

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Εν Αθήναις τη 22 Οκτωβρίου 1947

Αριθμός φύλλου 226

ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ υπ' αριθ. 423

Περί κυρώσεως της μεταξύ των Συρμάχων και συνησιομένων Δυνάμεων και της Ιταλίας

Συνθήκης Ειρήνης της 10ης Φεβρουαρίου 1947

ΠΑΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Έχοντες υπ' όψει το Ψήφισμα Λ' της 18 Σεπτεμβρίου 1947 της Δ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων «περί εξουσιοδοτήσεως προς έκδοσιν Ψηφισμάτων και Νομοθετικών Διαταγμάτων κατά την διάρκειαν των διακοπών της Δ' Αναθεωρητικής Βουλής» μετ' απόφασιν της Επιτροπής Εξουσιοδοτήσεως της Βουλής, προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον.

Η μεταξύ των Συρμάχων και Συνησιομένων Δυνάμεων και της Ιταλίας συνομολογηθείσα και εν Παρισίοις υπογραφείσα τη 10η Φεβρουαρίου 1947 Συνθήκη περί Ειρήνης εξ άρθρων 90 μετά 17 Παραρτημάτων, ης το κείμενον έπειτα, έχει πλήρη και νόμιμον ισχύν.

Διά Β. Διατάγματος εφ' άπαξ εκδοθησομένου προτάσει του επί των Εξωτερικών Υπουργού δύναται να συσταθή παρά τα Υπουργεία Εξωτερικών γνωμοδοτική επιτροπή υπό τον τίτλον «Συμβούλιον Συνθηκών» πρός μελέτην, ερμηνείαν και εφαρμογήν των Συνθηκών Ειρήνης. Διά του αυτού Διατάγματος θέλουσιν ορισθή τα της συνθέσεως και λειτουργίας του ως άνω Συμβουλίου. Απόφασις του Υπουργού επί των Εξωτερικών θέλει ορίση τα της σχετικής διαπάντης δι' αμοιβήν των μελών και εν γένει την λειτουργίαν του Συμβουλίου, της σχετικής πιστώσεως βαρυνούσης των ειδικών προϋπολογισμών του Υπουργείου των Εξωτερικών.

Εν Αθήναις τη 21 Οκτωβρίου 1947

ΠΑΥΛΟΣ

Β.

Το Υπουργικόν Συμβούλιον

Ο Πρόεδρος

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΣΟΦΟΥΛΗΣ

Ta Mēli

ΧΡ. ΛΑΔΑΣ, Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ, Κ. ΡΕΝΤΗΣ, ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΗΜΟΣ, Γ. ΒΑΡΒΟΥΤΗΣ, ΣΤ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ,
ΑΝΔΡ. ΜΠΙΡΑΚΗΣ, Δ. ΛΟΝΤΟΣ, Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ, Α. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ, Θ. ΔΕΣΥΛΛΑΣ, Θ. ΚΙΖΑΝΗΣ,
ΦΩΚ. ΖΑΪΜΗΣ, Γ. ΣΤΡΑΤΟΣ, Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, ΔΗΜ. ΔΙΓΚΑΣ, ΜΙΧ. ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ,
Ν. ΜΠΑΛΑΤΑΤΖΗΣ-ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Εθεωρήθη και ετέθη η μεγάλη του Κράτους οφραγής.

Εν Αθήναις τη 21 Οκτωβρίου 1947

Ο επί της δικαιούντης Υπουργός

ΧΡΙΣΤΟΣ ΛΑΔΑΣ

ΣΥΝΘΗΚΗ ΕΙΡΗΝΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

Αι Ηνωμέναι Πολιτείαι της Αμερικής, η Κίνα, η Γαλλία, το Ηνωμένον Βασίλειον της Μεγάλης Βρεττανίας και της Βορείου Ιρλανδίας, η Ένωσης των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών, η Αυστραλία, το Βέλγιον, η Σοβιετική Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Μπιελορωσσίας, η Βραζιλία, ο Καναδάς, η Αιθιοπία, η Ελλάς, αι Ινδίαι, η Νέα Ζηλανδία, αι Κάτω Χώραι, η Πολωνία, η Τσεχοσλοβακία, η Σοβιετική Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Ουκρανίας, η

Νοτιοαφρικανική Ένωσις, η Ομοσπονδιακή Λαϊκή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας, αναφερομέναι κατωτέρω υπό το όνομα «Σύμμαχοι και Συνησιομέναι Δυνάμεις» αφ' ενός, και η Ιταλία αφ' ετέρου.

Δεδομένου ότι η Ιταλία, υπό το φασιστικόν καθεστώς, κατέστη εν των συμβαλλομένων μερών του Τριμερούς Συμφόνου μετά της Γερμανίας και της Ιαπωνίας, ότι επεχείρησε πόλεμον επιθετικόν, και, ως εκ τούτου, προεκάλεσε κατάστασιν πολέμου μεθ' όλων των Συμμάχων και Συνησιομένων Δυνάμεων και άλλων Ηνωμένων Εθνών και ότι υπέχει εν αναλόγω μέτρω ευθύνας διά τον πόλεμον.

Δεδομένου ότι, κατόπιν των νικών των συμμάχων δυνάμεων και με την βοήθειαν των δημοκρατικών στοιχείων του Ιταλικού λαού, το φασιστικόν καθεστώς ανετράπη εν Ιταλίᾳ την 25ην Ιουλίου 1943, και ότι η Ιταλία, αφού ευνθηκολόγησεν άνευ όρων, υπέγραψε τους δρους της ανακωχής της 3ης και 29ης Σεπτεμβρίου του αυτού έτους.

Δεδομένου ότι, μετά την ρήθείσαν ανακωχήν, ένοπλοι Ιταλικαί δυνάμεις, τόσον της Κυβερνήσεως δύον και της Αντιστάσεως, έλαβον ενεργόν μέρος εις τον κατά της Γερμανίας πόλεμον, ότι η Ιταλία εκήρυξε τον πόλεμον κατά της Γερμανίας την 13ην Οκτωβρίου 1943 και κατέστη ούτω συνεμπόλεμος εις τον πόλεμον κατά της Γερμανίας.

Δεδομένου ότι αι Σύμμαχοι και Συνησιομέναι Δυνάμεις και η Ιταλία επιθυμούσι να συναψώσι συνθήκην ειρήνης ρυθμίζουσαν συμφώνως προς τας αρχάς της δικαιοσύνης, τα συνέπεια των προμνηθέντων γεγονότων εκκρεμούντα ζητήματα και αποτελούσαν την βάσιν των φιλικών σχέσεων μεταξύ αυτών, επιτρεπούσαν δ' ούτω εις τας Συμμάχους και Συνησιομένας Δυνάμεις να υποστηρίξωσι τας αιτήσεις τας οποίας η Ιταλία θέλει υποβάλη προς συμμετοχήν εις την Οργάνωσιν Ηνωμένων Εθνών και προς προσχώρησιν εις πάσαν σύμβασιν συνομολογηθείσαν υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών.

Διά τους λόγους τούτους, απεφάσισαν να κηρύξωσι την λήξιν της εμπολέμου καταστάσεως και να συνάψωσι προς τούτο την παρούσα Συνθήκην Ειρήνης, ώρισαν δ' επί τω τέλει τούτω τους κάτωθι υπογεγραμμένους Πληρεξουσίους των, οίτινες μετά την παρουσίαν των πληρεξουσίων αυτών εγγράφων, ευρεθέντων εν πλήρει τάξι και κατά τους απαιτουμένους τύπους, συνεφώνησαν επί των ακολούθων ἀρθρῶν:

ΜΕΡΟΣ Ι' Εδαφικοί Όροι Τμήμα Ι. Σύνορα

Ἀρθρον 1.

Τα σύνορα της Ιταλίας θα παραμείνωσιν ως είχον την 1ην Ιανουαρίου 1938, υπό την επιφύλαξην των τροποποιήσεων των διατυπουμένων εν τοις ἀρθροις 2, 3, 4, 11 και 22. Η γραμμή διαχαράξεως των συνόρων τούτων ερμαίνεται εις τους συνημμένους τη παρούση Συνθήκη χάρτας (Παράρτημα Ι'). Εν περιπτώσει ασυμφωνίας μεταξύ του κειμένου της περιγραφής των συνόρων και των χαρτών, θέλει παρέχει πίστιν το κειμένον.

Ἀρθρον 2.

Η μεθόριος μεταξύ Ιταλίας και Γαλλίας, ως είχε την 1ην Ιανουαρίου 1938, θέλει τροποποιηθεί ως εξής:

1. Στενόν του Μικρού Αγίου Βερνάρδου.

Η νέα μεθόριος θα ακολουθήσῃ την γραμμήν διαχωρισμού των υδάτων αφισταμένη της σημερινής μεθορίου 2 χιλιόμετρα περίπου βορειοδυτικώς του Ασύλου (Hospice) τέμνουσα την οδόν 1 χιλιόμετρον περίπου βορειοανατολικώς του Ασύλου και ενουμένη εκ νέου μετά της σημερινής μεθορίου 2 χιλιόμετρα περίπου νοτιοανατολικώς του Ασύλου.

2. Οροπέδιον του Mont Cenis.

Η νέα μεθόριος θα αποστή της σημερινής μεθορίου 3 χιλιόμετρα περίπου βορειοδυτικώς της κορυφής Rochemelon, θα τέμνη την οδόν 4 χιλιόμετρα περίπου νοτιοανατολικώς του ασύλου και θα ενωθή εκ νέου μετά της σημερινής μεθορίου 4 χιλιόμετρα περίπου βορειοανατολικώς του Mont d' Ambin.

3. Mont Thabor-Chaberton.

α) Εις την περιοχήν του Mont Thabor, η νέα μεθόριος θα αποστή της σημερινής μεθορίου 5 χιλιόμετρα περίπου ανατολικώς του Mont Thabor και θα ακολουθήσῃ νοτιοανατολικήν κατεύθυνσον ίνα ενωθή εκ νέου μετά της σημερινής μεθορίου 3 περίπου χιλιόμετρα δυτικώς της Point de Charra.

β) Εις την περιοχήν του Chaberton η νέα μεθόριος θα αποστή της σημερινής μεθορίου 3 χιλιόμετρα περίπου

βορειο-βορειοδυτικώς του Chaberton του οποίου θα ακολουθήσῃ το ανατολικόν κράσπεδον, θα τέμνη την οδόν 1 χιλιόμετρον περίπου από της σημερινής μεθορίου, μετά της οποίας θα ενωθή εκ νέου 2 χιλιόμετρα περίπου νοτιοανατολικώς της κώμης Montgenevre.

4. Άνω κοιλάδες της Tinee, της Vesubie και της Roya.

Η νέα μεθόριος θα αποστή της σημερινής μεθορίου εις Colla Longa, θα ακολουθήσῃ την γραμμήν διαχωρισμού των υδάτων διά του Mont Clapier, του Col de Tende και του Mont Marguareis, οπότε θα κατέλθη νοτίως διά του Mont Saccarello, του Mont Vacchi, του Mont Pietravecchia, του Mont Lega και θα φθάσῃ εις σημείον κείμενον 100 κατά προσέγγισην μέτρα από της σημερινής μεθορίου πλησίον του Colla Pegairolle 5 χιλιόμετρα περίπου βορειοανατολικώς του Breil· εκείθεν κατευθυνόμενη νοτιοδυτικώς θα ενωθή εκ νέου μετά της σημερινής μεθορίου 100 μέτρα περίπου νοτιοδυτικώς του Mont Mergo.

Η λεπτομερής περιγραφή των τμημάτων των συνόρων εφ' ων εφαρμόζονται αι τροποποιήσεις αι αναφερομέναι εις τας ανωτέρω παραγράφους 1, 2, 3 και 4 εμφαίνεται εις το Παράρτημα II της παρούσης Συνθήκης, οι δε χάρται εις τους οποίους η περιγραφή αυτή αναφέρεται ευρίσκονται εις το Παράρτημα I·

Άρθρον 3.

Η μεθόριος μεταξύ Ιταλίας και Γιουγκοσλαβίας καθορισθήσεται ως εἶναι:

Η νέα μεθόριος ακολουθεί γραμμήν έχουσαν αφετηρίαν το σημείον συναντήσεως των συνόρων της Αυστρίας, της Ιταλίας και της Γιουγκοσλαβίας, ως είχον ταύτα την 1ην Ιανουαρίου 1938, και ακολουθούσαν προς νότον την μεθόριον του 1938 μεταξύ Γιουγκοσλαβίας και Ιταλίας μέχρι του σημείου συναντήσεως της μεθορίου ταύτης και του διοικητικού ορίου του διαχωρίζοντος τας ιταλικάς επαρχίας της Friuli (Udine) και της Gorizia· από του σημείου τουτου, η γραμμή συμπίπτει μετά του ρηθέντος διοικητικού ορίου μέχρι σημείου κείμενου κατά προσέγγισην 0,5 χμ. βορείως του χωρίου Mernico εις την κοιλάδα του Iudrio· αφισταμένη εις το σημείον τούτο του διοικητικού ορίου του διαχωρίζοντος τας ιταλικάς επαρχίας της Friuli και της Gorizia, η γραμμή εκτείνεται προς ανατολάς μέχρι σημείου κείμενου κατά προσέγγισην 0,5 χμ. δυτικώς του χωρίου Vercoglia di Cosbana και εκείθεν κατευθύνεται προς νότον μεταξύ των κοιλάδων του Quarizzzo και της Cosbana μέχρι σημείου κείμενου κατά προσέγγισην 1 χμ. νοτιοδυτικώς του χωρίου Fleana, καμπτόμενη εις τρόπον ώστε να τέμνη τον ποταμόν Recca εις σημείον κείμενον κατά προσέγγισην 1,5 χμ. ανατολικώς του Iudrio αφίνουσα ανατολικώς την οδόν από Cosbana διά Nebola εις Castel Dobra· εκείθεν η γραμμή συνεχίζεται νοτιοανατολικώς, διερχομένη αμέσως νοτίως της οδού μεταξύ των σημείων 111 και 172, είτα νοτίως της οδού από Vipulzano εις Uclanzi διά των σημείων 57 και 122, τέμνουσα την τελευταίαν ταύτην οδόν 100 μέτρα περίπου ανατολικώς του σημείου 122 διά να στραφή προς βορράν κατευθυνόμενη προς σημείον κείμενον 350 μέτρα νοτιοανατολικώς του σημείου 266· διερχομένη 0,5 χμ. περίπου βορείως του χωρίου San Floriano η γραμμή εκτείνεται τότε προς ανατολάς μέχρι του Monte Sabotino (σημείον 610), αφίνουσα προς βορράν το χωρίον Poggio San Valentino· από του Monte Sabotino, η γραμμή, κατευθυνόμενη προς νότον, διέρχεται τον Isonzo (Soca) εις το ύψος της πόλεως Salcano, την οποίαν αφίνει επί γιουγκοσλαβικού εδάφους· είτα ακολουθεί αμέσως προς δυσμάς κατά μήκος την οιδηροδρομικήν γραμμήν από του Canale d' Isonzo εις Montespino μέχρι σημείου κείμενου 750 μέτρα περίπου νοτίως της οδού της Gorizia εις Aisovizza· αποχωριζόμενη τότε της οιδηροδρομικής γραμμής, κάμπτεται προς νοτιοδυτικήν κατεύθυνσιν, αφίνουσα επί γιουγκοσλαβικού εδάφους την πόλιν San Pietro και επί ιταλικού εδάφους το Άσυλον (Hospice) και την περί αυτό οδόν, διατέμνει εις 700 μέτρων περίπου απόστασιν από του σταθμού της Gorizia S. Marco την γραμμήν συνδέσεως του προρρηθέντος οιδηροδρόμου και του οιδηροδρόμου από Sagrado εις Cormons προχωρεί κατά μήκος του νεκροταφείου της Gorizia, παραμένοντας επί ιταλικού εδάφους, διέρχεται μεταξύ της δημοσίας οδού αρ. 55 από Gorizia εις Τεργέστην, παραμένοντας επί ιταλικού εδάφους, και της διασταύρωσεως των κείμενης εις το σημείον 54, αφίνουσα επί γιουγκοσλαβικού εδάφους τας πόλεις Vertoiba και Merna και φθάνει εις σημείον κείμενον κατά προσέγγισην εις το σημείον 49· εκείθεν, η γραμμή προχωρεί προς νοτίαν κατεύθυνσιν διά μέσου του Carso 1 χμ. περίπου ανατολικώς της δημοσίας οδού αρ. 55, αφίνουσα προς ανατολάς το χωρίον Opacchiasella και προς δυσμάς το χωρίον Iamiano· από σημείου κείμενου κατά προσέγγισην 1 χμ. ανατολικώς του Iamiano, η γραμμή ακολουθεί το διοικητικόν άριον το διαχωρίζον της επαρχίας της Gorizia και της Τεργέστης μέχρι σημείου κείμενου κατά προσέγγισην 2 χμ. βορειοανατολικώς του χωρίου San Giovanni και περίπου 0,5 χμ. βορειοδυτικώς του σημείου 208, και αποτελούντος κοινόν σημείον των συνόρων της Γιουγκοσλαβίας, της Ιταλίας και του Ελεύθερου Εδάφους της Τεργέστης.

Ο χάρτης εις τον οποίον αναφέρεται η περιγραφή αυτή ευρίσκεται εις το Παράρτημα I·

Άρθρον 4.

Η μεθόριος μεταξύ Ιταλίας και του Ελεύθερου Εδάφους της Τεργέστης καθορισθήσεται ως έπειτα:

Η νέα μεθόριος εκκινεί από σημείου κειμένου επί του διαχωριζόντος τας επαρχίας της Gorizia και της Τεργέστης διοικητικού ορίου 2 χμ. περίου βορειοανατολικώς του χωρίου San Giovanni και 0,5 χμ. περίου βορειοδυτικώς του σημείου 208, και αποτελούντος κοινόν σημείον των συνόρων της Γιουγκοσλαβίας, της Ιταλίας και του Ελεύθερου Εδάφους της Τεργέστης, κατευθύνεται νοτιοδυτικώς μέχρι σημείου παρακείμενου τη δημοσία οδών αρ. 14 και συναντήσεως των δημοσίων οδών αρ. 55 και 14 αιστίνες βαίνουσιν από της Gorizia και του Monfalcone εκατέρωθεν εις Τεργέστην· εκείθεν, η γραμμή κατευθύνεται προς νότον μέχρι σημείου κειμένου επί του κόλπου του Panzano, εις ίσην απόστασιν από της Punta Sdobba εις τας εκβολάς του Isonzo (Soca), και από του Castello Vecchio εις Duino, 3,3 χμ. περίου νοτίως του σημείου οπού εγκαταλείπει την ακτήν, σημείου κειμένου κατά προσέγγισιν 2 χμ. βορειοδυτικώς της πόλης Duino· εκείθεν, η γραμμή φθάνει εις την ανοικτήν θάλασσαν διερχομένη εις ίσην απόστασιν από της ιταλικής ακτής και της ακτής του Ελευθέρου Εδάφους της Τεργέστης.

Ο Χάρτης εις ον αναφέρεται η περιγραφή αυτή ευρίσκεται εις το Παράρτημα Ι'.

Άρθρον 5.

1. Η τελική διαχάραξις των νέων συνόρων των καθοριζομένων υπό των άρθρων 2, 3, 4 και 22 της παρούσης Συνθήκης θέλει προσδιορισθή επί τόπου υπό Οροθετικών Επιτροπών αποτελουμένων εξ αντιπροσώπων των δύο ενδιαφερομένων Κυβερνήσεων.
2. Αι επιτροπαί αυταί θα αρχίσωσι τας εργασίας των αμέσως μετά την έναρξην της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, θα τερματίσωσι δε αυτάς το ταχύτερον δυνατόν και, εν πάσῃ περιπτώσει, εντός προθεσμίας εξ μηνών.
3. Πάντα τα ζητήματα επί των οποίων δεν ήθελεν επέλθη συμφωνίαν εις τας Επιτροπάς ταύτας θα υποβάλλωνται εις τους εν Ρώμη Πρέσβεις των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Σοβιετικής Ενώσεως, οίτινες, ενεργούντες κατά την διαδικασίαν την προβλεπομένην εν άρθρω 86, θέλουσιν εξασφαλίσει την τελικήν ρύθμισιν αυτών δι' οιαδήποτε μεθόδου της εκλογής των, συμπεριλαμβανομένου, εάν ήθελε παραστή ανάγκη, του διορισμού τρίτου αμερολήπτου Επιτρόπου.
4. Αι δοπάναι των οροθετικών Επιτροπών θα βαρύνωσιν εξ ημισείας εκατέραν των δύο ενδιαφερομένων Κυβερνήσεων.
5. Προς τον σκοπόν του τελικού επιτοπίου καθοριούμενων εν άρθροις 3, 4 και 22 οριζομένων συνόρων, οι Επίτροποι θα έχωσι την άδειαν να αφίστανται κατά 0,5 χμ. της γραμμής της καθοριζομένης υπό της παρούσης Συνθήκης, ίνα προσαρρίσωσι τα σύνορα εις τας τοπικάς γεωγραφικάς και οικονομικάς συνθήκας, υπό την επιφύλαξιν ότι δεν θέωσιν υπό κυριαρχία άλλην εκείνης ήτις προκύπτει εκ των ορισθείσων εις την παρούσαν Συνθήκην οροθετών, χωρίσιν τι ή πόλιν πλέον των 500 κατοίκων, ή σημαντική τινά οδόν ή σιδηροδρομική γραμμήν, ουδέ σημαντικόν τι κέντρον υδρεύσεως ή ηλεκτροπαραγωγής.

Τμήμα ΙΙ. Γαλλία Ειδικοί Όροι

Άρθρον 6.

Η Ιταλία παραχωρεῖ εις την Γαλλία εν πλήρει κυριαρχία το πρώην ιταλικόν έδαφος το κείμενον επί της γαλλικής πλευράς της γαλλοϊταλικής μεθορίου, ως αύτη καθορίζεται εν άρθρω 2.

Άρθρον 7.

Η Ιταλική Κυβέρνησις θα παραδώσῃ εις την Γαλλικήν Κυβέρνησιν όλα τα ιστορικά και διοικητικά αρχεία τα προγενέστερα του 1860 τα αφορώντα το έδαφος το παραχωρηθέν εις την Γαλλίαν διά της Συνθήκης της 24ης Μαρτίου 1860 και διά της Συμβάσεως της 23 Αυγούστου 1860.

Άρθρον 8.

1. Η Ιταλική Κυβέρνησις θα συμπράξῃ μετά της Γαλλικής Κυβερνήσεως διά την ενδεχόμενην εγκατάστασιν σιδηροδρομικής συνδέσεως μεταξύ Briancon και Modane διά Bardonneche.
2. Η Ιταλική Κυβέρνησις θα επιτρέψῃ ατελώς άνευ τελωνειακού ελέγχου, ελέγχου διαβατηρίων ή οιασδήποτε άλλης διατυπώσεως, την κίνησιν διά σιδηροδρόμου των ταξιδιωτών και των εμπορευμάτων των χρησιμοποιούντων, επί ιταλικού εδάφους, την ούτω εγκατασταθείσαν σιδηροδρομικήν σύνδεσιν, ίνα μεταβώσι, προς την μίαν ή την άλλην κατεύθυνσιν, από σημείου τινός ευρισκομένου εν Γαλλίᾳ θα λάβη παν αναγκαίον μέτρον προς εξασφάλισιν της διελεύσεως υπό τους αυτούς όρους ατελείας και άνευ αδικαιολογήτου καθυστερήσεως των γαλλικών συρμάτων των χρησιμοποιούντων την εν λόγω σύνδεσιν.
3. Αι αναγκαίαι συμφωνίαι θα συναφθώσιν εν αυθέτω χρόνω μεταξύ των δύο Κυβερνήσεων.

Άρθρον 9.

1. Οροπέδιο του Mont Cenis

Έπι τω ακοπώ όπως εξασφαλισθώσιν εις την Ιταλίαν ευκολίαι όμοιαι προς ας αύτη διέθετε διά την υδρο-ηλεκτρικήν ενέργειαν και το ύδωρ τα παρεχόμενα υπό της λίμνης του Mont Cenis προ της παραχωρήσεως της περιοχής ταύτης εις την Γαλλίαν, η Ιταλία θα λάβη παρά της Γαλλίας διά διμερούς συμφωνίας τας τεχνικάς εγγυήσεις τας αναφερομένας εις το παρότρημα III.

Τμήμα III. Αυστρία Ειδικοί Όροι

Άρθρον 10.

1. Η Ιταλία θα συνάψῃ μετά της Αυστρίας συμφωνίας προς εξασφάλισιν της ελευθερίας κυκλοφορίας των ταξιδιωτών και των εμπορευμάτων μεταξύ Βορείου και Ανατολικού Τυρόλου, ή θα επιβεβαιώσῃ τας υφισταμένας επί του θέματος συμφωνίας.
2. Αι Σύμμαχοι και Συντηρητικέναι Διυνάμεις έλαφον υπό σημείωσιν τας διατάξεις ων το κείμενον περιέχεται εν Παραρτήματι IV επί των οποίων αι Κυβερνήσεις της Ιταλίας και της Αυστρίας συνεφώνησαν την 5ην Σεπτεμβρίου 1946.

Τμήμα IV. Ομοσπονδιακή Λαϊκή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαυίας Ειδικοί Όροι

Άρθρον 11.

1. Η Ιταλία παραχωρεί εις την Γιουγκοσλαυίαν, εν πλήρει κυριαρχία, το εδαφος το κείμενον μεταξύ των νέων συνόρων της Γιουγκοσλαυίας, ως ταύτα προσδιορίζονται εις τα άρθρα 3 και 22 και των ιταλογιουγκοσλαυικών συνόρων ως είχον την 1ην Ιανουαρίου 1938 ως και την κοινότητα της Ζάρας και πάσας τας παρακειμένας νήσους και τας νησίδας τας περιλαμβανομένας εις τας κατωτέρω ζώνας;

(α) περιοχή οριζομένη:

προς βοράν υπό της παραλλήλου 42° 50'Β
προς νότον υπό της παραλλήλου 42° 42'Β
προς ανατολάς υπό του μεσημβρινού 17° 10'Α
προς δυσμάς υπό του μεσημβρινού 16° 25'Α

(β) περιοχή οριζομένη:

προς βορράν υπό γραμμής διερχομένης διά του Porto del Queito και παραμενούσης εις ίστην απόστασιν από της ακτής του Ελευθέρου Εδάφους της Τεργέστης και της ακτής της Γιουγκοσλαυίας και εκείθεν εκτεινομένης

μέχρι του σημείου 45ο 15'Β-13ο 24'Α.

προς νότιον υπό της παραλλήλου 44ο 23'Β.

προς δυσμάς υπό γραμμής συναντώσης τα ακόλουθα σημεία:

1) 45ο 15'Β-13ο 24'Α

2) 44ο 51'Β-13ο 37'Α

3) 44ο 23'Β-14ο 18'30"Α.

προς ανατολάς υπό της δυτικής ακτής της Ιστρίας, τας νήσους και το ηπειρωτικόν έδαφος της Γιουγκοσλαυίας.
Ο χάρτης των ως άνω περιοχών ευρίσκεται εις το Παράρτημα I.

2. Η Ιταλία παραχωρεί εις την Γιουγκοσλαυίαν, εν πλήρει κυριαρχία, την νήσον Pelagosa και τας παρακειμένας νησίδας.

Η νήσος Pelagosa θα παραμείνη αποστρατικοποιημένη.

Εις Pelagosa και τα γειτνιάζοντα ύδατα, οι Ιταλοί αλιείς θα απολαυσούν των αυτών δικαιωμάτων, άτινα ανεγνωρίζοντο εις τους Γιουγκοσλαύους αλιείς προ της 6ης Απριλίου 1941.

Άρθρον 12.

1. Η Ιταλία θα αποδώσῃ στην Γιουγκοσλαυίαν όλα τα αντικείμενα καλλιτεχνικού, ιστορικού, επιστημονικού, παιδαγωγικού ή θρησκευτικού χαρακτήρος (συμπεριλαμβανομένων όλων των πράξεων, χειρογράφων, εγγράφων και βιβλιογραφικού υλικού) ως και τα διοικητικά αρχεία (φάκελλους, μητρόα, σχέδια και έγγραφα πάσης φύσεως) άτινα, μεταξύ της 4ης Νοεμβρίου 1918 και της 2ας Μαρτίου 1924, επί τη ευκαρία της ιταλικής κατοχής, απεκομίσθησαν εκτός των προσαρτηθέντων εις την Γιουγκοσλαυίαν κατά τους όρους των συνθηκών των υπογραφειών εν Ραπάλλο την 12ην Νοεμβρίου 1920 και εν Ρώμη την 27ην Ιανουαρίου 1924 έδαφών. Η Ιταλία θα αποδώσῃ επίσης τα αντικείμενα της αυτής φύσεως τα προερχόμενα εκ των ρηθέντων έδαφών και άινα αφηρέθησαν υπό της ιταλικής Αποστολής ανακωχής της εβρευούσης εν Βιέννη μετά τον πρώτο παγκόσμιον πόλεμον.
2. Η Ιταλία θα παραδώσῃ εις την Γιουγκοσλαυίαν όλα τα αντικείμενα τα προβλεπόμενα εν παραγράφῳ 1 του παρόντος άρθρου και τα οποία νομικώς αποτελούσι δημοσίαν περιουσίαν, άτινα αφηρέθησαν από της 4ης Νοεμβρίου 1918, από το έδαφος το προσαρτώμενον εις την Γιουγκοσλαυίαν κατά τους όρους της παρούσης Συνθήκης, ως και τα αντικείμενα τα ενδιαφέροντα το ρηθέν έδαφος, άτινα παρεδόθησαν εις την Ιταλίαν υπό της Αυστρίας και της Ουγγαρίας εις εκτέλεσην των συνθηκών ειρήνης των υπογραφειών εν Αγίω Γερμανώ την 10ην Σεπτεμβρίου 1919 και εν Τριανόν την 4ην Ιουνίου 1920 και της Συμβάσεως μεταξύ Αυστρίας και Ιταλίας της υπογραφείσης εν Βιέννη την 4ην Μαΐου 1920.
3. Εάν, εις ειδικάς περιπτώσεις, καθίσταται αδύνατον εις την Ιταλίαν να αποδώσῃ εις την Γιουγκοσλαυίαν τα οριζόμενα εις τας παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου αντικείμενα, η Ιταλία αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να παραδώσῃ εις την Γιουγκοσλαυίαν αντικείμενα της αυτής φύσεως η σπουδαιότητος αισθητικής ίση προς την των αφαιρεθέντων αντικείμενων, εν ω μέτρω είναι δυνατόν να προμηθευθή τις ταύτα εν Ιταλίᾳ.

Άρθρον 13.

Η ύδρευσις της κοινότητος Gorizia και των περιχώρων της θα διακανονισθή συμφώνως προς τας διατάξεις του Παραρτήματος V.

Τμήμα V. Ελλάς Ειδικοί Όροι

Άρθρον 14.

1. Η Ιταλία εκχωρεί εις την Ελλάδα εν πλήρει κυριαρχία τας νήσους της Δωδεκανήσου τας κατωτέρω απαριθμουμένας, ήτοι: Αστυπάλαιαν, Ρόδον, Χάλκην, Κάρπαθον, Κάσον, Τήλον, Νίσυρον, Κάλυμνον, Λέρον, Πάτμον, Λιψόν, Σύμην, Κω και Καστελλόριζον, ως και τας παρακειμένας νησίδας.
2. Αι ανωτέρω νήσοι θα αποστρατιωτικοποιηθούν και θα παραμείνωσιν αποστρατιωτικοποιημέναι.

3. Αι διατυπώσεις και οι τεχνικοί όροι της μεταβιβάσεως των νήσων τούτων εις την Ελλάδα θέλουσι καθορισθή διά συμφωνίας μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ελλάδος και διακανονισμοί θέλουσιν επέλθη ίνα η αποχώρησης των ξένων στρατευμάτων τερματισθή το βραδύτερον εννενήκοντα ημέρας μετά την έναρξην της ισχύος της παρούσης Συνθήκης.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

Πολιτικοί Όροι

Τμήμα Ι. Γενικοί Όροι

Άρθρον 15.

Η Ιταλία θα αναλάβῃ άπαντα τα αναγκαία μέτρα διά να εξασφαλίσῃ εις άπαντα υπό την δικαιοδοσίαν της πρόσωπα, άνευ διακρίσεως φυλής, φύλου, γλώσσης ή θρησκείας την απόλαυσιν των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας της εκφράσεως της σκέψεως, της ελευθερίας του τύπου και της δημοσιεύσεως, της ελευθερίας της λατρείας, της ελευθερίας της γνώμης και του συνέρχεσθαι.

Άρθρον 16.

Η Ιταλία δεν θα διώξῃ ούτε θα ενοχλήσῃ τους Ιταλούς υπηκόους, ιδίως τα μέλη των ενόπλων δυνάμεων διά μόνον το γεγονός ότι, κατά την περίοδον μεταξύ της 10ης Ιουνίου 1940 και της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης εξέφρασαν την συμπάθειαν των διά την υπόθεσιν των Συμμάχων και Συνησπισμένων Δυνάμεων ή διότι ενήργησαν υπέρ της υποθέσεως ταύτης.

Άρθρον 17.

Η Ιταλία ήτις, συμφώνως προς το άρθρον 30 της Συμφωνίας Ανακωχής, έλαβε μέτρα προς διάλυσιν των φασιστικών οργανώσεων εν Ιταλία, αναλαμβάνει την υποχρέωσιν όπως μη ανεχθή την επανασύστασιν επί του εδάφους της τοιαύτης φύσεως οργανώσεων, εχουσών πολιτικόν, στρατιωτικόν ή παραστρατιωτικόν χαρακτήρα, και αι οποίαι σκοπόν έχουσι να αποστερήσωσι τον ιταλικόν λαόν των δημοκρατικών του δικαιωμάτων.

Άρθρον 18.

Η Ιταλία αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να αναγνωρίσῃ το πλήρες κύρος των Συνθηκών Ειρήνης μετά της Ρουμανίας, της Βουλγαρίας, της Ουγγαρίας και της Φιλλανδίας, ως και των λοιπών συμφωνιών ή διακανονισμών οίτινες συνωμολογήθησαν η θέλουσι συνομολογηθή υπό των Συμμάχων και Συνησπισμένων Δυνάμεων καθ' όσον αφορά την Αυστρίαν, την Γερμανίαν και την Ιαπωνίαν επί τω σκοπώ της αποκαταστάσεως της Ειρήνης.

Τμήμα ΙΙ. Ιθαγένεια

Πολιτικά και Αστικά δικαιώματα

Άρθρον 19.

- Οι Ιταλοί υπήκοοι οι κατοικούντες την 10ην Ιουνίου 1940, επί εδάφους εκχωρουμένου υπό της Ιταλίας εις έτερον Κράτος κατά τους όρους της παρούσης Συνθήκης, ως και τα μετά την ημερομηνίαν ταύτην γεννηθέντα τέκνα των, θα καταστώσιν υπό την επιφύλαξιν των διατάξεων της επομένης παραγράφου, υπήκοοι του Κράτους εις το οποίον το έδαφος εκχωρείται και θα απολαύσων πλήρους αστικής και πολιτικής ικανότητος, συμφώνως προς την νομοθεσίαν την οποίαν το διάδοχο Κράτος θα εκδώσῃ προς τον σκοπόν τούτον, εντός τριών μηνών από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης. Η απόκτησης της ιθαγένειας του ενδιαφερομένου Κράτους θα συνεπάγηται την απώλειαν της Ιταλικής Ιθαγένειας.
- Η Κυβέρνησις του Κράτους εις το οποίον το έδαφος εκχωρείται θα λάβῃ εντός τριών μηνών από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, τα προσήκοντα νομοθετικά μέτρα διά να δώσῃ εις άπαντα τα πρόσωπα τα αναφερόμενα εις την παράγραφον 1 και έχοντα ηλικίαν άνω των δεκαοκτώ ετών (ή εις τα έγγαμα πρόσωπα,

αδιαφόρως εάν έχωσιν ή όχι την ηλικίαν ταύτην) των οποίων η συνήθης γλώσσα είναι η ιταλική, το δικαίωμα επιλογής της ιταλικής ιθαγένειας εντός προθεομίας έτους από της ενάρξεως της ιοχύος της παρούσης Συνθήκης. Παν πρόσωπον ασκήσαν ούτω την επιλογήν, θέλει διατηρήση την ιταλικήν ιθαγένειαν και δε θα θεωρήται ως αποκτήσαν την ιθαγένειαν του Κράτους εις το οποίον το έδαφος εκχωρείται. Η επιλογή του συζύγου δεν θα συνεπάγηται και την της σύζυγου. Η επιλογή του πατρός ή, εάν ο πατήρ απεβίωσεν, η επιλογή της μητρός θα συνεπάγηται αυτομάτως και την επιλογήν όλων των μη εγγάμων τέκνων ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών.

3. Το Κράτος εις το οποίον το έδαφος εκχωρείται θα δύναται να απαιτήσῃ παρά των προσώπων τα οποία θα ασκήσωσι το δικαίωμα επιλογής όπως μεταφέρωσι την κατοικίαν των εις Ιταλίαν εντός προθεομίας έτους από της ημερομηνίας καθ' ην ησκήθη η επιλογή.
4. Το Κράτος εις το οποίον το έδαφος εκχωρείται θα εξασφαλίσῃ, συμφώνως προς τους θεμελιώδεις αυτού νόμους, εις άπαντα τα πρόσωπα τα ευριοκόμενα επί του εδάφους τούτου, άνευ διακρίσεως φυλής, φύλου, γλώσσης ή θρησκείας, την απόλαυσιν των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιώδων ελευθεριών, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας της εκφράσεως της οκέφεως, της ελευθερίας τύπου και δημοσιεύσεως, της ελευθερίας της λατρείας, της ελευθερίας της γνώμης και του συνέρχεοθαι.

Άρθρον 20.

1. Εντός προθεομίας έτους από της ενάρξεως της ιοχύος της παρούσης Συνθήκης, οι Ιταλοί υπήκοοι οι έχοντες ηλικίαν άνω των δεκαοκτώ ετών (ή τα έγγαμα πρόσωπα αδιαφόρως εάν έχωσιν ή όχι την ηλικίαν ταύτην) των οποίων η συνήθης γλώσσα είναι μία των γιουγκοσλαυικών γλωσσών (σερβική, κροατική, ή σλοβενική) και των οποίων η κατοικία ευρίσκεται επί ιταλικού εδάφους, θα δύνανται να αποκτήσωσι την γιουγκοσλαυικήν ιθαγένειαν, εάν αι γιουγκοσλαυικαί αρχαί δεχθώσι την αίτησιν, την οποίαν δέονταν να υποβάλωσιν εις τον διπλωματικόν ή προξενικόν αντιπρόσωπον της Γιουγκοσλαυίας εν Ιταλίᾳ.
2. Εν τοιαύτη περιπτώσει η Γιουγκοσλαυική Κυβέρνησις θα διαβιβάσῃ εις την Ιταλικήν Κυβέρνησιν, διά της διπλωματικής οδού, τους καταλόγους των προσώπων τα οποία θα έχωσιν ούτω αποκτήσει την γιουγκοσλαυικήν ιθαγένειαν. Τα εις τους καταλόγους τούτους αναφερόμενα πρόσωπα θέλουσιν απωλέση την ιταλικήν ιθαγένειαν από της επισήμου ταύτης ανακοινώσεως.
3. Η Ιταλική Κυβέρνησις θα δύναται να απαιτήσῃ παρά των προσώπων τούτων όπως μεταφέρωσι την διαμονήν των εις Γιουγκοσλαυίαν εντός προθεομίας έτους από της ημερομηνίας της ρυθείσης επισήμου ανακοινώσεως.
4. Οι εν παραγράφῳ 2 του άρθρου 19 τιθέμενοι κανόνες εν σχέσει προς τα αποτελέσματα των επιλογών επί των συζύγων και των τέκνων, θα έχωσιν εφαρμογήν και επί των προσώπων των προβλεπομένων υπό του παρόντος άρθρου.
5. Αι διατάξεις του παραρτήματος XIV, παράγραφος 10, της παρούσης Συνθήκης, αι αφορώσαι την μεταφοράν της περιουσίας των προσώπων των επιλεγομένων την ιταλικήν ιθαγένειαν, έχουσιν επίσης εφαρμογήν επί της μεταφοράς της περιουσίας των προσώπων των επιλεγομένων την γιουγκοσλαυικήν ιθαγένειαν κατά τους υπό του παρόντος άρθρου προβλεπομένους όρους.

Τμήμα III. Ελεύθερον Έδαφος της Τεργέστης

Άρθρον 21.

1. Δυνάμει του παρόντος άρθρου συνιστάται το Ελεύθερον Έδαφος της Τεργέστης, του οποίου η έκτασης ορίζεται υπό της Αδριατικής θαλάσσης και των καθοριζόμενων εν άρθροις 4 και 22 της παρούσης Συνθήκης συνόρων. Το Ελεύθερο Έδαφος της Τεργέστης αναγνωρίζεται υπό των Συμμάχων και Συνησπιρούμενων Δυνάμεων και υπό της Ιταλίας, αίτινες συμφωνούσιν ότι η ακεραιότης του και η ανεξαρτησία θα εξασφαλίζονται υπό του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.
2. Η κυριαρχία της Ιταλίας επί της ζώνης της αποτελούσης το Ελεύθερον Έδαφον της Τεργέστης, ως τούτο ορίζεται εν παραγράφῳ 1 του παρόντος άρθρου, θα τερματισθῇ άμα τη ενάρξει της ιοχύος της παρούσας Συνθήκης.
3. Άμα τω τερματισμώ της Ιταλικής κυριαρχίας επί της ζώνης της Ελεύθερος Έδαφος Τεργέστης θα διοικήται συμφώνως προς τας διατάξεις κανονισμού σχετικού προς το προσωρινόν καθεστώς, τον οποίον θέλει ουντάξει το Συμβούλιον των Υπουργών των Εξωτερικών και εγκρίνη το Συμβούλιον Ασφαλείας. Ο κανονισμός

ούτος θέλει παραμείνη εν ισχύι μέχρις της ημέρας της ορισθησομένης υπό του Συμβουλίου Ασφαλείας διά την έναρξην της ισχύος του Διαρκούς Καταστατικού το οποίον θα πρέπη να έχη εγκριθή υπ' αυτού. Από της ημερομηνίας ταύτης, το Ελεύθερον Έδαφος θα διέπηται υπό των διατάξεων του Διαρκούς τούτου Καταστατικού. Τα κείμενα του Διαρκούς Καταστατικού και του Κανονισμού του αφορώντος το προσωρινόν καθεστώς περιέχονται εις τα παρατήματα VI και VII.

4. Το Ελεύθερο Έδαφος της Τεργέστης δεν θα θεωρήται ως εκχωρούμενον έδαφος, υπό την έννοιαν του άρθρου 19 του παρατήματος XIV της παρούσης Συνθήκης.
5. Η Ιταλία και η Γιουγκοσλαβία αναλαμβάνουσι την υποχρέωσιν να παράσχωσιν εις το Ελεύθερον Έδαφος της Τεργέστης τας εγγυήσεις τας καθοριζόμενας εν τω παρατήματι IX.

Άρθρον 22.

Η μεθόριος μεταξύ Γιουγκοσλαβίας και του Ελεύθερου Έδαφους της Τεργέστης θέλει καθορισθή ως εξής:

1. Η νέα μεθόριος εκκινεί από σημείου εκείνου επί του διοικητικού ορίου του διαχωρίζοντος τας επαρχίας της Gorizia και της Τεργέστης, 2 χμ. περίπου βορειοανατολικώς του χωρίου San Giovanni και 0,5 χμ. περίπου βορειοδυτικώς του σημείου 208 και το οποίον αποτελεί το κοινόν σημείον των συνόρων Γιουγκοσλαβίας, Ιταλίας και του Ελεύθερου Έδαφους της Τεργέστης· ακολουθεί το διοικητικόν τούτο όριον μέχρι του Όρους Lanaro (σημείον 546) εκείθεν δε, προς νοτιοανατολικήν κατεύθυνσιν, μέχρι του Όρους Cocucco (σημείον 672), διά του σημείου 461, Meducia (σημείο 475), Monte dei Pini (σημείο 476) και του σημείου 407 τέρνουσα την δημοσίαν οδόν αρ. 58 εκ Τεργέστη εις Sesana 3,3 χμ. περίπου νοτιοδυτικώς της πόλεως ταύτης αφίνουσα προς ανατολάς τα χωρία Voglianco και Orie και κατά προσέγγισιν 0,4 χμ. δυτικώς του χωρίου Zolla.
2. Από το Όρος Cocucco η γραμμή συνεχίζεται με κατεύθυνσιν νοτιοανατολικώς, αφίνουσα το χωρίον Grozzana προς δυσμάς, φθάνει εις το Όρος Goli (σημείον 621) και εκείθεν, κατευθυνόμενη νοτιοδυτικώς, τέμνει την οδόν από Τεργέστη εις Cosina εις το σημείον 455 και την οιδηροδρομικήν γραμμήν εις το σημείον 485, διέρχεται διά των σημείων 416 και 326, αφίνουσα εις την Γιουγκοσλαβίαν τα χωρία Beccia και Castel, τέμνει την οδόν από το Osro εις Gabrovizza d' Istria, 100 μέτρα περίπου νοτιοανατολικώς του Osro· εκείθεν η γραμμή διέρχεται των ποταμών Risano και τέμνει την οδόν από Villa Decani και εις Risano επί σημείου κειμένου 350 μέτρα περίπου δυτικώς του Risano αφίνουσα εις την Γιουγκοσλαβίαν το χωρίον Risano και την οδόν από Risano εις San Sergio· εκείθεν η γραμμή συναντά την διασταύρωσιν των οδών την κειμένην 1 χμ. περίπου βορειοανατολικώς του σημείου 362, διερχομένη διά των σημείων 285 και 354.
3. Εκείθεν η γραμμή συναντά σημείον κατά προσέγγισιν 0,5 χμ. ανατολικώς του χωρίου τούτου, αφίνουσα προς δυσμάς τα χωρία Bucciai και Truscolo και προς ανατολάς το χωρίον Terseceo, και εκείθεν κατευθύνεται νοτιοδυτικώς, νοτιοανατολικώς της οδού της συνδέουσης τα χωρία Cernova και Chervoi, αφίνουσα την οδόν ταύτην 0,8 χμ. ανατολικώς του χωρίου Cucciani και εκείθεν, προς γενικήν νοτιο-νοτιοδυτικήν κατεύθυνσιν, διερχομένη 0,4 χμ. περίπου δυτικώς του χωρίου Sterna-Filaria, αφίνουσα προς ανατολάς την οδόν την συνδέουσαν το χωρίον τούτο μετά του Piemonte, διερχομένη 0,4 χμ. περίπου δυτικώς της πόλεως του Piemonte και 0,5 χμ. περίπου ανατολικώς της πόλεως της Castagna και φθάνουσα εις τον ποταμόν Quieto εις σημείον κειμένον κατά προσέγγισιν 1,6 χμ. νοτιοδυτικώς της πόλεως της Castagna.
4. Εκείθεν η γραμμή ακολουθεί την κύριαν ευθυγραμμισμένην διώρυγα του Quieto μέχρι των εκβολών του ποταμού τούτου και, διατέμνουσα το Porto del Quieto, φθάνει εις την ανοικτήν θάλασσαν παραμένουσα εις ίσην απόστασιν από της ακτής του Ελεύθερου Έδαφους της Τεργέστης και της ακτής της Γιουγκοσλαβίας. Ο χάρτης εις τον οποίον αναφέρεται η ανωτέρω περιγραφή ευρίσκεται εις το παράτημα I.

Τμήμα IV. Ιταλικά αποικία

Άρθρον 23.

1. Η Ιταλία παραιτείται απόντων των δικαιωμάτων και τίτλων επί των ιταλικών εδαφικών κτήσεων εν Αφρικῇ, ἥτιοι επί της Λιβύης, της Ερυθραίας και της Ιταλικής Σοραλίας.
2. Αἱ ρηθείσαι κτήσεις θα παραμείνωσιν υπό την σημερινήν αυτών διοίκησιν μέχρις ου ρυθμισθή η οριστική αυτών τύχη.

3. Η οριστική τύχη των κτήσεων τούτων θα καθορισθή διά κοινής συμφωνίας υπό των Κυβερνήσεων των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Σοβιετικής Ένωσεως, εντός προθεσμίας έτους από της ενάρξεως της ιοχύος της παρούσης Συνθήκης και κατά τους δρους της κοινής δηλώσεως της γενομένης υπό των Κυβερνήσεων τούτων την 10ην Φεβρουαρίου 1947 και ης το κείμενον παρατίθεται εις το Παράρτημα XI.

Τμήμα V. Ειδικά Συμφέροντα της Κίνας

Άρθρον 24.

Η Ιταλία παραιτείται προς όφελος της Κίνας απάντων των προνομίων και πλεονεκτημάτων των απορρεόντων εκ των διατάξεων του τελικού πρωτοκόλλου του υπογραφέντος εν Πεκίνω την 7ην Σεπτεμβρίου 1901 μεθ' όλων των συμπληρωματικών αυτού παραρτημάτων, διακοινώσεων και εγγράφων και αποδέχεται την κατάργησιν, ως προς γαυτήν, των ρηθέντων πρωτοκόλλου, παραρτημάτων, διακοινώσεων και εγγράφων. Η Ιταλία παραιτείται επίσης πάσης αξιώσεως αποζημιώσεως εκ του γεγονότος τούτου.

Άρθρον 25.

Η Ιταλία αποδέχεται την ακύρωσιν του συμβολαίου όπερ επέτυχε παρά της Κινέζικης Κυβερνήσεως, δυνάμει του οποίου τη παρεχωρήθη η ιταλική εκχώρησις του Τιεντσίν και δέχεται να παραδώσῃ εις την Κινέζικην Κυβέρνησιν πάσαν περιουσίαν και άπαντα τα αρχεία τα ανήκοντα εις την κοινότητα της ρηθείσης εκχωρήσεως.

Άρθρον 26.

Η Ιταλία παραιτείται προς όφελος της Κίνας των δικαιωμάτων τα οποία τη παρεχωρήθησαν αναφορικάς προς τας διεθνείς εκχωρήσεις της Σαγκάης και του Αμοΐ και δέχεται να παραδώσῃ εις την Κινέζικην Κυβέρνησιν την διοίκησιν και τον έλεγχον των ρυθμισών εκχωρήσεων.

Τμήμα VI. Αλβανία

Άρθρον 27.

Η Ιταλία αναγνωρίζει και αναλαμβάνει την υποχρέωσιν όπως σεβάσθη την κυριαρχίαν και ανεξαρτησίαν του Αλβανικού Κράτους.

Άρθρον 28.

Η Ιταλία αναγνωρίζει ότι η νήσος Σάον αποτελεί μέρος του Αλβανικού εδάφους και παραιτείται πάσης διεκδικήσεως επί της νήσου ταύτης.

Άρθρον 29.

Η Ιταλία παραιτείται ρητώς προς όφελος της Αλβανίας πάσης περιουσίας (εξαιρέσει των ακινήτων των κανονικώς κατεχομένων υπό των διπλωματικών και προξενικών αποστολών), παντός δικαιώματος εκχωρήσεως, συμφερόντος και πλεονηκτημάτος πάσης φύσεως εν Αλβανίᾳ, ανηκόντος εις το Ιταλικόν Κράτος ή εις ημικρατικά ιταλικά ιδρύματα.

Η Ιταλία παραιτείται επίσης της διεκδικήσεως οιωνδήποτε ειδικών συμφερόντων ή ιδιαιτέρας επρροής, κτηθέντων εν Αλβανίᾳ συνέπεια της επιθέσεως της 7ης Απριλίου 1939 ή δυνάμει συνθηκών και συμφωνιών συναφείσων προ της ημερομηνίας ταύτης.

Οι οικονομικοί δροι της παρούσης Συνθήκης της οποίας δύνανται να επικαλεσθώσιν οι Σύμμαχοι και Συνησισμέναι Δυνάμεις, θα έχωσιν εφαρμογήν επί των λοιπών ιταλικών περιουσιών και άλλων οικονομικών σχέσεων μεταξύ της Αλβανίας και της Ιταλίας.

Άρθρον 30.

Οι Ιταλοί υπήκοοι εν Αλβανίᾳ θα απολαύσουν του αυτού νομικού καθεστώτος ούτινος και οι υπηκόοι των άλλων ξένων χωρών· εν τούτοις η Ιταλία αναγνωρίζει το κύρος άπαντων των μέτρων τα οποία ήθελε λάβη η Αλβανία διά την ακύρωσιν και την τροποποίησιν των εκχωρήσεων ή ειδικών δικαιωμάτων των παραχωρηθέντων εις Ιταλούς υπηκόους, υπό τον όρον ότι τα μέτρα ταύτα θα πραγματοποιηθώσιν εντός προθεσμίας έτους από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης.

Άρθρον 31.

Η Ιταλία αναγνωρίζει ότι άποσαι αι συμφωνίαι και διακανονισμοί οι επέλθοντες μεταξύ της Ιταλίας και των υπ' αυτής εγκατασταθεισών εν Αλβανίᾳ αρχών από της 7ης Απριλίου 1939 μέχρι και της 3 Σεπτεμβρίου 1943 είναι άκυροι.

Άρθρον 32.

Η Ιταλία αναγνωρίζει το κύρος άπαντων των μέτρων τα οποία η Αλβανία ήθελε κρίνη αναγκαίον να λάβη διά να επιβεβαιώσῃ τας ανωτέρω διατάξεις ή διά να τας θέσῃ εις εφαρμογήν.

Τμήμα VII. Αιθιοπία

Άρθρον 33.

Η Ιταλία αναγνωρίζει και αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να σεβασθή την κυριαρχίαν και την ανεξαρτησίαν του Αιθιοπικού Κράτους.

Άρθρον 34.

Η Ιταλία παραιτείται ρητώς προς όφελος της Αιθιοπίας πάσης περιουσίας (εξαιρέσει των ακινήτων των κανονικώς κατεχομένων υπό των διπλωματικών, ή προξενικών αποστολών) παντών των δικαιωμάτων, συμφερόντων και πλεονεκτημάτων πάσης φύσεως κτηθέντων εις οιανδήποτε στιγμήν εν Αιθιοπία υπό του Ιταλικού Κράτους, ως και πάσης ημικρατικής περιουσίας, ως αύτη καθορίζεται υπό της πρώτης παραγράφου του παραρτήματος XIV της παρούσης Συνθήκης.

Η Ιταλία παραιτείται επίσης πάσης διεκδικήσεως ειδικών συμφερόντων ή ιδιαιτέρας επιρροής εν Αιθιοπία.

Άρθρον 35.

Η Ιταλία αναγνωρίζει το κύρος άπαντων των μέτρων τα οποία η Αιθιοπική Κυβέρνησις έλαβεν ή ήθελε λάβη εις το μέλλον όπως ακυρώση μέτρα ληφθέντα υπό της Ιταλίας έναντι της Αιθιοπίας, μετά την 3ην Οκτωβρίου 1935, καθώς και τα αποτελέσματα των.

Άρθρον 36.

Οι Ιταλοί υπήκοοι εν Αιθιοπία θα απολαύσουν του αύτου νομικού καθεστώτος ούτινος και οι υπήκοοι των λοιπών ξένων κρατών· εν τούτοις, η Ιταλία αναγνωρίζει το κύρος πάντων των μέτρων τα οποία ήθελον ληφθή υπό της Αιθιοπικής Κυβέρνησεως διά την κατάργησιν ή την τροποποίησιν των εκχωρήσεων ή των ιδιαιτέρων δικαιωμάτων των παραχωρηθέντων εις Ιταλούς υπηκόους, υπό τον όρον ότι τα μέτρα ταύτα θέλουσι ληφθή εντός προθεσμίας έτους από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης.

Άρθρον 37.

Έντος προθεσμίας δεκαοκτώ μηνών από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, η Ιταλία θα αποδώσῃ άπαντα τα έργα τέχνης, όλα τα θρησκευτικά αντικείμενα, αρχεία και αντικείμενα ιστορικής αξίας, τα ανήκοντα εις την Αιθιοπίαν ή εις τους υπηκόους της, και μεταφερθέντα εκ της Αιθιοπίας εις την Ιταλίαν από της 3ης Οκτωβρίου 1935.

Άρθρον 38.

Ως ημερομηνία από της οποίας αι διατάξεις της παρούσης Συνθήκης θα έχωσιν εφαρμογήν όσον αφορά άπαντα τα μέτρα και γεγονότα πάσης φύσεως τα συνεπαγόμενα την ευθύνην της Ιταλίας ή των Ιταλών υπηκόων έναντι της Αιθιοπίας, ορίζεται η 3η Οκτωβρίου 1935.

Τμήμα VIII. Διεθνείς Συμφωνίαι

Άρθρον 39.

Η Ιταλία αναλαμβάνει την υποχρέωσην να αποδεχθή απάσας τας συναφθείσας ή συναφθησομένας συμφωνίας διά την εκκαθάρισιν της Κοινωνίας των Εθνών, του Διαρκούς Δικαστηρίου Διεθνούς Δικαιοούνης ως και της Διεθνούς Οικονομικής Επιτροπής εν Ελλάδι.

Άρθρον 40.

Η Ιταλία παραιτείται παντός δικαιώματος, παντός τίτλου και πάσης απαιτήσεως απορρεόντων εκ του καθεστώτος των Εντολών ή εκ πάσης φύσεως υποχρεώσεων προκυπτουσών εκ του καθεστώτος τούτου, ως και παντός ειδικού δικαιώματος του Ιταλικού Κράτους αφορώντος οιονδήποτε των υπό εντολήν εδαφών.

Άρθρον 41.

Η Ιταλία αποδέχεται τας διατάξεις της Τελικής Πράξεως της 31 Αυγούστου 1945 και της γαλλοβρετανικής συμφωνίας της αύτης ημέρας επί του καθεστώτος της Ταγγέρης ως και απάσας τας διατάξεις τας οποίας αι υπογράφασαι Δυνάμεις ήθελον υιοθετήση επί τω σκοπώ της εφαρμογής των διεθνών τούτων πράξεων.

Άρθρον 42.

Η Ιταλία αναλαμβάνει την υποχρέωσην ν' αποδεχθή απάσας τας συμφωνίας αι οποίαι ήθελον συναφθή υπό των ενδιαφερομένων Συμμάχων και Συνησπορένων Δυνάμεων διά την τροποποίησην των συνθηκών των σχετικών προς την λεκάνην του Κογκό επί τω σκοπώ όπως εναρμονίσωσι ταύτας προς τον Χάρτην των Ηνωμένων Εθνών και θέλει αναγνωρίση το κύρος των συμφωνιών τούτων.

Άρθρον 43.

Η Ιταλία παραιτείται πάντων των δικαιωμάτων και συμφερόντων, άτινα αύτη δύναται να έχη δυνάμει του άρθρου 16 της Συνθήκης της Λωζάννης της υπογραφείσης την 24ην Ιουλίου 1923.

Τμήμα IX. Διμερείς Συνθήκαι

Άρθρον 44.

1. Εκάστη των Συμμάχων ή Συνησπορένων Δυνάμεων θέλει γνωστοποιήση εις την Ιταλίαν εντός εξαμήνου προθεσμίας από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, τας διμερείς συνθηκάς τας οποίας σύνηψε μετά

της Ιταλίας προ του πολέμου και των οποίων επιθυμεί την διατήρησιν ή την επαναφοράν εν ισχύι. Ουχ' ήττον άπασαι αι διατάξεις των περί αν ο λόγος Συνθηκών αι μη συνάδουσαι προς την παρούσαν Συνθήκην, θέλουσι καταργηθή.

2. Άπασαι αι τοιαύτης φύσεως συνθήκαι, αίτινες ήθελον αποτελέση αντικείμενον της γνωστοποιήσεως ταύτης θα καταχωρηθώσιν εις την Γραμματείαν της Οργανώσεως των Ηνωμένων Εθνών, συμφώνως προς το άρθρον 102 του Χάρτου των Ηνωμένων Εθνών.
3. Άπασαι αι τοιαύτης φύσεως συνθήκαι αίτινες δεν ήθελον αποτελέση αντικείμενον τοιαύτης γνωστοποιήσεως θα θεωρηθώσιν ως κατηργημέναι.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ Εγκληματία Πολέμου

Άρθρον 45.

1. Η Ιταλία θα λάβη άπαντα τα αναγκαία μέτρα προς εξασφάλισιν της συλλήψεως και της παραδόσεως, όπως εισαχθώσιν εις δίκην.
  - α) των προσώπων των κατηγορουμένων ότι διέπραξαν, διέταξαν εγκλήματα πολέμου και εγκλήματα κατά της ειρήνης ή της ανθρωπότητος, ή συνήργησαν εις ταύτα.
  - β) των υπηκόων πάσης Συμμάχου ή Συνησιομένης Δυνάμεως, των κατηγορουμένων ότι παρέβησαν τους νόμους της χώρας των διά της εκτελέσεως πράξεων προδοσίας ή διά της συνεργασίας μετά του εχθρού κατά την διάρκειαν του πολέμου.
2. Τη αιτήσει της Κυβερνήσεως ενός εκ των ενδιαφερομένων Ηνωμένων Εθνών, η Ιταλία οφείλει να εξασφαλίσῃ επί πλέον την εμφάνισιν, ως μαρτύρων, προσώπων υπαγομένων εις την δικαιοδοσίαν της, των οποίων η κατάθεσης είναι αναγκαία διά την δίκην των προσώπων των προβλεπομένων υπό της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.
3. Πάσα διαφωνία αφορώσα την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου θα υποβάλληται υπό πάσης ενδιαφερομένης Κυβερνήσεως εις τους εν Ρώμη Πρέσβεις των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Σοβιετικής Ενώσεως, οίτινες θα συμφωνώσουν επί του γεγειρομένου σημείου.

ΜΕΡΟΣ ΙV Στρατιωτικοί, Ναυτικοί και Αεροπορικοί Όροι Τμήμα I. Διάρκεια Εφαρμογής

Άρθρον 46.

Έκαστος των στρατιωτικών, ναυτικών και αεροπορικών όρων της παρούσης Συνθήκης θα παραμείνη εν ισχύι εφ' όσον χρόνον δεν ήθελε τροποποιηθή, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, διά συμφωνίας μεταξύ των Συμμάχων και Συνησιομένων Δυνάμεων και της Ιταλίας, ή αφ' ου η Ιταλία καταστή μέλος της Οργανώσεως των Ηνωμένων Εθνών, διά συμφωνίας μεταξύ του Συμβουλίου Ασφαλείας και της Ιταλίας.

Τμήμα II. Γενικοί Περιορισμοί

Άρθρον 47.

1. α) Το σύστημα των ιταλικών μονίμων οχυρώσεων και στρατιωτικών εγκαταστάσεων κατά μήκος των γαλλο-ιταλικών συνόρων, ως και ο οπλισμός αυτών θέλουσι καταστραφή ή αφαιρεθή.
β) Το σύστημα τούτο νοητέον ως περιλαμβάνον μόνον τα οχυρώματα πεζικού και πυροβολικού είτε καθ' ομάδας είτε μεμονωμένως μικρά οχυρά οιουδήποτε τύπου, προστατευομένας εγκαταστάσεις προσωπικού, υλικόν και εφόδια ως και πυρομαχικά, σταθμούς παρατηρητήριών και στρατιωτικάς ενσυρμάτους γραμμάς, οιαδήποτε και αν η η οπουδαιότης αυτών από απόψεως συντηρήσεως και σταδίου κατασκευής, είτε είναι αύται κατασκευασμέναι εκ μετάλλου, τοιχοποίας ή σκυροκονιάμματος είτε εσκαρμέναι εντός βράχου.

2. Η καταστροφή ή η αφαιρεσίς αι προβλεπομέναι εις την 1ην ως άνω παράγραφον θα εκτελεσθώσιν εντός των ορίων αποστάσεως 20 χιλιομέτρων, αρχομένης εξ οιουδήποτε σημείου των συνόρων ως ταύτα καθορίζονται υπό της παρούσης Συνθήκης, και δέον να περατωθώσιν εντός προθεσμίας έτους από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης.
3. Η ανοικοδόμησις των οχυρωματικών και εγκαταστάσεων τούτων απαγορεύεται.
4. α) Ανατολικώς των γαλλοϊταλικών συνόρων, απαγορεύεται η κατασκευή των εξής οχυρωματικών έργων: μόνιμοι οχυρώσεις ένθα είναι δυνατή η εγκατάστασις όπλων δυναμένων να βάλλωσιν επί γαλλικού εδάφους ή εγκαταστάσεις όπλων δυναμένων να βάλλωσιν επί γαλλικού εδάφους ή των γαλλικών χωρικών υδάτων· μόνιμοι στρατιωτικά εγκαταστάσεις δυνάμεναι να χρησιμοποιηθώσι διά την διοίκησιν και κατεύθυνσιν πυρών επί γαλλικού εδάφους ή των γαλλικών χωρικών υδάτων· μόνιμα μέσα ανεφοδιασμού και εναποθηκεύσεως οικοδομηθέντα αποκλειστικώς διά την χρήσιν των ανωτέρω οχυρωμάτων έργων και εγκαταστάσεων.
- β) Η απαγόρευσις αυτή δεν περιλαμβάνει ετέρους τύπους μη μονίμων οχυρωματικών έργων ή επιφανειακών εγκαταστάσεων αποκλειστικώς διά τας ανάγκας εσωτερικής φύσεως και τοπικής αρμόνης των συνόρων.
5. Επί παρακτίου ζώνης 15 χιλιομέτρων βάθους, εκτεινομένης από των γαλλοϊταλικών συνόρων μέχρι του ανατολικού μεσημβρινού 90°30', η Ιταλία δεν θα δικαιούται ούτε να εγκαταστήσῃ νέας βάσεις ή μονίμους ναυτικάς εγκαταστάσεις ούτε να επεκτείνῃ τας υφισταμένας βάσεις ή εγκαταστάσεις. Η παρούσα διάταξη δεν αντίκειται εις μετατροπάς μικράς σημασίας των υφισταμένων ναυτικών εγκαταστάσεων ούτε και εις την συντήρησην αυτών, υπό τον όρον ότι η συνολική δύναμις των εγκαταστάσεων τούτων δεν θα αυξηθή.

Άρθρον 48.

1. α) Άπασαι αι μόνιμοι ιταλικά οχυρώσεις και εγκαταστάσεις αι υφιστάμεναι κατά μήκος των ιταλογιουγκοολαυικών συνόρων, συμπεριλαμβανομένου του οπλισμού των, θέλουσι καταστροφή ή αφαιρεθή.
β) Αι εν λόγω οχυρώσεις και εγκαταστάσεις νοούνται ως περιλαμβανούσαι μόνον οχυρωματικά έργα πεζικού και πυροβολικού, είτε ως συγκροτήματα είτε κεχωρισμένα, μικρά οχυρά οιουδήποτε τύπου, προστατευομένας εγκαταστάσεις προσωπικού, υλικόν και εφδρία ως και πυρομαχικά, σταθμούς παρατηρητηρίων και στρατιωτικάς ενουρμάτους γραμμάς, οιαδήποτε αν η η σπουδαιότης αυτών από απόφεως συντηρήσεως σταδίου κατασκευής, είτε είναι αύται κατασκευασμέναι εκ μετάλλου, τοιχοποίιας ή σκυροκονιάσματος είτε εσκαμμέναι εντός βράχου.
2. Η καταστροφή ή η αφαιρεσίς αι προβλεπομέναι υπό της ως άνω παραγράφου 1 θα εκτελεσθώσιν εντός των ορίων αποστάσεως 20 χιλιομέτρων αρχομένης εξ οιουδήποτε σημείου των συνόρων ως ταύτα καθορίζονται υπό της παρούσης Συνθήκης και δέον να περατωθώσιν εντός προθεσμίας έτους από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης.
3. Η ανοικοδόμησις των οχυρωματικών έργων και εγκαταστάσεων τούτων απαγορεύεται.
4. α) Δυτικώς των ιταλογιουγκοολαυικών συνόρων απαγορεύεται η κατασκευή των ακολούθων οχυρωματικών έργων: μόνιμα οχυρωματικά έργα ένθα είναι δυνατόν να γίνη εγκατάστασις όπλων δυναμένων να βάλλωσιν επί γιουγκοολαυικού εδάφους ή των γιουγκοολαυικών χωρικών υδάτων, μόνιμοι στρατιωτικοί εγκαταστάσεις δυνάμεναι να χρησιμοποιηθώσι διά την διοίκησιν και κατεύθυνσιν πυρών επί γιουγκοολαυικού εδάφους ή των γιουγκοολαυικών χωρικών υδάτων· μόνιμα μέσα ανεφοδιασμού ή εναποθηκεύσεως οικοδομηθέντα αποκλειστικώς διά την χρήσιν των ανωτέρω οχυρωματικών έργων και εγκαταστάσεων.
- β) Η απαγόρευσις αυτή δε αφορά ετέρους τύπους μη μονίμων οχυρωματικών έργων ή στρατιωνισμούς και επιφανειακάς εγκαταστάσεις αποκλειστικώς προοριζομένας διά τας ανάγκας εσωτερικής φύσεως και τοπικής αρμόνης των συνόρων.
5. Επί παρακτίου ζώνης 15 χιλιομέτρων βάθους εκτεινομένης από των συνόρων μεταξύ της Ιταλίας και της Γιουγκοολαυιας και της Ιταλίας και του Ελευθέρου Εδάφους της Τεργέστης μέχρι της βορείου παραλλήλου 44°50' και εις τας νήσους τας κειμένας κατά μήκος της παρακτίου ταύτης ζώνης, η Ιταλία δεν θα δικαιούται ούτε να εγκαταστήσῃ νέες βάσεις ή μονίμους ναυτικάς εγκαταστάσεις ούτε να επεκτείνῃ τας υφισταμένας βάσεις ή εγκαταστάσεις. Η παρούσα διάταξη δεν αντίκειται εις μετατροπές μικράς σημασίας των υφισταμένων ναυτικών εγκαταστάσεων και βάσεων ούτε εις την συντήρησην αυτών, υπό τον όρον ότι η συνολική δύναμις των εγκαταστάσεων και των βάσεων τούτων δεν θα αυξηθή.
6. Εις την χερσόνησον της Απουλίας, ανατολικώς του ανατολικού μεσημβρινού 17°45', η Ιταλία δεν θα δικαιούται ούτε να κατασκευάσῃ μόνιμον τινά εγκατάστασιν στρατιωτικήν, ναυτικήν, ή στρατιωτικής αεροπορίας, ούτε να επεκτείνῃ τας υφισταμένας εγκαταστάσεις. Η παρούσα διάταξη δεν αντίκειται εις μετατροπάς μικράς

οημασίας των υφισταμένων εγκαταστάσεων, ούτε εις συντήρησιν των, ύπο τον όρον ότι η συνολική δύναμις των εγκαταστάσεων τουτών δεν θα αυξηθή. Εν τούτοις η κατασκευή στρατωνισμών διά τας δυνάμεις ασφαλείας τας αναγκαίας δι' αποστολάς εσωτερικής φύσεως και διά την τοπικήν άμυναν των συνόρων θα επιτρέπηται.

Άρθρον 49.

1. Η Παντελλάρια, αι Πελάγιοι νήσοι, (Lampedusa, Lampione και Linosa) ως και η Pianosa (εν τη Αδριατική) θα αποστρατιωτικοποιηθώσι και θα παραμείνωσιν αποστρατιωτικοποιημέναι.
2. Η αποστρατικοποίησις αυτών δέον να περατωθή εντός προθεσμίας έτους από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης.

Άρθρον 50.

1. Εν Σαρδηνίᾳ άπασαι αι εγκαταστάσεις πυροβολικού επακτίου αμύνης, ο οπλισμός αυτών ως και άπασαι αι ναυτικαί εγκαταστάσεις αι κείμεναι εις μικροτέραν απόστασιν των 30 χιλιομέτρων από των γαλλικών χωρικών υδάτων ή θέλουσι μεταφερθή εις την Ηπειρωτικήν Ιταλίαν, ή θέλουσι καταστραφή εντός προθεσμίας έτους από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης συνθήκης.
2. Εν Σικελίᾳ και Σαρδηνίᾳ, άπασαι αι μόνιμοι εγκαταστάσεις ως και το υλικόν τα προοριζόμενα διά την συντήρησιν και την εναποθήκευσιν τορπιλλών, θαλασσίων ναρκών και βομβών, είτε θέλουσι καταστραφή, είτε θέλουσι μεταφερθή εις την Ηπειρωτικήν Ιταλίαν εντός προθεσμίας έτους από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης συνθήκης.
3. Ουδεμία βελτίωσις, ανοικοδόμησις, η επέκτασις των υφισταμένων εγκαταστάσεων ή των μονίμων οχυρωματικών έργων της Σικελίας και της Σαρδηνίας θα επιτρέπηται εν τούτοις, εξαιρουμένων των ζωνών της Βορείου Σαρδηνίας των καθοριζομένων υπό της ως άνω παραγράφου 1, θα επιτρεπήται η κανονική συντήρησις των εγκαταστάσεων τουτών ή των μονίμων οχυρωματικών έργων και των όπλων τα οποία είναι ήδη εγκατεστημένα εν αυτοίς.
4. Εν Σικελίᾳ και Σαρδηνίᾳ, θα απαγορεύηται εις την Ιταλίαν να κατασκευάσῃ οιανδήποτε εγκατάστασιν ή οχύρωμα ναυτικόν, στρατιωτικόν ή στρατιωτικής αεροπορίας εξαιρέσει των στρατωνισμών των δυνάμεων ασφαλείας αίτινες θα ήσαν αναγκαία δι' αποστολάς εσωτερικής φύσεως.

Άρθρον 51.

Η Ιταλία δεν δύναται να κατέχῃ, κατασκευάζῃ ή πειραματίζηται με:

- 1) οιονδήποτε όπλον ατομικής ενέργειας,
- 2) αυτοκινούμενα ή κατευθυνόμενα βλήματα ή μηχανήματα σχέσιν έχοντα με την εκτόξευσιν αυτών (εκτός των τορπιλών και μηχανημάτων εκτοξύσεως τορπιλών, των αποτελουντων μέρος του σύνηθους οπλισμού των επιτρεπομένων διά της παρούσης Συνθήκης πολεμικών πλοίων),
- 3) οιαδήποτε πυροβόλα με βεληνεκές μείζον των 30 χιλ.
- 4) θαλασσίας νάρκας η τορπίλλας τύπων ουχί δι' επαφής λειτουργούσας διά μηχανισμού επιδράσεως,
- 5) οιαδήποτε τορπίλλην δυναμένην να επανδρωθή.

Άρθρον 52.

Η απόκτησις, εντός ή εκτός Ιταλίας υλικού πολεμικού γερμανικής ή ιαπωνικής προελεύσεως, ή κατασκευασμένου βάσει γερμανικών ή ιαπωνικών σχεδίων, ως και η κατασκευή τοιούτου υλικού θα απαγορεύωνται εις την Ιταλίαν.

Άρθρον 53.

Η Ιταλία οφείλει να μη κατασκευάζῃ ή κατέχῃ υπό δημοσίαν ή ιδιωτικήν ιδιότητα, υλικόν πολέμου υπερβαίνον εις ποσότητα ή τύπου διαφορετικού εκείνου το οποίον είναι αναγκαίον εις τας ενόπλους δυνάμεις τας επιτρεπομένας υπό των κατωτέρω τμημάτων III, IV και V.

Άρθρον 54.

Ο συνολικός αριθμός των βαρέων και μέσων αρμάτων των ιταλικών ενόπλων δυνάμεων δεν δύναται να υπερβή τα 200.

Άρθρον 55.

Εν ουδεμίᾳ περιπτώσει, αξιωματικός ή υπαξιωματικός της πρώην φασιστικής πολιτοφυλακής ή του πρώην φασιστικού δημοκρατικού στρατού θα είναι δεκτός να υπηρετήσῃ επί βαθμώ αξιωματικού ή υπαξιωματικού εις τον στρατόν, το ναυτικόν ή την αεροπορίαν της Ιταλίας, ως και εις τους Καραβίνιέρους, εξαιρέσει εκείνων οίτινες ήθελον αποκατασταθή επί αρμόδιου οργανισμού, συμφώνως προς τον ιταλικόν νόμον.

Τμήμα III. Περιορισμοί επιβλητέοι εις το ιταλικόν ναυτικόν

Άρθρον 56.

1. Το υφιστάμενον ιταλικόν ναυτικόν θέλει περιορισθή εις τας μονάδας τας απαριθμουμένας εν παραρτημάτι XIIΑ.
2. Πρόσθετοι μονάδες, μη αναφερομέναι εν παραρτημάτι XII και χρησιμοποιούνται προς τον αποκλειστικόν οκοπόν της αλιείας ναρκών, επιτρέπεται να διατηρηθώσι μέχρι τέλους της περιόδου της ναρκαλιείας ήτις θέλει προσδιορισθή υπό της Διεθνούς Κεντρικής Επιτροπής Ναρκαλιείας εις τα Ευρωπαϊκά Ύδατα.
3. Εντός προθεσμίας δύο μηνών μετά την λήξιν της ρηθείσης περιόδου, τα σκάφη εκείνα τα οποία θα έχη λάβη το ιταλικόν ναυτικόν παρ' άλλων Δυνάμεων υπό τύπον δανείου, θα επιτραφώσιν εις τας Δυνάμεις ταύτας, άπασαι δε αι λοιπάι πρόσθετοι μονάδες θα αφοπλισθώσι και μετατραπώσι προς πολιτικήν χρήσιν.

Άρθρον 57.

1. Η Ιταλία θα λάβη τα ακόλουθα μέτρα ως προς τας μονάδας του ιταλικού ναυτικού τας ειδικώς οριζομένας εν παραρτημάτι XII B.
  - α) Τα ρηθέντα σκάφη θέλουσι τεθή εις την διάθεσιν των Κυβερνήσεων των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Σοβιετικής Ένωσεως.
  - β) Τα πολεμικά σκάφη άτινα κατ' εφαρμογήν του ως άνω εδαφίου (α) δέον να παραδοθώσι, θα είναι πλήρως εφωδιασμένα και έτοιμα διά πάσαν επιχείρησιν μεθ' όλων των αναγκαίων διά την χρήσιν των όπλων, πλήρους αποθέματος ανταλλακτικών και δλου του αναγκαίου τεχνικού υλικού.
  - γ) Η παράδοσις των ως άνω καθοριζομένων πολεμικών σκαφών θα πραγματοποιηθή εντός προθεσμίας τριών μηνών από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, πλην της περπτώσεως των πλοίων τα οποία δεν είναι δυνατόν να επισκευασθώσιν εκ νέου εντός τριών μηνών και διά τα οποία η προθεσμία παραδόσεως δίνεται να παραταθή υπό των Τεσσάρων Κυβερνήσεων.
  - δ) Τα αποθέματα ανταλλακτικών ως και τα αποθέματα υλικού διά την χρήσιν των όπλων των αντιστοιχούντων εις τα ως άνω καθοριζόμενα πλοία δέον, εφ' δουν είναι δυνατόν να παραδοθώσι ταυτοχρόνως μετά των πλοίων. Το συμπλήρωμα των αποθεμάτων των ανταλλακτικών και των αποθεμάτων υλικού, διά την χρήσιν των όπλων θέλει χορηγηθή εις ποσότητας και εις ημερομηνίας ορισθομένας υπό των Τεσσάρων Κυβερνήσεων και εν πάσῃ περιπτώσει εντός προθεσμίας κατ' ανωτάτον όριον ενός έτους από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης.
2. Ο τρόπος των ως άνω αναφερομένων μεταβιβάσεων και παραδόσεων θέλει ορισθή υπό Επίτροπής των Τεσσάρων Δυνάμεων ήτις θέλει ιδρυθή διά χωριστού πρωτοκόλλου.
3. Εν η περιπτώσει εν η πλείονα των σκαφών των αναφερομένων εν παραρτήματι XII B και τα οποία πρόκειται να μεταβιβασθώσιν, ήθελον τυχόν απολεοθή ή υποστή βλάβην μη δυναμένην να επισκευασθή προ της προβλεπομένης διά την μεταβιβασιν ημερομηνίας, οιαδήποτε και αν είναι η αιτία της απώλειας ή της βλάβης, η Ιταλία αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να αντικαταστήσῃ το σκάφος, ή τα σκάφη ταύτα, διά σκαφών ίσου εκτοπίσματος λαμβανομένων εκ των αναφερομένων εν παραρτημάτι XII A. Εν τοιαύτη περιπτώσει το προς αντικατάστησιν

σκάφος ή σκάφη θα εκλέγονται υπό των εν Ρώμη Πρεσβέων των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Σοβιετικής Ενώσεως.

Άρθρον 58.

1. Η Ιταλία θα εφαρμόση τα ακόλουθα μέτρα αναφορικώς προς τα εις κατάστασιν μη ενεργείας υποβρύχια και τα πολεμικά σκάφη.
Αι καθοριζόμεναι προθεσμίαι δέον να εννοούνται ως αρχόμεναι από της ημερομηνίας της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης.
    - α) Τα δυνάμενα να πλεύσουσι πολεμικά σκάφη επιφανείας άτινα δεν αναφέρονται εν τω Παραρτημάτι XII, περιλαμβανομένων και των υπό ναυπήγησιν και εις κατάστασιν πλεύσεως πολεμικών σκαφών, θα καταστραφώσιν ή θα διαλυθώσιν εντός προθεσμίας εννέα μηνών.
    - β) Τα υπό ναυπήγησιν επί της εσχάρας πολεμικά σκάφη θα καταστραφώσιν ή θα διαλυθώσιν εντός προθεσμίας εννέα μηνών.
    - γ) Τα εις κατάστασιν πλεύσεως υποβρύχια άτινα δεν αναφέρονται εν τω Παραρτημάτι XII B. θα βυθισθώσιν εις την ανοικτήν θάλασσαν και εις βάθος μεγαλύτερον των 100 οργυιών εντός προθεσμίας τριών μηνών.
    - δ) Τα πολεμικά σκάφη τα βυθισμένα εντός Ιταλικών λιμένων και διαύλων εισόδου των λιμένων τούτων, άτινα παρεμποδίζουν την ομαλήν ναυσιπλοΐαν, θα καταστραφώσιν επί τόπου εντός προθεσμίας δύο ετών, ή θα δύνανται να ανελκυσθώσι και κατόπιν να καταστραφώσιν ή να διαλυθώσι.
    - ε) Τα πολεμικά σκαφή τα βυθισμένα εντός μικρού βάθους ιταλικών υδάτων, άτινα δεν παρεμποδίζουν την ομαλήν ναυσιπλοΐαν, θα τεθώσιν εντός προθεσμίας ενός έτους εις κατάστασιν μη επιτρέπουσαν την ανέλκυσην των.
    - στ) Τα πολεμικά σκάφη τα δυνάμενα να μετατρεπώσιν άτινα δεν περιλαμβάνονται εις τον οριορύ του πολεμικού υλικού, και άτινα δεν αναφέρονται εν τω Παραρτημάτι XII θα δύνανται να μετατρεπόσι διά πολιτικήν χρησιμοποίησιν ή θα πρέπει να καταστραφώσιν εντός προθεσμίας δύο ετών.
  2. Η Ιταλία αναλαμβάνει την υποχρέωσιν, πριν η εφαρμόση τα μέτρα βύθισης ή καταστροφής των πολεμικών σκαφών και υποβρυχίων, των αναφερομένων εν τη προηγουμένη παραγράφω, να περισυλλέξῃ τα υλικά και εξαρτήματα άτινα θα δύνανται να χρησιμεύσωσι προς συμπλήρωσιν των αποθεμάτων εφόδιων και εφεδρικών αποθεμάτων ανταλλακτικών και υλικού άτινα θα πρέπει να χορηγηθώσι δυνάμει της παραγράφου 1 του άρθρου 57 δι' όλα τα εν τω Παραρτημάτι XII B, καθοριζόμενα σκάφη.
- Η Ιταλία θα δύναται επίσης, υπό τον έλεγχον των εν Ρώμη Πρεσβέων των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Σοβιετικής Ενώσεως, να περισυλλέξῃ παν εφόδιον και παν ανταλλακτικόν μη έχον τον χαρακτήρα εξοπλισμού και δυνάμενον εύχερως να μετατραπή προς τον οικονομικό πολιτικής χρησιμοποίησεως του εν τη Ιταλική οικονομία.

Άρθρον 59.

1. Ουδέν πλοίον γραμμής θέλει ναυπηγηθή, αποκτηθή ή αντικατασταθή υπό της Ιταλίας.
2. Ουδέν αεροπλανοφόρον, υποβρύχιον ή άτερον βυθιζόμενον σκάφος, τορπιλάκατος και οιοδήποτε ειδικός τύπος σκάφους εισβόλης θέλει ναυπηγηθή, αποκτηθή, χρησιμοποιηθή ή δοκιμασθή υπό της Ιταλίας.
3. Το συνολικόν τυποποιημένον εκτόπισμα των μαχίμων σκαφών του Ιταλικού Στόλου, πλην των πλοίων γραμμής περιλαμβανομένων των υπό ναυπήγησιν ευρισκομένων σκαφών μετά την ημερομηνίαν της καθελκύσεως, δεν πρέπει να υπερβαίνη τους 67.500 τόννους.
4. Η αντικατάστασις των μαχίμων σκαφών δέον να ενεργήται υπό της Ιταλίας, εντός του ορίου εν παραγρ. 3 οριζόμενου εκτοπίσματος. Η αντικατάστασις των βοηθητικών σκαφών εις ουδένα θα υπόκειται περιορισμόν.
5. Η Ιταλία αναλαμβάνει την υποχρέωσιν όπως μη προβεί εις την απόκτησην ή μη αναλάβη την ναυπήγησιν ουδενός μαχίμου σκάφους προ της 1ης Ιανουαρίου 1950, εξαιρέσει της περιπτώσεως καθ' ην θα καθίστατο αναγκαίον να αντικατασταθή μονάς τις, πλην πλοίου γραμμής, εκ δυστυχήματος απολεσθείσα, και εν τοιαύτη περιπτώσει το εκτόπισμα του νέου σκάφους δεν θα έδει να υπερβαίνη κατά πλέον των δέκα τοις εκατόν, το εκτόπισμα του απολεσθέντος σκάφους.
6. Οι εν τω παρόντι άρθρω χρησιμοποιουμένοι όροι καθορίζονται διά την εφαρμογήν της παρούσης Συνθήκης εν τω Παραρτημάτι XIII A.

Άρθρον 60.

1. Η συνολική δύναμις εις άνδρας του ιταλικού ναυτικού, μη συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της ναυτικής αεροπορίας, δέον να μη υπερβαίνη τους 25.000 αξιωματικούς και άνδρας.
2. Κατά την περίοδον της αλιείας των ναρκών, ως αύτη θέλει καθορισθή υπό της Διεθνούς Κεντρικής Επιτροπής Ναρκαλιείας προς εκκαθάριστν των εις τα Ευρωπαϊκά Ύδατα ναρκών, η Ιταλία θα έχη την άδειαν να χρησιμοποιή, προς τον σκοπόν τουτον, συμπληρωματικόν αριθμόν αξιωματικών και ανδρών όστις δέν δύναται να υπερβῇ τους 2.500.
3. Η μόνιμος δύναμις εις άνδρας του ναυτικού η υπερβαίνουσα την επιτρεπομένην υπό της παραγράφου 1 θέλει περιορισθή προσδευτικώς εις τους αριθμούς και εντός των προθεομιών των κατωτέρω οριζομένων, υπολογιζόμένων από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης:
  - α) 30.000 εντός προθεσμίας εξ μηνών.
  - β) 25.000 εντός προθεσμίας εννέα μηνών.Δύο μήνας μετά την αποπεράτωσιν των εργασιών της ναρκαλιείας υπό του ιταλικού ναυτικού, το συμπληρωματικόν προσωπικόν το επιτρεπόμενον υπό της παραγράφου 2 θέλει απολυθή ή συμπεριληφθή εις την ως άνω οριζομένην δύναμιν.
4. Εκτός της δυνάμεως της αναφερομένης εις τας παραγράφους 1 και 2 και του προσωπικού της ναυτικής αεροπορίας του επιτρεπομένου υπό του άρθρου 65, ουδέν πρόσωπον θα δύναται, υπό οιανδήποτε μορφήν να εκπαιδευθή ναυτικώς υπό την έννοιαν του παρατήματος XIII B.

Τμήμα IV. Περιορισμοί επιβλητέοι εις τον ιταλικόν στρατόν

Άρθρον 61.

Ο ιταλικός στρατός, συμπεριλαμβανομένης της φρουράς των συνόρων, θα περιορισθή εις δύναμιν 185.000 ανδρών, περιλαμβάνουσαν το προσωπικόν διοικήσεως, τας μαχίμους μονάδας και τας υπηρεσίας και εις 65.000 καραβινιέρους, εν τούτοις ο εις ή ο άλλος των δύο τούτων αριθμών δύναται να ποικιλή κατά 10.000, υπό τον όρον ότι η συνολική δύναμις δέν θα υπερβῇ τους 250.000 ανδρών. Η οργάνωσις και ο οπλισμός των ιταλικών δυνάμεων της έντασης ως και η κατανομή των ανά το ιταλικόν έδαφος θέλουσι καθορισθή κατά τρόπον ανταποκρινόμενον αποκλειστικώς εις έργα εσωτερικής φύσεως, εις τας ανάγκας της τοπικής αρύντης των συνόρων και της αντιαεροπορικής αμύνης.

Άρθρον 62.

Το προσωπικόν του ιταλικού στρατού το υπερβαίνον τους επιτρεπομένους υπό τους ως άνω άρθρου 61 αριθμούς θέλει απολυθή εντός προθεσμίας εξ μηνών από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης.

Άρθρον 63.

Ουδεμία στρατιωτική εκπαίδευσις υπό την έννοιαν του παρατήματος XIII B, θα παρέχηται εις πρόσωπα μη ανήκοντα εις τον ιταλικόν στρατόν ή εις την δύναμιν των καραβινιέρων.

Τμήμα V. Περιορισμοί επιβλητέοι εις την ιταλικήν αεροπορίαν

Άρθρον 64.

1. Η ιταλική στρατιωτική αεροπορία, συμπεριλαμβανομένης ολοκλήρου της ναυτικής αεροπορίας, θα περιορισθή εις 200 αεροπλάνα, μαχητικά και αναγνωρίσεως και εις 150 αεροπλάνα μεταφορικά, ναυαγοσωστικά, εκπαιδευτικά (σχολικού τύπου), και συνδέσμου. Εις τους συνολικούς τούτους αριθμούς συμπεριλαμβάνονται και τα εφεδρικά αεροπλάνα. Εξαιρουμένων των μαχητικών και των αεροπλάνων αναγνωρίσεως, ουδέν άλλο αεροπλάνον θα φέρη οπλισμόν. Η οργάνωσις και ο οπλισμός της ιταλικής αεροπορίας ως και η κατανομή της ανά το ιταλικόν έδαφος θέλουσι σχεδιασθή κατά τρόπον ανταποκρινόμενον εις τα έργα εσωτερικής φύσεως, εις τας ανά-

- γκας της τοπικής αμύνης των συνόρων και της αμύνης κατά των αεροπορικών επιδρομών.
2. Η Ιταλία δεν θα κατέχη σύτε θα αποκτήσῃ οιονδήποτε αεροπλάνον σχεδιασθέν κυρίως ως βομβαρδιστικόν και φέρον εσωτερικάς εγκαταστάσεις διά την μεταφοράν βομβών.

Άρθρον 65.

- Το προσωπικόν της ιταλικής στρατιωτικής αεροπορίας, συμπεριλαμβανομένου του της ναυτικής αεροπορίας, θα περιορισθή εις δύναμιν συνολικήν 25.000 ανδρών, περιλαμβάνουσαν το προσωπικό διοικήσεως, τας μαχίμους μονάδας και τας υπηρεσίας.
- Ουδεμία στρατιωτική αεροπορική εκπαίδευσις, υπό την έννοιαν του παραρτήματος XIII B, θα παρέχηται εις πρόσωπα μη ανήκοντα εις την ιταλικήν στρατιωτικήν αεροπορίαν.

Άρθρον 66.

Η ιταλική αεροπορική δύναμις η υπερβαίνουσα τους αριθμούς τους επιτρεπομένους υπό του ως άνω άρθρου 65 θέλει διαλυθή εντός προθεσμίας εξ μηνών από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης.

Τμήμα VI. Τύχη του πολεμικού υλικού Ως προσδιορίζεται εις το παράρτημα XIII Γ

Άρθρον 67.

- Απαν το πολεμικόν υλικόν ιταλικής προελεύσεως, το υπερβαίνον το επιτρεπόμενον ποσόν διά τας ενόπλους δυνάμεις τας προσδιοριζομένας εις τα Τμήματα III, IV και V θα τεθή εις την διάθεσιν των Κυβερνήσεων των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Σοβιετικής Ένωσεως συμφώνως προς τας οδηγίας τας οποίας αι εν λόγω Κυβερνήσεις ήθελον δώσει εις την Ιταλίαν.
- Απαν το πολεμικόν υλικόν συμμαχικής προελεύσεως, το υπερβαίνον το επιτρεπόμενον ποσόν διά τας ενόπλους δυνάμεις τας προσδιοριζομένας εις τα Τμήματα III, IV και V, θα τεθή εις την διάθεσιν της ενδιαφερομένης Συμμάχου ή Συνησιομένης Δυνάμεως συμφώνως προς τας οδηγίας τας οποίας αύτη ήθελε δώσει εις την Ιταλίαν.
- Απαν το πολεμικόν υλικόν γερμανικής ή ιαπωνικής προελένουσεως, το υπερβαίνον το επιτρεπόμενον ποσόν διά τας ενόπλους δυνάμεις τας προσδιοριζομένας εις τα Τμήματα III, IV, και V ως και όλα τα σχεδια γερμανικής ή ιαπωνικής προελεύσεως συμπεριλαμβανομένων των ηλιογραφιών, πρωτοτύπων, πειραματικών υποδειγμάτων και σχεδίων, θα τεθώσιν εις την διάθεσιν των Τεοσάρων Κυβερνήσεων συμφώνως προς τας οδηγίας τας οποίας ήθελον αύται δώσει εις την Ιταλίαν.
- Η Ιταλία παραιτείται απόντων των δικαιωμάτων της επί του ως αναφερομένου υλικού πολέμου και θα συμμορφωθή προς τας διατάξεις του παρόντος άρθρου εντός προθεσμίας έτους από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, υπό την επιφύλαξην των διατάξεων των ως άνω άρθρων 56 και 58.
- Η Ιταλία θα προμηθεύσῃ εις τας Τέοσαρας Κυβερνήσεις, εντός προθεσμίας εξ μηνών από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, καταλόγους ολοκληρού του πολεμικού υλικού του υπερβαίνοντος το ανωτέρω επιτρεπόμενον ποσόν.

Τμήμα VII. Προληπτική ενέργεια κατά του επανοπλισμού της Γερμανίας και της Ιαπωνίας

Άρθρον 68.

Η Ιταλία αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να παράσχη πλήρη την ουνεργασίαν εις τας Συμμάχους και Συνησιομένας Δυνάμεις επί τω σκοπώ όπως περιαγάγωσι την Γερμανίαν και την Ιαπωνίαν εις αδυναμίαν να λάβωσι μέτρα, εκτός του γερμανικού και του ιαπωνικού εδάφους, αποβλέποντα εις τον επανοπλισμόν των.

Άρθρον 69.

Η Ιταλία αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να μη επιτρέψῃ, επί ιταλικού εδάφους, την χρησιμοποίησιν ή την εκπαιδευσιν τεχνικών, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στρατιωτικής ή πολιτικής αεροπορίας, οίτινες είναι ή υπήρξαν υπήκοοι της Γερμανίας ή της Ιαπωνίας.

Άρθρον 70.

Η Ιταλία αναλαμβάνει την υποχρέωσιν όπως μη αποκτήσῃ ή κατασκευάσῃ ουδέν πολιτικόν αεροπλάνον, γερμανικού ή ιαπωνικού τύπου, ή περιλαμβάνον σημαντικά στοιχεία γερμανικής ή ιαπωνικής κατασκευής ή επινοήσεως,

Τμήμα VIII. Αιχμάλωτοι Πολέμου

Άρθρον 71.

1. Οι Ιταλοί αιχμάλωτοι πολέμου θα παλλινοστήσουν το ταχύτερον δυνατόν συμφώνως προς τας συναφθείσας συμφωνίας μεταξύ εκάστης των Δυνάμεων των κρατουσών τους αιχμαλώτους τούτους και της Ιταλίας.
2. Άπασαι αι δαπάναι τας οποίας συνεπάγεται η μεταφορά των Ιταλών αιχμαλώτων πολέμου συμπεριλαμβανομένων των δαπανών διατροφής, από των οικείων κέντρων παλλινοστήσεως των εκλεγησομένων υπό της Κυβερνήσεως της ενδιαφερομένης Συμμάχου ή Συνησισμένης Δυνάμεως, μέχρι του τόπου εισόδου εις το Ιταλικόν εδαφος, θα βαρύνωσι την Ιταλικήν Κυβέρνησον.

Τμήμα IX. Αλιεία ναρκών

Άρθρον 72.

Από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης η Ιταλία θα κληθή να καταστή μέλος της Επιτροπής διά την μεσογειακήν ζώνην της Διεθνούς Οργανώσεως Ναρκαλιείας των Ευρωπαϊκών υδάτων, και αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να διατηρή εις την διάθεσιν της Κεντρικής Επιτροπής Ναρκαλιείας άπαντα τα προς ναρκαλιείαν μέσα αυτής μέχρι τέλους της μεταπολεμικής περιόδου ναρκαλιείας ως θέλει προσδιορισθή υπό της Κεντρικής Επιτροπής.

ΜΕΡΟΣ V. Αποχώρησις των Συμμαχικών δυνάμεων

Άρθρον 73.

1. Άπασαι αι ένοπλοι δυνάμεις των Συμμάχων και Συνησισμένων Δυνάμεων θα αποσυρθώσουν δον το δυνατόν ταχύτερον και εν πάσει περιπτώσει εντός το πολύ προθεσμίας εννενήκοντα ημερών από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης.
2. Άπαντα τα ιταλικά περιουσιακά στοιχεία άτινα δεν αποτέλεσαν αντικείμενον αποζημιώσεως και άτινα ευρίσκονται εις την κατοχήν των ενόπλων Δυνάμεων των Συμμάχων και Συνησισμένων Δυνάμεων εν Ιταλία κατά την ημερομηνίαν της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης θα αποδοθώσιν εις την Ιταλικήν Κυβέρνησιν εντός της αυτής προθεσμίας των εννενήκοντα ημερών ή αντ' αυτών θα παρασχεθή ανάλογος αποζημίωσις.
3. Άπαντα τα παρά Τραπέζαις ενεργητικά και τα μετρητά τα ευρισκόμενα εις χείρας των ενόπλων δυνάμεων των Συμμάχων και των Συνησισμένων Δυνάμεων κατά την στιγμήν της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, τα οποία η Ιταλική Κυβέρνησις επρομήθευσεν εις αυτάς δωρεάν, θα αποδοθώσιν ως την τελευταίαν ταύτην υπό τους αυτούς δρους, εν εναντία δε περιπτώσει, η Ιταλική Κυβέρνησις θα πιστωθή δι' αντιστοίχου ποσού.

ΜΕΡΟΣ VI
Απαιτήσεις δημιουργηθείσων εκ του πολέμου
Τμήμα I'. Επανορθώσεις

Άρθρον 74.

Α'. Επανορθώσεις προς όφελος της Ενώσεως των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών.

1. Η Ιταλία θα καταβάλη εις την Σοβιετικήν Ένωσιν επανορθώσεις αξίας 100.000.000 δολλαρίων των Ηνωμένων Πολιτειών κατά την διάρκειαν επιαστούς περιόδου αρχομένης από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης. Κατά τα δύο πρώτα έτη δεν θα γίνωσιν παροχαί εκ της τρεχούσης βιομηχανικής παραγωγής.
2. Αι επανορθώσεις θα προέρχωνται εκ των κατωτέρω πηγών:
  - α) Εν μέρος εκ των ιταλικών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και των μηχανημάτων των προοριζομένων διά την κατασκευήν πολεμικού υλικού, άτινα ούτε αναγκαία είναι διά την εξυπηρέτησιν των επιτρεπομένων στρατιωτικών δυνάμεων, ούτε δύναται να προσαρμοσθώσιν αμέσως εις πολιτικήν χρήσιν και άτινα θα αφαιρεθώσιν από την Ιταλίαν δυνάμει του άρθρου 67 της παρούσης Συνθήκης.
  - β) Εκ των ιταλικών ενεργητικών εν Ρουμανίᾳ, Βουλγαρία και Ουγγαρία υπό την επιφύλαξην των εν τη παραγράφῳ 6 του άρθρου 79 καθοριζομένων εξαιρέσεων.
  - γ) Εκ της τρεχούσης βιομηχανικής παραγωγής της Ιταλίας συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής των εξορυκτικών βιομηχανιών.
3. Αι ποσότητες και αι κατηγορίαι των παραδοτέων εμπορευμάτων θα αποτελέσωσιν αντικείμενον συμφωνιών μεταξύ της Κυβερνήσεως της Σοβιετικής Ένωσεως και της Ιταλικής Κυβερνήσεως· η επιλογή τούτων θέλει ενεργηθή και αι σχετικαί παροχαί ποσοτήτων θέλουσι κλιμακωθή κατά τρόπον μη παρεμποδίζοντα την οικονομικήν ανασυγκρότησιν της Ιταλίας και μη επιβάλλοντα πρόσθετα βάρη εις τας λοιπάς Συμμάχους και Συνιστημένας Δυνάμεις. Αι δυνάμει της παραγράφου ταύτης συναφθησόμεναι συμφωνίαι θα ανακοινωθώσιν εις τους εν Ρώμῃ Πρέσβεις των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Σοβιετικής Ένωσεως.
4. Η Σοβιετική Ένωσις θα προμηθεύση εις την Ιταλίαν, υπό εμπορικούς δρους, τας πρώτας ύλας ή τα προϊόντα τα οποία η Ιταλία κανονικώς εισάγει και τα οποία είναι αναγκαία διά την παραγωγήν των εν λόγω εμπορευμάτων Η πληρωμή των πρώτων υλών ή των προϊόντων τούτων θα γίνηται διά της αφαιρέσεως της αξίας των εκ της αξίας των παραδιδομένων εις την Σοβιετικήν Ένωσιν εμπορευμάτων.
5. Οι Τέσσαρες Πρέσβεις θα προσδιορίσωσι την αξίαν των ιταλικών ενεργητικών των μεταβιβαστέων εις την Σοβιετικήν Ένωσιν.
6. Ως βάσις υπολογισμού διά τον διακανονισμόν τον προβλεπόμενον υπό του παρόντος άρθρου θα λαμβάνηται το δολλάριον των Ηνωμένων Πολιτειών κατά της προς τον χρυσόν ισοτιμίαν την 1ην Ιουλίου 1946, ήτοι 35 δολάρια διά μίαν ουγκιάν χρυσού.

Β'. Επανορθώσεις προς όφελος της Αλβανίας, της Αιθιοπίας, της Ελλάδος και της Γιουγκοσλαβίας.

1. Η Ιταλία θα καταβάλη επανορθώσεις εις τα ακόλουθα Κράτη:

Την Αλβανίαν: επανορθώσεις αξίας 5.000.000 δολλαρίων των Ηνωμένων Πολιτειών.

Την Αιθιοπίαν: επανορθώσεις αξίας 25.000.000 δολλαρίων των Ηνωμένων Πολιτειών.

Την Ελλάδα: επανορθώσεις αξίας 105.000.000 δολλαρίων των Ηνωμένων Πολιτειών.

Την Γιουγκοσλαβίαν: επανορθώσεις αξίας 125.000.000 δολλαρίων των Ηνωμένων Πολιτειών.

Αι καταβολαί αύται θα πραγματοποιηθώσι κατά την διάρκειαν περιόδου επτά ετών από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης. Κατά τα δύο πρώτα έτη δεν θα γίνωσιν παροχαί εκ της τρεχούσης βιομηχανικής παραγωγής.

Αι παροχαί δι' επανορθώσεις θα προέρχωνται εκ των κατωτέρω πηγών:

- α) Εν μέρος εκ των ιταλικών βιομηχανικών εγκαταστάσεων και των μηχανημάτων των προοριζομένων διά την κατασκευήν πολεμικού υλικού, άτινα δεν είναι αναγκαία διά την εξυπηρέτησιν των επιτρεπομένων στρατιωτικών δυνάμεων και δεν δύνανται να προσαρμοσθώσιν αμέσως εις πολιτικήν χρήσιν και άτινα θα αφαιρεθώσιν από την Ιταλίαν δυνάμει του άρθρου 67 της παρούσης Συνθήκης.

- β) Εκ της τρεχούσης βιομηχανικής παραγωγής της Ιταλίας συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής των εξορυκτικών βιομηχανιών.
- γ) Εξ οιωνδήποτε ετέρων κατηγοριών παροχών εις κεφάλαια ή υπηρεσίας, εξαιρέσει των ιταλικών ενεργητικών ατίνα, κατά τους όρους του άρθρου 79 της παρούσης Συνθήκης υπάγονται εις την δικαιοδοσίαν των Κρατών των απαριθμουμένων εις την ως άνω παράγραφον 1. Αι παροχαί γενόμεναι κατ' εφαρμογήν της παρούσης παραγράφου θα περιλάβωσι τα επιβατικά πλοία Σατούρνια και Βουλκάνια ή το εξ αυτών, εάν, μετά την εκτίμησην της αξίας αυτών υπό των Τεοσάρων Πρέσβεων, ήθελον ζητηθή, εντός περιόδου ενενήκοντα ημερών, υφ' ενός εκ των απαριθμουμένων εις την ως άνω παραγράφον 1 Κρατών. Αι κατ' εφαρμογήν της παρούσης παραγράφου παροχαί δύνανται επίσης να συμπεριλάβωσι και σπόρους.
3. Αι ποοστητές και αι κατηγορίαι των παρασχετέων εμπορευμάτων και υπηρεσίων θα αποτελέσουσι το αντικείμενον συμφωνιών μεταξύ των δικαιουμένων εις επανορθώσεις Κυβερνήσεων και της Ιταλικής Κυβερνήσεως· η επιλογή τούτων θέλει ενεργηθή και αι παραδόσεις αυτής θέλουσι κλιμακωθή κατά τρόπον μη παρακωλύοντα τη οικοδομική ανασυγκρότησην της Ιταλίας και μη επιβάλλοντα πρόσθετα βάρη εις τας λοιπάς Συμμάχους και Συνησιομένας Δυνάμεις.
4. Τα Κράτη τα δικαιούμενα να λάβωσιν επανορθώσεις εκ της τρεχούσης βιομηχανικής παραγωγής θα προμηθεύσωσιν εις την Ιταλίαν, υπό εμπορικούς όρους, τας πρώτας ύλας ή τα προϊόντα τα οποία η Ιταλία κανονικώς εισάγει και τα οποία είναι αναγκαία διά την παραγωγήν των εν λόγω εμπορευμάτων. Η πληρωμή των πρώτων τούτων υλών ή των προϊόντων τούτων θα γίνηται διά της αφαιρέσεως της αξίας των εκ της αξίας των παραδομένων εμπορευμάτων.
5. Ως βάσις υπολογισμού διά τον διακανονισμόν τον προβλεπόμενον υπό του παρόντος άρθρου θα λαμβάνηται το δολλάριον των Ηνωμένων Πολιτειών κατά της προς τον χρυσόν ισοτιμίαν του την 1ην Ιουλίου 1946, ήτοι 35 δολλάρια διά μίαν ουγκίαν χρυσού.
6. Αι απαιτήσεις των απαριθμουμένων υπό της παραγράφου 1 και Β μέρους του παρόντος άρθρου Κρατών, εν ω μέτρῳ υπερβαίνουσι τα ποσά τα προσδιοριζόμενα υπό της παραγράφου ταύτης, θα ικανοποιώνται εκ των ιταλικών ενεργητικών των υπαγομένων εις την δικαιοδοσίαν εκάστου των Κρατών τούτων δυνάμει του άρθρου 79 της παρούσης Συνθήκης.
7. α) Οι Τέσσαρες Πρέσβεις θα συντονίζωσι και θα ελέγχωσι την εκτέλεσην των διατάξεων του Β μέρους του παρόντος άρθρου. Θα συνεννοούνται μετά των αρχηγών των εν Ρώμη διπλωματικών αποστολών των Κρατών, των αναφερομένων εν τη παραγράφω 1 και Β μέρους και, εάν συντρέχη λόγος, μετά της Ιταλικής Κυβερνήσεως και θα παρέχωσι την συμβολήν των εις τα ενδιαφερόμενα μέρη. Προς εφαρμογήν του παρόντος άρθρου οι Τέσσαρες Πρέσβεις θα συνεχίσωσι τα καθήκοντα των μέχρις ου εκπνεύση η περίοδος η προβλεπόμενη υπό της παραγράφου 1 του Β μέρους διά τας παραδόσεις λόγω επανορθώσεων.
- β) Προς αποφυγήν των συγκρούσεων και των διπλών κατακυρώσεων κατά την κατανομήν της παραγωγής των ιταλικών πόρων μεταξύ των διαφόρων δικαιουμένων εις επανορθώσεις Κρατών δυνάμει του Β μέρους του παρόντος άρθρου, εκάστη δικαιούχος Κυβέρνησης δυνάμει του Β μέρους του παρόντος άρθρου και η Ιταλική Κυβέρνησης θα ειδοποιώσι τους Τέσσαρας Πρέσβεις περί της ενάρξεως διαπραγματεύσεων επί τω σκοπώ συνάψεως συμφωνίας κατά τας διατάξεις της ως άνω παραγράφου 3 ως και περί της πρόσδου των εν λόγω διαπραγματεύσεων. Εν η περιπτώσει ήθελεν εγερθή διαφορά κατά τας διαπραγματεύσεις ταύτας, οι Τέσσαρες Πρέσβεις θα γίναι αρμόδιοι να αποφασίσωσι περί πάντος ζητήματος υποβληθησομένου εις αυτούς υπό της μίας ή της ετέρας εκ των ρηθειοών Κυβερνήσεων, ή υπό πάσης άλλης Κυβερνήσεως δικαιουμένης εις επανορθώσεις δυνάμει του Β μέρους του παρόντος άρθρου.
- γ) Αι συνομολογούμενα συμφωνίαί θα ανακοινούνται υπό τους Τέσσαρας Πρέσβεις. Ούτοι θα δύνανται να συστήνωσιν όπως συμφωνία ήτις δεν θα ειέλει ή θα έπαιε τελούσα εν αρμονία προς τας υπό της παραγράφου 3 ή του ως άνω εδαφίου (β) τεθείσας αρχάς, τροποποιηθή κατά τον προσήκοντα τρόπον.

Γ'. Ειδικαί διατάξεις αφορώσαι τας προκαταβολικάς παροχάς.

Ουδεμία διάταξις του μέρους Α' και του μέρους Β' του παρόντος άρθρου θα θεωρήται ως αποκλείουσα κατά τα δύο πρώτα έτη, τας παροχάς τας λαμβανομένας εκ της τρεχούσης παραγωγής τας προβλεπομένας υπό της παραγράφου 2 (γ) του μέρους Α' και υπό της παραγράφου 2 (β) του Β' μέρους, εάν αι τοιαύται παροχαί γίνονται εις εκτέλεσην συμφωνιών μεταξύ δικαιουμένης εις επανορθώσεις Κυβερνήσεως και της Ιταλικής Κυβερνήσεως.

Δ'. Επανορθώσεις προς όφελος άλλων Κρατών.

1. Αι απαιτήσεις των λοιπών Συμμάχων και Συνησιομένων Δυνάμεων θέλουσιν ικανοποιηθή εκ των υπαγομένων εις την δικαιοδοσίαν εκάστης εξ αυτών ιταλικών ενεργητικών διά του άρθρου 79 της παρούσης Συνθήκης.
2. Αι απαιτήσεις παντός Κράτους επωφελουμένου εκ της εκχωρήσεως εδαφών κατ' εφαρμογήν της παρούσης Συνθήκης και μη αναφερομένου εις το Β' μέρος του παρόντος άρθρου θα ικανοποιώνται επίσης διά της μεταβιβάσεως εις το ρηθέν Κράτος, άνευ πληρωμής εκ μέρους του, των βιομηχανικών εγκαταστάσεων και των μηχανημάτων των ευρισκομένων επί των παραχωρηθέντων εδαφών, των χρησιμοποιουμένων είτε διά την διανομήν ύδατος, είτε διά την παραγωγήν και την διανομήν αεριόφωτος και ηλεκτρικού ρεύματος και ανηκόντων εις οιανδήποτε ιταλικήν εταιρείαν της οποίας η έδρα ευρίσκεται εν Ιταλίᾳ ή έχει μεταφερθή εν Ιταλίᾳ, ως και διά της μεταβιβάσεως παντός άλλου ενεργητικού των εν λόγω εταιρειών εις τα παραχωρηθέντα εδάφη.
3. Η ευθύνη η προκύπτουσα εξ οικονομικών υποχρεώσεων ηγγυημένων δι' υποθηκών, προνομίων ή άλλων βαρών επί των ιδιοκτησιών τούτων θέλει αναληφθή υπό της Ιταλικής Κυβερνήσεως.

Ε'. Αποζημιώσεις διά περιουσίας κατασχεθέσας λόγω επανορθώσεων.

Η Ιταλική Κυβέρνησις αναλαμβάνει της υποχρέωσιν να αποζημιώσει παν φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον του οποίου η περιουσία κατεσχέθη λόγω της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου των αφορωσών τας επανορθώσεις.

Τμήμα ΙΙ. Αποδόσεις υπό της Ιταλίας

Άρθρον 75.

1. Η Ιταλία αποδέχεται τας αρχάς της Δηλώσεως των Ηνωμένων Εθνών της 5ης Ιανουαρίου 1943 και θα αποδώσῃ το ταχύτερον δυνατόν τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αφήρεσεν εκ του εδάφους ενός οιουδήποτε των Ηνωμένων Εθνών.
2. Η υποχρέωσις αποδόσεως εφαρμόζεται επί πάντων των περιουσιακών στοιχείων των οποίων δύναται να διαπιστωθή η ταυτότης, των ευρισκομένων νυν εν Ιταλίᾳ και τα οποία αφηρέθησαν διά της βίας ή δι' εξαναγκασμού, εκ του εδάφους ενός των Ηνωμένων Εθνών, υπό μιάς των Δυνάμεων του Άξονος, οιαδήποτε και αν είναι αι μεταγενέστεραι συναλλαγάι διά των οποίων ο σημερινός κάτοχος των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων εξησφάλισε την κατοχήν αυτών.
3. Η Ιταλική Κυβέρνησις θα αποδώσῃ εν καλή καταστάσει τα προβλεπόμενα υπό του παρόντος άρθρου περιουσιακά στοιχεία και θα αναλάβῃ όλας τας δαπάνας δι' εργατικά υλικά ή μεταφορικά τας γενομένας προς τούτο εν Ιταλίᾳ.
4. Η Ιταλική Κυβέρνησις θα συνεργασθή μετά των Ηνωμένων Εθνών διά την αναζήτησιν και την απόδοσιν των αγαθών των υποκειμένων εις απόδοσιν κατά τους όρους του παρόντος άρθρου και θα παράσχη δι' εξόδων της πάσας τας αναγκαίας ευκολίας.
5. Η Ιταλική Κυβέρνησις θα λάβῃ τα αναγκαία μέτρα διά να αποδώσῃ τα περιουσιακά στοιχεία τα προβλεπόμενα υπό του παρόντος άρθρου άτινα κρατούνται εντός τρίτης χώρας υπό προσώπων υπαγομένων εις την ιταλικήν δικαιοδοσίαν.
6. Η αιτήσις περί αποδόσεως περιουσιακών στοιχειών θα επιδιδοται εις την Ιταλικήν Κυβέρνησιν υπό της Κυβερνήσεως της χώρας από του εδάφους της οποίας το περιουσιακόν στοιχείον αφηρέθη, νοούμενου ότι το τροχαίον υλικόν θα θεωρείται ότι αφηρέθη από του εδάφους εις το οποίον αρχικώς ανήκεν. Αι αιτήσεις δέονταν να επιδοθώσιν εντός εξαμήνου προθεσμίας από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης.
7. Η απόδειξης της ταυτότητος και της κυριότητος του περιουσιακού στοιχείου θα βαρύνη την αιτούσαν Κυβέρνησιν. Η απόδειξης ότι το περιουσιακόν στοιχείον δεν αφηρέθη διά της βίας ή δι' εξαναγκασμού θα βαρύνη την Ιταλικήν Κυβέρνησιν.
8. Η Ιταλική Κυβέρνησις θα αποδώσῃ εις την Κυβέρνησιν του ενδιαφερομένου Ηνωμένου Έθνους άπαντα τον νομιστατικόν χρυσόν των διαρπαγέντα υπό της Ιταλίας ή παρανόμως μεταφερθέντα εις Ιταλίαν, ή θα παραδόσῃ εις την Κυβέρνησιν του ενδιαφερομένου Ηνωμένου Έθνους ποσότητα χρυσού ίσου βάρους και του αυτού τίτλου προς την αφαιρεθείσαν ή την παρανόμως μεταφερθείσαν ποσότητα. Η Ιταλική Κυβέρνησις αναγνωρίζει ότι

η υποχρέωσις αύτη ουδόλως επηρεάζεται εξ οιαδήποτε μεταφοράς και αφαιρέσεως χρυσού αίτινες δυνατόν να ενεργήθησαν εκ του ιταλικού εδάφους προς όφελος ετέρων Δυνάμεων του Άξονος ή ουδετέρας τινός χώρας.

9. Εαν, εις ειδικάς περιπτώσεις, καθίσταται αδύνατον εις την Ιταλίαν να προβῇ εις την απόδοσιν αντικειμένων καλλιτεχνικού, ιστορικού ή αρχαιολογικού ενδιαφέροντος ανηκόντων εις την πνευματικήν περιουσίαν του Ηνωμένου Έθνους εκ του εδάφους του οποίου τα αντικείμενα ταύτα αφηρέθησαν υπό ιταλών υπηκόων, των ιταλικών αρχών ή του ιταλικού στρατού, διά χρήσεως βίας ή εξαναγκασμού, η Ιταλία αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να παραδώσῃ εις το ενδιαφερόμενον Ηνωμένον Έθνος αντικείμενα της αυτής φύσεως ή αισθητώς αντιστοίχου αξίας προς την των αφαιρεθέντων αντικειμένων, εν ω μέτρῳ είναι δυνατόν να προμηθευθῇ τις ταύτα εν Ιταλίᾳ.

Τμήμα III. Παραίτησις απαιτήσεων υπό της Ιταλίας

Άρθρον 76.

1. Η Ιταλία παραιτείται, εν ονόματι της Ιταλικής Κυβερνήσεως και των ιταλών υπηκόων, του δικαιώματος να προβάλῃ έναντι των Συμμάχων και Συνησπομένων Δυνάμεων πάσαν απαίτησιν οιαδήποτε φύσεως προκύπτουσαν αρέσιος εκ του πολέμου ή εκ ληφθέντων μέτρων ουσιεπία της υφισταμένης εμπολέμου καταστάσεως εν Ευρώπῃ μετά την 1ην Σεπτεμβρίου 1939, είτε η Σύμμαχος ή Συνησπομένη Δύναμις υπήρξεν εμπόλεμος προς την Ιταλίαν την εποχήν εκείνην είτε όχι. Περιλαμβάνονται δε εις την παραίτησιν ταύτην:
- α) Αι απαιτήσεις αι σχετικαί προς απωλείας ή ζημίας προκληθείσαν εξ ενεργειών των ενόπλων δυνάμεων ή των αρχών Συμμάχων ή Συνησπομένων Δυνάμεων:
- β) Αι απαιτήσεις αι προκληθείσαι εκ της παρουσίας, εκ των επιχειρήσεων, ή εκ της δράσεως των ενόπλων δυνάμεων ή των αρχών Συμμάχων ή Συνησπομένων Δυνάμεων επί του ιταλικού εδάφους.
- γ) Αι απαιτήσεις αι αναφερόμεναι εις αποφάσεις και πράξεις των Δικαστηρίων Λειών και Συμμάχων ή Συνησπομένων Δυνάμεων, της Ιταλίας συμφωνούσης διως αναγνωρίση ως εγκύρους και ως εκτελεστάς απάσας τας αποφάσεις και πράξεις των ρηθέντων Δικαστηρίων Λειών τας εκδοθείσας την 1ην Σεπτεμβρίου 1939 ή μετά την ημερομηνίαν ταύτην και αφορώσας ιταλικά πλοία, ιταλικά εμπορεύματα ή την καταβολήν των εξόδων.
- δ) Αι απαιτήσεις αι προκύπτουσαι εκ της ασκήσεως των δικαιωμάτων του εμπολέμου ή εκ μέτρων ληφθέντων επί τω ακοπώ της ασκήσεως των δικαιωμάτων τουτών.
2. Αι διατάξεις του παρόντος άρθρου θα αποκλείσουν εξ ολοκλήρου και οριστικώς απάσας τας απαιτήσεις της φύσεως των υπό του άρθρου τούτου προβλεπομένων, και αι οποίαι θα θεωρηθώσι δυνάμει τούτου απεοθεομέναι οιαδήποτε και αν είναι τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- Η Ιταλική Κυβέρνησις δέχεται να καταβάλῃ δικαίαν αποζημίωσιν εις λιρέτας ίνα ικανοποιήσῃ τας απαιτήσεις προσώπων τα οποία επρομήθευσαν, κατόπιν επιτάξεως, εμπορεύματα ή υπηρεσίας εις τας ενόπλους δυνάμεις των Συμμάχων ή Συνησπομένων Δυνάμεων επί ιταλικού εδάφους, ως και τας απαιτήσεις εναντίον των ενόπλων δυνάμεων των Συμμάχων ή Συνησπομένων Δυνάμεων τας σχετικάς προς ζημίας προκληθείσας επί του ιταλικού εδάφους και μη προκύπτουσας εκ πολεμικών πράξεων.
3. Η Ιταλία παραιτείται επίσης, εν ονόματι της Ιταλικής Κυβερνήσεως και των ιταλών υπηκόων, του δικαιώματος να προβάλῃ απαιτήσεις της φύσεως των προβλεπομένων υπό της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, κατά ποντός Ηνωμένου Έθνους όπερ διέκοψε τας διπλωματικάς σχέσεις μετά της Ιταλίας και έλαβε μέτρα εν συνεργασία μετά των Συμμάχων και Συνησπομένων Δυνάμεων.
4. Η Ιταλική Κυβέρνησις θα αναλάβῃ πλήρη ευθύνην δι' όλων το συμμαχικόν στρατιωτικόν νόμισμα το εκδοθέν εν Ιταλία υπό των συμμαχικών στρατιωτικών αρχών, συμπεριλαμβανομένου ποντός τοιαύτης φύσεως νομίσματος κυκλοφορούντος κατά την ημερομηνίαν της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης.
5. Η παραίτησις την οποίαν προσυπογράφει η Ιταλία κατά τας διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εκτείνεται εφ' όλων των απαιτήσεων εκ των ληφθέντων μέτρων υπό μιας οιαδήποτε εκ των Συμμάχων και Συνησπομένων Δυνάμεων των αφορώντων τα ιταλικά πλοία, μεταξύ της 1ης Σεπτεμβρίου 1939 και της ημερομηνίας της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, ως και εφ' όλων των απαιτήσεων των πιστώσεων των προκυπτουσών εκ νυν εν ισχύ ουμφωνιών περί των αιχμαλώτων πολέμου.
6. Αι διατάξεις του παρόντος άρθρου δέον να μη θεωρηθώσιν ως θίγουσαι τα δικαιώματα ιδιοκτησίας επί των υποβρυχίων καλωδίων, αίτινα, κατά την έναρξην του πολέμου, ανήκον εις την Ιταλικήν Κυβέρνησιν ή εις ιταλούς

υπηκόους. Η παράγραφος αύτη δεν θα αποτελέσῃ πρόσκομμα εις την εφαρμογήν επί των υποβυρυχίων καλωδίων του άρθρου 79 και του παραρτήματος XIV.

Άρθρον 77.

1. Από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης αι περιουσίαι εν Γερμανία του ιταλικού Κράτους και των ιταλών υπηκόων δεν θα θεωρώνται πλέον ως εχθρικαί περιουσίαι και άπαντες οι περιορισμοί οι προκύπτοντες εκ του εχθρικού χαρακτήρος αυτών θέλουσιν αρθή.
2. Αι περιουσίαι του ιταλικού κράτους και των ιταλών υπηκόων των οποίων είναι δυνατόν να εξακριβωθή η ταυτότης και τας οποίας αι γερμανικαί στρατιωτικαί δυνάμεις ή αρχαί αφήρεοαν, δια της βίας ή δια καταναγκασμού, εκ του ιταλικού εδάφους και μετέφεραν εις Γερμανίαν μετά την 3ην Σεπτεμβρίου 1943, θα αποτελέσωσιν αντικείμενον αποδόσεως.
3. Η αποκατάστασις των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας ως και η απόδοσις των ιταλικών εν Γερμανία περιουσιών θα πραγματοποιηθώσι συμφώνως προς τα υπό των κατεχουσών την Γερμανία Δυνάμεων αποφασισθησόμενα μέτρα.
4. Μη θιγομένων των παρουσών διατάξεων ως και πάσης άλλης διατάξεως ληφθησομένης υπό των κατεχουσών την Γερμανία Δυνάμεων προς όφελος της Ιταλίας και των ιταλών υπηκόων, η Ιταλία παραιτείται, εν ονόματι εαυτής και εν ονόματι των ιταλών υπηκόων πάσης απαιτήσεως κατά της Γερμανίας και των γερμανών υπηκόων, μη διακανονισθείσης την 8ην Μαΐου 1945, εξαιρέσει των προκυπτουσών εκ συμβολαίων ή άλλων υποχρεώσεων αίτινες ήσαν εν ισχύι ως και δικαιωμάτων κληθέντων προ της 1ης Σεπτεμβρίου 1939. Η παραίτησις αύτη θα θεωρήται ως εφαρμοζόμενη επί των απαιτήσεων, εφ' απασών των αξιώσεων διακυβερνητικού χαρακτήρος των αφορωσών συμφωνίας συναφθείσας κατά την διάρκειαν του πολέμου, και εφ' απασών των αξιώσεων των αφορωσών απωλείας ή ζημίας γενομένας κατά την διάρκειαν του πολέμου.
5. Η Ιταλία αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να λάβη άπαντα τα αναγκαία μέτρα δια να διευκολύνη τας μεταβιβάσεις των γερμανικών περιουσιών των ευρισκομένων εν Ιταλία αι οποίαι ήθελον αποφασισθή υπό εκείνων εκ των κατεχουσών την Γερμανία Δυνάμεων αίτινες έχουσιν αρμοδιότητα να διαθέτωσι τας γερμανικάς περιουσίας τας ευρισκομένας εν Ιταλία.

ΜΕΡΟΣ VII

Περιουσίαι, Δικαιώματα και Συμφέροντα

Τμήμα I. Περιουσίαι των Ηνωμένων Εθνών εν Ιταλίᾳ

Άρθρον 78.

1. Η Ιταλία, εφ' όσον δεν το έπραξεν εισέτι, θα αποκαταστήσῃ άπαντα τα νόμιμα δικαιώματα και συμφέροντα εν Ιταλία των Ηνωμένων Εθνών και των υπηκόων των, ως ταύτα υφίσταντο την 10ην Ιουνίου 1940, και θα αποδώσῃ εις τα εν λόγω Ηνωμένα Έθνη και εις τους υπηκόους των απάσας τας ανήκουσας αυτοίς περιουσίας εν Ιταλία εις ην κατάστασιν νυν ευρίσκονται.
2. Η Ιταλική Κυβέρνησης θα αποδώσῃ απάσας τας περιουσίας, δικαιώματα και συμφέροντα τα προβλεπόμενα υπό του παρόντος άρθρου, ελεύθερα πάσης υποθήκης, ή οιουδήποτε βάρους δι' αν θα ήτο δυνατόν να έχωσιν επιβαρυθή λόγω του πολέμου και άνευ εισπράξεως οιουδήποτε ποσού λόγω της αποδόσεως υπό της Ιταλικής Κυβέρνησεως. Η Ιταλική Κυβέρνησης θα καταργήσῃ άπαντα τα μέτρα, συμπεριλαρβανομένων των μέτρων κατασχέσεως, μεσεγγυήσεως, ή ελέγχου, τα ληφθέντα υπ' αυτής όσον αφορά τας περιουσίας των Ηνωμένων Εθνών μεταξύ της 10ης Ιουνίου 1940 και της ημερομηνίας της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, η αίτησις δέον να υποβληθή εις τας ιταλικάς αρχάς εντός μεγίστης προθεσμίας δώδεκα μηνών υπολογιζομένης από της αυτής ημερομηνίας, εξαιρουμένων των περιπτώσεων καθ' ας ο αιτών θα ήτο εις θέσιν να αποδειξή ότι τω ήτο αδύνατον να υποβάλη την αίτησιν του εντός της προθεσμίας ταύτης.
3. Η Ιταλική Κυβέρνησης θα ακυρώσῃ τας μεταβιβάσεις τας αφορώσας περιουσίας, δικαιώματα και συμφέροντα πάσης φύσεως ανήκοντα εις υπηκόους των Ηνωμένων Εθνών, όταν αι εν λόγω μεταβιβάσεις προέκυψαν εκ μέτρων βίας ή καταναγκασμού ληφθέντων κατά την διάρκειαν του πολέμου υπό των Κυβερνήσεων των Δυνάμεων του Άξονος ή υπό των οργάνων των.
4. a) Η Ιταλική Κυβέρνησης θα ευθύνηται δια την επαναφοράν εις τελείαν κατάστασιν των αποδοθεισών περιου-

σιών εις τους υπηκόους των Ηνωμένων Εθνών δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Όταν δεν είναι δυνατόν να αποδοθή περιουσία τις, ή όταν, λόγω του πολέμου, υπήκοος Ηνωμένου Έθνους, υπέστη απώλειαν λόγω προσβολής ή ζημίας προξενηθείσης εις περιουσίαν κειμένην εν Ιταλίᾳ, η Ιταλική Κυβέρνησις θα αποζημιώσῃ τον ιδιοκτήτην καταβάλλουσα ποσόν εις λιρέτας μέχρι δύο τρίτων του αναγκαίου ποσού κατά την ημέραν της πληρωμῆς, δια να επιτρέψῃ εις τον δικαιούχον είτε την αγοράν ισαξίας περιουσίας είτε τον συμψηφισμόν της απώλειας ή της ζημίας ην υπέστη. Εν ουδεμιᾷ περιπτώσει επί ζητημάτων αποζημιώσεως, οι υπήκοοι των Ηνωμένων Εθνών δεν πρέπει να τύχωσι μεταχειρίσεως ολιγώτερον ευνοϊκής της παρεχούμενης εις τους ιταλούς υπηκόους.

β) Οι υπήκοοι των Ηνωμένων Εθνών οι κατέχοντες αρέσως ή ερμέσως μετοχικά συμφέροντα εις εταιρείας ή συνεταιρισμούς οίτινες δεν έχουσι την ιθαγένειαν των Ηνωμένων Εθνών, εν τη εννοίᾳ της παραγράφου 9 (α) του παρόντος άρθρου, αλλ' υπέστησαν απώλειαν συνεπεία προσβολών ή ζημιών προσγενομένων εις τας περιουσίας των εν Ιταλίᾳ θα λάβωσιν αποζημίωσιν συμφώνως προς το ανωτέρω εδάφιον (α).

Η αποζημίωσις αύτη θα υπολογισθή εν αναλογίᾳ της συνολικής απώλειας ή ζημίας ην υπέστη η εταιρεία ή ο συνεταιρισμός, το δε ποσόν αυτής εν σχέσει προς το σύνολον της προσγενομένης απώλειας ή ζημίας θα έχη την αυτήν αναλογίαν ην το υπό των ρηθέντων υπηκόων κατεχόμενον μεριδίον συμφερόντων εν σχέσει προς το συνολικόν κεφάλαιον της περί ης πρόκειται εταιρείας ή συνεταιρισμού.

γ) Η αποζημίωσις θα καταβληθή καθαρά πάσης παρακρατήσεως, φόρου ή άλλων βαρών. Θα δύναται να χρησιμοποιηθή ελευθέρως εν Ιταλίᾳ, αλλά θα υπόκειται εις τους κανονισμούς τους αφορώντας τον έλεγχον συναλλαγμάτος, οίτινες ήθελον ισχύει εν δεδομένη στιγμή εν Ιταλίᾳ.

δ) Η Ιταλική Κυβέρνησις θα καταβάλη εις τους υπηκόους των Ηνωμένων Εθνών αποζημίωσιν εις λιρέτας, κατά την προβλεπομένην υπό του ανωτέρω εδαφίου (α) αναλογίαν δια να συμψηφίσῃ την απώλειαν ή τας ζημίας τας προκυπτούσας εξ ειδικών μέτρων ληφθέντων κατά τον πόλεμον κατά των περιουσιών των και άτινα δεν αφέωρων τας ιταλικάς περιουσίας. Το παρόν εδάφιον δεν έχει εφαρμογήν επί διαφυγόντος κέρδους.

5. Άπαντα τα λογικά έξοδα, τα οποία θα προκαλέση εν Ιταλίᾳ η εξακριβώσις των αιτήσεων, συμπεριλαμβανομένης και της εκτιμήσεως των απώλειών και των ζημιών, θα βαρύνωσι την Ιταλικήν Κυβέρνησιν.

6. Οι υπήκοοι των Ηνωμένων Εθνών, ως και αι περιουσίαι αυτών θα είναι απηλλαγμένοι πάντων των φόρων, συνεισφορών ή εξαιρετικών τελών εις ους η Ιταλική Κυβέρνησις ή οιαδήποτε ιταλική αρχή θα είχεν υποβάλλει τα εις κεφάλαια ενεργητικά αυτών εν Ιταλίᾳ μεταξύ της 3ης Σεπτεμβρίου 1943 και της ημερομηνίας της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, επί τω σκοπώ όπως καλύψῃ τας εκ του πολέμου δαπάνας ή τας δημιουργηθείσας εκ της συντηρήσεως των δυνάμεων κατοχής ή εκ των καταβλητέων επανορθώσεων εις Ηνωμένον Έθνος. Άπαντα τα εισπραγχέντα ποσά θα αποδοθώσι.

7. Παρά τας μεταβιβάσεις των εδαφών τας προβλεπομένας υπό της παρούσης Συνθήκης, η Ιταλία θα παραμείνη υπεύθυνος δια τας προκληθείσας απώλειας ή ζημίας, κατά την διάρκειαν του πολέμου, εις περιουσίας των υπηκόων των Ηνωμένων Εθνών τας ευρισκομένας εις τα εκχωρούμενα εδάφη ή εις το Ελεύθερον εδαφος της Τεργέστης. Αι περιλαμβανόμεναι εις τας παραγράφους 3, 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου υποχρεώσεις θα βαρύνωσιν ομοίως την Ιταλικήν Κυβέρνησιν εν σχέσει προς τας περιουσίας των υπηκόων των Ηνωμένων Εθνών τας ευρισκομένας εις τα εκχωρούμενα εδάφη ή εις το Ελεύθερον εδαφος της Τεργέστης, αλλά μόνον εν ω μέτρω δεν αντιφάσκουσι προς τας διατάξεις της παραγράφου 14 του παραρτήματος Χ και της παραγράφου 14 του παραρτήματος XIV της παρούσης Συνθήκης.

8. Ο ιδιοκτήτης των εν λόγω περιουσιών και η Ιταλική Κυβέρνησις θα δύναται να συνάψωσι συμφωνίας αίτινες θα υποκατασταθώσιν εις τας διατάξεις του παρόντος άρθρου.

9. Δια την εφαρμογήν του παρόντος άρθρου:

α) Η έκφρασις «υπήκοοι των Ηνωμένων Εθνών» εφαρμόζεται επί των φυσικών προσώπων των εχόντων την ιθαγένειαν ενός οιουδήποτε εκ των Ηνωμένων Εθνών, ως και επί των εταιρειών ή συνεταιρισμών των ιδρυθέντων συμφώνως προς τους νόμους ενός εκ των Ηνωμένων Εθνών, κατά την έναρξην της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, υπό τον όρον ότι τα ρηθέντα φυσικά πρόσωπα, εταιρείαι ή συνεταιρισμοί εκέκτηντο ήδη την ιδιότητα ταύτην της 3ης Σεπτεμβρίου 1943, ημερομηνίαν της ανακωχής μετά της Ιταλίας.

Η έκφρασις «υπήκοοι των Ηνωμένων Εθνών» περιλαμβάνει επίσης άπαντα τα φυσικά πρόσωπα και τας εταιρείας ή τους συνεταιρισμούς, οίτινες κατά τας διατάξεις της ισχυούσης κατά τον πόλεμον εν Ιταλίᾳ νομοθεσίας, έτιχον της μεταχειρίσεως ιως εχθρού.

β) Ο όρος «ιδιοκτήτης» σημαίνει τον υπήκοον Ηνωμένου Έθνους, ως καθορίζεται υπό του ως άνω εδαφίου (α), δόσις έχει νόμιμον τίτλον επί της εν λόγω περιουσίας και εφαρμόζεται επί του διαδόχου του ιδιοκτήτου, υπό

τον όρον ότι ο διάδοχος ούτος είναι επίσης υπήκοος ενός των Ηνωμένων Εθνών εν τη εννοίᾳ του εδαφίου (α). Εάν ο διάδοχος πρόσφετε την περιουσίαν όταν αύτη είχεν ήδη υποστή την βλάβην, ο πωλητής θα διατηρή τα προς αποζημίωσιν δικαιώματά του τα προκύπτοντα εκ του παρόντος άρθρου, χωρίς να θίγονται αι, κατά την εσωτερικήν νομοθεσίαν, υφιστάμεναι υποχρεώσεις μεταξύ του πωλητού και του αγοραστού.

γ) Ο όρος «περιουσία» σημαίνει πάσαν κινητήν ή ακίνητον περιουσίαν, ενσώματον ή ασώματον, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων βιομηχανικής, πνευματικής ή καλλιτεχνικής ιδιοκτησίας, ως και άπαντα τα δικαιώματα ή τα συμφέροντα, οιαδήποτε φύσεως επί των περιουσιών. Μη θιγομένων των ανωτέρω γενικών διατάξεων, αι περιουσίαι των Ηνωμένων Εθνών και των υπηκόων των περιλαμβάνουσιν άπαντα τα οκάφη θαλασσίας ή εσωτερικής ναυσιπλοΐας μετά των παρακολουθημάτων αυτών τα οποία ανήκον εις τα Ηνωμένα Έθνη ή τους υπηκόους αυτών, ή ήσαν νηολογημένα εις το εδαφος ενός των Ηνωμένων Εθνών ή έπλεον υπό την οπημάινεν ενός των Ηνωμένων Εθνών, και τα οποία μετά την 10ην Ιουνίου 1940, είτε ευρεθέντα εντός των ιταλικών υδάτων είτε αχθέντα εις ταύτα δια της βίας, ετέθησαν υπό τον έλεγχον των ιταλικών αρχών ως εχθρικά περιουσίαι, ή έπαυσαν να είναι εις την έλευθεραν διάθεσιν των Ηνωμένων Εθνών ή των υπηκόων των, εν Ιταλία, ως εκ των υπό των ιταλικών αρχών ληφθέντων μέτρων ελέγχου των σχετιζομένων προς την ύπαρξιν εμπολέμου καταστάσεως μεταξύ τινών εκ των Ηνωμένων Εθνών και της Γερμανίας.

Τμήμα II. Ιταλικά περιουσία κείμενα επί του εδάφους των Συμμάχων και Συνησπομένων Δυνάμεων

Άρθρον 79.

1. Εκάστη των Συμμάχων και Συνησπομένων Δυνάμεων θα έχη το δικαίωμα να κατάσχῃ, να παρακρατήσῃ ή να εκκαθαρίσῃ απάσας τας περιουσίας, δικαιώματα και συμφέροντα, άτινα κατά την ημερομηνίαν της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης ευρίσκονται επί του εδάφους της και ανήκουσιν εις την Ιταλίαν ή εις Ιταλούς υπηκόους, και να λάβῃ παν άλλο μέτρον εν σχέσει προς τας περιουσίας ταύτας, δικαιώματα και συμφέροντα. Θα έχει ωσαύτως το δικαίωμα να χρησιμοποιή τας περιουσίας ταύτας ή το προϊόν της εκκαθαρίσεως αυτών προς οιουδήποτε σκοπούς της αρεσκείας της, μέχρι του ποσού των απαιτήσεων αυτής ή των υπηκόων της κατά της Ιταλίας ή των ιταλών υπηκόων (συμπεριλαμβανομένων των πιστώσεων), αίτινες δεν θα είχον πλήρως διακανονισθή δυνάμει ετέρων άρθρων της παρούσης Συνθήκης. Άποσαι αι ιταλικά περιουσίαι, ή το προϊόν της εκκαθαρίσεώς των, αι επί πλέον του ποσού των ρηθεισών απαιτήσεων θα αποδοθῶσι.
2. Η εκκαθάρισις των ιταλικών περιουσιών και τα μέτρα διαθέσεως, αν θα αποτελέσωσι το αντικείμενον δέον να ενεργηθῶσι κατά την νομοθεσίαν της ενδιαφερομένης Συμμάχου ή Συνησπομένης Δυνάμεως. Προκειμένου περί των ρηθεισών περιουσιών ο ιταλός ιδιοκτήτης δεν θα έχη άλλα δικαιώματα πλήν εκείνων άτινα δύναται να παράσχῃ εις αυτόν η εν λόγω νομοθεσία.
3. Η Ιταλική Κυβέρνησις αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να αποζημιώσῃ τους ιταλούς υπηκόους των οποίων αι περιουσίαι ήθελον κατασχεθή δυνάμει του παρόντος άρθρου και εις τους οποίους δεν ήθελον αποδοθή αι εν λόγω περιουσίαι.
4. Ουδεμία προκύπτει εκ του παρόντος άρθρου υποχρέωσις, δι' οιαδήποτε των Συμμάχων ή Συνησπομένων Δυνάμεων, όπως αποδώσῃ εις την Κυβέρνησιν ή εις τους ιταλούς υπηκόους δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, ούτε να συνυπολογίση τα δικαιώματα ταύτα κατά τον υπολογισμόν των ποσών τα οποία θα δύνανται να παρακρατηθῶσι δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Η Κυβέρνησις εκάστης Συμμάχου ή Συνησπομένης Δυνάμεως θα έχη το δικαίωμα να επιβάλῃ επί των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των πηγαζόντων εκ της βιομηχανικής ιδιοκτησίας επί του εδάφους της Συμμάχου ή Συνησπομένης Δυνάμεως ταύτης, των κτηθέντων υπό της Ιταλικής Κυβερνήσεως ή των υπηκόων αυτής προ της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, οίους περιορισμούς, όρους, ή μειώσεις, η Κυβέρνησις της ενδιαφερομένης Συμμάχου ή Συνησπομένης Δυνάμεως ήθελε θεωρήση αναγκαίους εν τω εθνικώ συμφέροντι.
5. a) Τα ιταλικά υποβρύχια καλώδια τα συνδέοντα σημεία κείμενα επί γιουγκοσλαυτικού εδάφους θα θεωρώνται ιταλική ιδιοκτησία εν Γιουγκοσλαυία, έστω και αν μέρος των καλωδίων τούτων ευρίσκεται έξω των γιουγκοσλαυτικών χωρικών υδάτων.
b) Τα ιταλικά υποβρύχια καλώδια τα συνδέοντα σημείον κείμενον επί του εδάφους Συμμάχου ή Συνησπομένης Δυνάμεως μετά σημείου κείμενου επί ιταλικού εδάφους θα θεωρώνται ιταλική ιδιοκτησία κατά την έννοιαν

- του παρόντος άρθρου όσον αφορά τας ακραίας εγκαταστάσεις ή τα μέρη των καλωδίων τα κείμενα εντός των χωρικών υδάτων της Συμμάχου ταύτης ή Συνησιομένης Δυνάμεως,
6. Αι προβλεπόμεναι υπό της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου περιουσίαι θα θεωρώνται ότι περιλαμβάνουσι τας ιταλικάς περιουσίας αίτινες απετέλεσαν αντικείμενον μέτρων ελέγχου λόγω της υφισταμένης εμπολέμου καταστάσεως μεταξύ της Ιταλίας και της Συμμάχου ή Συνησιομένης Δυνάμεως εντός της δικαιοδοσίας της οποίας κείνται αι περιουσίαι, αλλά δεν θα περιλαμβάνωσι:
- α) Τας περιουσίας της Ιταλικής Κυβερνήσεως τας χρησιμοποιουμένας δια τας ανάγκας των διπλωματικών ή προξενικών αποστολών.
- β) Τας περιουσίας τας ανηκόσιας εις θρησκευτικά ιδρύματα ή ιδιωτικά φιλανθρωπικά ιδρύματα και εξυπηρετούντα αποκλειστικώς θρησκευτικούς ή φιλανθρωπικούς οκοπούς.
- γ) Τας περιουσίας φυσικών προσώπων αίτινα είναι Ιταλοί υπήκοοι και εις ους επετράπη να παραμείνωσιν είτε επί εδάφους της χώρας επί της οποίας κείνται αι εν λόγω περιουσίαι, είται επί του εδάφους ενός οιουδήποτε Ηνωμένου Έθνους, πλην των ιταλικών περιουσιών, αίτινες κατά μίαν οιανδήποτε στιγμήν διαρκούντος του πολέμου, εγένοντο αντικείμενον μέτρων αίτινα δεν εφηρμόζοντο γενικώς επί των περιουσιών των ιταλών υπηκόων των διαμενόντων επί του εν λόγω εδάφους.
- δ) Τα δικαιώματα ιδιοκτησίας τα γεννηθέντα μετά την επανάληψιν των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ των Συμμάχων και Συνησιομένων Δυνάμεων και της Ιταλίας ή γεννηθέντα εκ συναλλαγών μεταξύ Κυβερνήσεως Συμμάχου ή Συνησιομένης Δυνάμεως και της Ιταλίας από της 3ης Σεπτεμβρίου 1943.
- ε) Τα δικαιώματα πνευματικής και καλλιτεχνικής ιδιοκτησίας.
- σ) Τας περιουσίας ιταλών υπηκόων τας κειμένας επί των εκχωρουμένων εδαφών, επί των οποίων θα εφαρμοσθώσιν αι διατάξεις του παραρτήματος XIV.

ζ) Εξαιρέσει των ενεργητικών των προβλεπομένων εις την παράγραφον 2 (β) του μέρους Α και την παράγραφον 1 του μέρους Δ' του άρθρου 74, αι περιουσίαι των φυσικών προσώπων των διαμενόντων επί των εκχωρουμένων εδαφών ή επί του Ελευθέρου Εδάφους της Τεργέστης, αίτινα δεν ασκούσι το δικαίωμα επλογής υπέρ της ιταλικής ιθαγενείας, το οποίον παρέχει αυτοίς η παρούσα Συνθήκη, ως και αι περιουσίαι των εταιρειών ή συναντεριούμων των οποίων η εδρα κείται επί των εκχωρουμένων εδαφών ή επί του Ελευθέρου Εδάφους της Τεργέστης, υπό τον όρον ότι αι εν λόγω εταιρείαι ή συναντεριούμοι δεν είναι ούτε ιδιοκτησία προσώπων διαμενόντων εν Ιταλία ούτε ελέγχονται υπ' αυτών. Εις τας εν παραγράφῳ 2 (β) του μέρους Α' και παραγράφῳ 1 του μέρους Δ' του άρθρου 74 προβλεπομένας περιπτώσεις το ζήτημα της αποζημιώσεως θα κανονισθή συμφώνως προς τας διατάξεις του μέρους Ε' του άρθρου τούτου.

Τμήμα III. Δηλωσις των Συμμάχων και Συνησιομένων Δυνάμεων εν σχέσει προς τας απαιτήσεις αυτών

Άρθρον 80.

Αι Συμμάχοι και Συνησιομέναι Δυνάμεις δηλούσιν ότι τα παρεχόμενα αυταίς δικαιώματα υπό των άρθρων 74 και 79 της παρούσης Συνθήκης, καλύπτουσιν απάσας τας αξιώσεις αυτών ως και τας των υπηκόων των δι' απωλείας ή ζημίας προκυψάσας εκ πολεμικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων των ληφθέντων λόγω της καταλήψεως των εδαφών των, καταλογιστέων εις την Ιταλίαν και λαβόντων χώραν εκτός του ιταλικού εδάφους, εξαιρομένων εν τούτοις των απαιτήσεως των βασιζομένων επί των άρθρων 75 και 78.

Τμήμα IV. Χρέη

Άρθρον 81.

1. Η ύπαρξις εμπολέμου καταστάσεως δέον να μη θεωρήται καθ' εαυτήν ως θίγουσα την υποχρέωσιν προς εξόφλησιν χρηματικών οφειλών απορρεουσών εξ ενοχών και συμβολαίων αίτινα ήσαν εν ισχύι και δικαιωμάτων αίτινα είχον κτηθή προ της υπάρξεως εμπολέμου καταστάσεως, χρεών αίτινα είχον καταστή απαιτητά προ της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, και αίτινα οφείλονται είτε υπό της Ιταλικής Κυβερνήσεως ή ιταλών υπηκόων εις την Κυβέρνησιν ή τους υπηκόους μιάς των Συμμάχων ή Συνησιομένων Δυνάμεων, είτε υπό της Κυβερνήσεως ή των υπηκόων μιάς των Συμμάχων ή Συνησιομένων Δυνάμεων προς την Ιταλικήν

- Κυβέρνησιν ή ιταλούς υπηκόους.
2. Πλην ρητής αντιθέτου διατάξεως της παρούσης Συνθήκης, ουδεμία ρήτρα της Συνθήκης ταύτης δέον να ερμηνευθῇ ως θιγούσα τας σχέσεις οφειλετών προς δανειστάς απορρεούσας εκ συμβολαίων συνομολογηθέντων προ του πολέμου είτε υπό της Ιταλικής Κυβερνήσεως είτε υπό ιταλών υπηκόων.

ΜΕΡΟΣ VIII

Γενικά Οικονομικά Σχέσεις

Άρθρον 82.

1. Εν αναμονή της συνάψεως εμπορικών συνθηκών ή συμφωνιών μεταξύ ενός οιουδήποτε των Ηνωμένων Εθνών και της Ιταλίας, η Ιταλική Κυβέρνησης οφείλει, κατά τους δεκαοκτώ μήνας, οίτινες θα επακολουθήσουσι την έναρξην της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, να παράσχῃ εις έκαστον των Ηνωμένων Εθνών, άτινα εν τη πράξει παρέχουσιν επ' αμοιβαιότητι ανάλογον μεταχείρησιν εις την Ιταλίαν επί των θεμάτων τούτων, την ακόλουθον μεταχείρισην:
  - α) Διά παν ό,τι αφορά τα δικαιώματα και βάρη επί των εισαγωγών και εξαγωγών, την φορολογίαν εις τα εσωτερικόν της χώρας επί των εισαγομένων εμπορευμάτων, και άπαντας τους σχετικούς κανονισμούς, τα Ηνωμένα Έθνη θα απολαύσουσι της άνευ όρων ρήτρας του μάλλον ευνοούμενου Κράτους.
  - β) Η Ιταλία δεν θα ποιήται, υπό πάσαν άλλην έποψιν, ουδεμίαν αυθαίρετον διάκρισιν εις βάρος των εμπορευμάτων των προερχομένων εκ του εδάφους Ηνωμένου Έθνους ή των προοριζόμενων δι' αυτό εν σχέσει προς τα ανάλογα εμπορεύματα τα προερχόμενα εκ του εδάφους οιουδήποτε άλλου Ηνωμένου Έθνους ή πάσης άλλης ένης χώρας ή προοριζόμενα δι' αυτό.
  - γ) Οι υπήκοοι των Ηνωμένων Εθνών συμπεριλαμβανομένων των νομικών προσώπων θα απολαύσουσι της εθνικής μεταχειρίσεως και της του μάλλον ευνοούμενου κράτους διά παν ό,τι αφορά το εμπόριον, την βιομηχανίαν, την ναυτιλίαν και τας λοιπάς μορφάς εμπορικής δράσεως εν Ιταλίᾳ. Αι διατάξεις αυταί δεν εφαρμόζονται επί της εμπορικής αεροπορίας.
  - δ) Η Ιταλία δεν θα παρέχῃ εις ουδεμίαν χώραν αποκλειστικόν ή προτιμήσεως δικαίωμα δύον αφορά την εκμετάλλευσιν των αεροπορικών εμπορικών υπηρεσιών διά τας διεθνείς μεταφοράς, θα προσφέρῃ ίσους όρους εις άπαντα τα Ηνωμένα Έθνη διά την επίτευξιν δικαιωμάτων εν σχέσει προς τας διεθνείς αεροπορικάς εμπορικάς μεταφοράς επί του ιταλικού εδάφους, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προσγειώσεως δι' ανεφοδιασμόν και επιδιόρθωσιν, και δύον αφορά την εκμετάλλευσιν των εμπορικών αεροπορικών υπηρεσιών διά διεθνείς μεταφοράς, θα παρέχῃ εις άπαντα τα Ηνωμένα Έθνη, ουμφώνως προς την αρχή της αμοιβαιότητος και της μη διακρίσεως, το δικαίωμα να υπερίπτανται του ιταλικού εδάφους άνευ σταθμού. Αι διατάξεις αύται δεν θίγουσι τα συμφέροντα της εθνικής αμύνης της Ιταλίας.
2. Αι ως άνω υπό της Ιταλίας αναληφθείσαι υποχρεώσεις νοούνται υπό την επιφύλαξιν των συνηθών εξαιρέσεων των εμπορικών συνθηκών των συναφθειούν υπό της Ιταλίας προ του πολέμου, αι διατάξεις αι αφορώσαι την αμοιβαιότητα την παραχωρουμένην υφ' εκάστου των Ηνωμένων Εθνών νοούνται υπό την επιφύλαξιν των συνηθών εξαιρέσεων των υπ' αυτών συναφθειούν εμπορικών συνθηκών.

ΜΕΡΟΣ IX

Διακανονισμός διαφορών

Άρθρον 83.

1. Άπασαι αι διαφοραι αίτινες δυνατόν να γεγερθώσιν, εκ της εφαρμογής των άρθρων 75 και 78 ως και των παρατημάτων XIV, XV, XVI και XVII, μέρος Β', της παρούσης Συνθήκης, θα υποβάλλονται εις επιτροπήν συνδιαλλαγής απαρτιζόμενην εξ ενός αντιπροσώπου της Κυβερνήσεως του ενδιαφερομένου Ηνωμένου Έθνους και ενός αντιπροσώπου της Ιταλικής Κυβερνήσεως ενεργούντων εν ισοτιμίᾳ. Εάν ο διακανονισμός δεν επήλθεν εντός των τριών μηνών από της αποβολής της διαφοράς εις την επιτροπήν συνδιαλλαγής, εκάτερα των δύο κυβερνήσεων δύναται να ζητήσῃ την προσθήκην τρίτου μέλους εις την επιτροπήν, εκλεγομένου διά κοινής συμφωνίας των δύο Κυβερνήσεων μεταξύ των υπηκόων τρίτου Κράτους. Ελλείψει συμφωνίας εντός προθεσμίας δύο μηνών μεταξύ των δύο Κυβερνήσεων επί της εκλογής του μέλους τούτου, αι Κυβερνήσεις αύται θα απευθυ-

θώσιν εις τους Πρέσβεις των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Σοβιετικής Ενώσεως εν Ρώμη, οίτινες θα υποδειξωσι το τρίτον μέλος της επιτροπής.
Έαν οι Πρέσβεις δεν καταλήξωσιν εις συμφωνίας εντός προθεομίας μηνός επί της υποδειξεως του τρίτου μέλους, εκάτερον των μερών δύναται να ζητήσῃ παρά του Γενικού Γραμματέως της Οργανώσεως των Ηνωμένων Εθνών να προβῇ εις την υπόδειξην ταύτην.

2. Όταν συγκροτηθή επιτροπή συνδιαλλαγής κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 1, θα έχῃ αρμοδιότητα να κρίνῃ απάσις τας διαφοράς αίτινες δυνατόν να εγερθώσι μεταγενεστέρως μεταξύ του ενδιαφερομένου Ηνωμένου Εθνους και της Ιταλίας εν σχέσει προς την εφαρμογήν των άρθρων 75 και 78, ως και των παραρτημάτων, XIV, XV, XVI και XVII, μέρος Β, της παρούσης Συνθήκης και θα εκτελή τας λειτουργίας αίτινες τη ανατίθενται υπό των διατάξεων τούτων.
3. Εκάστη επιτροπή συνδιαλλαγής θα ορίζῃ αυτή την δικαιοματίαν της, υιοθετούσα κανόνας συμφώνους προς την δικαιοσύνην και την ιοστητική.
4. Εκάστη Κυβέρνησις θα καταβάλλῃ τας αποδοχάς του υπ' αυτής διοριζόμενου μέλους της επιτροπής συνδιαλλαγής ως και πάντος πράκτορος ορισθησιομένου υπ' αυτής ίνα την αντιπροσωπεύη ενώπιον της επιτροπής. Άλι αποδοχαί του τρίτου μέλους θα ορίζωνται δι' ειδικής συμφωνίας μεταξύ των ενδιαφερομένων Κυβερνήσεως, και αι αποδοχαί αυταί, ως και αι κοιναί δαπάναι εκάστης επιτροπής θα καταβάλλωνται εξ ημιοείας υπό των δύο Κυβερνήσεων.
5. Τα διαδικά μέρη αναλαμβάνουσι την υποχρέωσιν όπως αι αρχαί αυτών παρέχωσιν αι' ευθείας εις την επιτροπήν συνδιαλλαγής πάσαν δυνατήν συνδρομήν.
6. Η απόφασις της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής θα θεωρήται ως απόφασις της Επιτροπής και θα γίνηται αποδεκτή υπό των διαδίκων μερών ως οριστική και υποχρεωτική.

ΜΕΡΟΣ X Διάφοροι οικονομικοί όροι

Άρθρον 84.

Τα άρθρα 75, 78, 82 και το παράρτημα XVII της παρούσης Συνθήκης θα έχων εφαρμογήν επί των Συμμάχων και Συνησπισμένων Δυνάμεων και επί εκείνων εκ των Ηνωμένων Εθνών άτινα διέκοψαν τας διπλωματικάς σχέσεις μετά της Ιταλίας ή μετά των οποίων η Ιταλία διέκοψε τας διπλωματικάς σχέσεις. Τα άρθρα ταύτα και το παράρτημα τούτο έχουσιν επίσης εφαρμογήν επί της Αλβανίας και της Νορβηγίας.

Άρθρον 85.

Αι διατάξεις των παραρτημάτων VIII, X, XIV, XV, XVI και XVII και αι των λοιπών παραρτημάτων θεωρούνται όυ αποτελούσιν αναπόσπαστο μέρος της παρούσης Συνθήκης, και θα έχωσι την αύτην αξίαν και τα αυτά αποτελέσματα.

ΜΕΡΟΣ XI Ακροτελεύτιοι διατάξεις

Άρθρον 86.

1. Διά χρονικόν διάστημα μη υπερβαίνον τους δεκαοκτώ μήνας από της ενάρξεως της ιοχύος της παρούσης Συνθήκης, οι Πρέσβεις των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Σοβιετικής Ενώσεως εν Ρώμη, ενεργούντες από συμφώνου θα αντιπροσωπεύσωσι τας Συμμάχους και Συνησπισμένας Δυνάμεις δια να διαπραγματεύνωνται μετά της Ιταλικής Κυβερνήσεως άπαντα τα ζητήματα τα σχετικά προς την εκτέλεσιν και την ερμηνείαν της παρούσης Συνθήκης.
2. Οι Τέσσαρες Πρέσβεις θα παρέχωσιν εις την Ιταλικήν Κυβέρνησιν τας συμβουλάς, τεχνικάς γνώμας και διευκρινίσεις αίτινες θα ήταν αναγκαίαι δια την εξασφάλισιν της ταχείας και αποτελεσματικής εκτελέσεως της παρούσης Συνθήκης, κατά τε το γράμμα και το πνεύμα αυτής.

3. Η Ιταλική Κυβέρνησης θα παρέχη εις τους Τέσσαρας Πρέοβεις απάσας τας αναγκαίας πληροφορίας και πάσαν συνδρομήν ης θα είχον ανάγκην εν τη εκτελέσει του έργου το οποίον τοις ανατίθεται υπό της παρούσης συνθήκης.

Άρθρον 87.

1. Εξαιρέσει των περιπτώσεων δι' ας άλλη διαδικασία προβλέπεται ρητώς υπό άρθρου της παρούσης Συνθήκης, πάσα διαφορά σχετική προς την ερμηνείαν και την εκτέλεσην της Συνθήκης ταύτης, ήτις δεν διεκανονίσθη δι' απ' ευθείας διπλωματικών διαπραγματεύσεων, θα υποβάλληται εις τους Τέσσαρες Πρέοβεις, ενεργούντας ως προβλέπεται εν τω άθρω 86, αλλ' εν τοιαύτη περιπτώσει, οι Πρέοβεις δεν θα δεομεύνωνται υπό των υπό του ρηθέντος άρθρου ορισμένων προθεσμιών. Πάσα τοιαύτης φύσεως διαφορά ην δεν θα είχον διακανονίσει εντός προθεσμίας δύο μηνών, εκτός εάν τα διάδικα μέρη συμφωνήσωσιν αμφότερα επί άλλου τινός τρόπου διακανονίσμού, θα υποβάλληται, τη αιτήσει εκατέρου των διαδίκων μερών, εις επιτροπήν απαρτιζόμενην εξ ενός αντιπροσώπου εκάστου μέρους και εξ ενός τρίτου μέλους εκλεγομένου διά κοινῆς συμφωνίας των δύο μερών μεταξύ των υπηκόων τρίτης χώρας. Ελλείψει συμφωνίας, εντός προθεσμίας μηνός, μεταξύ των δύο μερών επί της υποδείξεως του τρίτου τούτου μέλους, εκάτερον των μερών δύναται να ζητήση παρά του Γενικού Γραμματέως των Ηνωμένων Εθνών να προβῇ εις την υπόδειξιν ταύτην.
2. Η ληφθείσα απόφασις υπό της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής θα θεωρήται ως απόφασις της επιτροπής και θα γίνηται αποδεκτή υπό των μερών ως οριστική και υποχρεωτική.

Άρθρον 88.

1. Όλος μέλος της Οργανώσεως των Ηνωμένων Εθνών, εμπόλεμον προς την Ιταλίαν και μη υπογράψαν την παρούσαν Συνθήκην, ως και η Αλβανία, δύναται να προσχωρήσῃ εις την Συνθήκην και θα θεωρήται, από της προσωρήσεως του, ως Συνησπισμένη Δύναμις διά την εφαρμογήν της Συνθήκης.
2. Τα όργανα προσχωρήσεως θα κατατίθηνται παρά τη Κυβερνήσει της Γαλλικής Δημοκρατίας και θα έχων αποτελέσματα από της καταθέσεώς των.

Άρθρον 89.

Αι διατάξεις της παρούσης Συνθήκης δεν θα παρέχωσιν ουδέν δικαίωμα ή αφέλειαν εις ουδέν Κράτος αναφερόμενον εν τω προοιμίῳ της Συνθήκης ως μία των Ηνωμένων ή Συνησπισμένων Δυνάμεων ή εις τους υπηκόους αυτού, μέχρις ου το Κράτος τούτο καταστή μέρος εν τη Συνθήκη δια της καταθέσεως του οργάνου επικυρώσεως αυτού.

Άρθρον 90.

Η παρούσα Συνθήκη, της οποίας το γαλλικόν, αγγλικόν και ρωσικόν κείμενον παρέχουνο πίστιν, δέον να επικυρωθή υπό των Συμμάχων και Συνησπισμένων Δυνάμεων. Δέον επίσης να επικυρωθή υπό της Ιταλίας. Η Συνθήκη άρξεται ισχύουσα αμέσως μετά την κατάθεσην των επικυρώσεων υπό των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας και της Ενώσεως των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών. Τα όργανα επικυρώσεως θα κατατεθώσιν εντός του βραχυτέρου δυνατού χρονικού διαστήματος, παρά τη Κυβερνήσει της Γαλλικής Δημοκρατίας.

Όσον αφορά εκάστην των Συμμάχων ή Συνησπισμένων Δυνάμεων, των οποίων το όργανον επικυρώσεως ήθελε κατατεθή μεταγενεστέρως, η Συνθήκη άρξεται ισχύουσα κατά την ημερομηνίαν της καταθέσεως. Η παρούσα Συνθήκη θα κατατεθή εις τα αρχεία της Κυβερνήσεως της Γαλλικής Δημοκρατίας, ήτις θέλει παραδόση εις έκαστον των υπογραψάντων Κρατών βεβαιωμένον πιστόν αντίγραφον.

Εις πίστωσιν τούτων, οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι έθεοαν τας υπογραφάς και τας οφραγίδας των κάτωθεν της παρούσης Συνθήκης.

Εγένετο εν Παρισίοι, την δεκάτην Φεβρουαρίου χιλια εννεακόσια τεσσαράκοντα επτά εις γαλλικήν, αγγλικήν, ρωσικήν και ιταλικήν γλώσσαν.

ΠΙΝΑΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Παράρτημα I.	Χάρται (ίδε ιδιαιτέραν συλλογήν).
Παράρτημα II.	Γαλλοϊταλική μεθόριος; λεπτομερής περιγραφή των τμημάτων της μεθορίου αντιστοιχούσα εις τας τροποποιήσεις τας προβλεπομένας υπό του άρθρου 2.
Παράρτημα III.	Εγγυήσεις σχετικαί προς το Mont Cenis και την περιοχή Tenda-Briga.
Παράρτημα IV.	Διατάξεις επί των οποίων η Ιταλική και Αυστριακή Κυβέρνησης ουνεψώνησαν την 5ην Σεπτεμβρίου 1946.
Παράρτημα V.	Έγρευσις της Κοινότητος της Corizia και των περιχώρων της.
Παράρτημα VI.	Μόνιμον καθεστώς του Ελευθέρου Εδάφους της Τεργέστης.
Παράρτημα VII.	Όργανον σχετικόν προς το προσωρινόν καθεστώς του Ελευθέρου Εδάφους της Τεργέστης.
Παράρτημα VIII.	Όργανον σχετικόν προς τον Ελεύθερον Λιμένα της Τεργέστης.
Παράρτημα IX.	Τεχνικαί διατάξεις σχετικαί προς το Ελεύθερον Έδαφος της Τεργέστης.
Παράρτημα X.	Οικονομικαί και δημοσιονομικαί διατάξεις σχετικαί προς το Ελεύθερον Έδαφος της Τεργέστης.
Παράρτημα XI.	Κοινή Δήλωσις των Κυβερνήσεων των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Σοβιετικής Ενώσεως, εν σχέσει προς τας εν Αφρική ιταλικάς εδαφικάς κτήσεις.
Παράρτημα XII.	Πίναξ των πολεμικών πλοίων.
Παράρτημα XIII.	A. Των διατηρητέων υπό της Ιταλίας. B. Των παραδοτέων υπό της Ιταλίας. Ορισμοί. A. Ναυτικοί Όροι. B. Στρατιωτική, ναυτική και αεροπορική εκπαίδευσις. Γ. Ορισμός και πίναξ του πολεμικού υλικού. Δ. Ορισμός των όρων «αποστρατιωτικοποίησις» και «αποστρατιωτικοποιημένος». Οικονομικαί και δημοσιονομικαί διατάξεις σχετικαί προς τα εκχωρούμενα εδάφη. Ειδικαί διατάξεις αφορώσαι ωρισμένας κατηγορίας περιουσιών. A. Βιομηχανική, πνευματική και καλλιτεχνική ιδιοκτησία. B. Ασφάλεια. Συμβόλαια, παραγραφή και πιστωτικοί τίτλοι. Δικαστήρια λειών και δικαστικαί αποφάσεις.
Παράρτημα XIV.	
Παράρτημα XV.	
Παράρτημα XVI.	
Παράρτημα XVII.	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I Χάρται (ίδε ιδιαιτέραν συλλογήν)

- Α-Σύνορα της Ιταλίας (άρθρο 1).
Β-Γαλλοϊταλική μεθόριος (άρθρο 2).
Γ-Ιταλογουγκοσλαβική μεθόριος (άρθρο 3).
Δ-Σύνορα του Ελευθέρου Εδάφους της Τεργέστης, (άρθρα 4 και 22).
Ε-Ναυτικαί ζώναι προσδιοριζόμεναι εν τω άρθρω 11 της παρούσης Συνθήκης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II Γαλλοϊταλική μεθόριος Λεπτομερής περιγραφή των τμημάτων της μεθορίου αντιστοιχούσα εις τας προβλεφθείσας εν άρθρω 2 τροποποιήσεις

Αυχήν του Petit Saint Bernard
Όρα Χάρτην 1]20.000o - Ste Foy Tarentaise αρ. 1-2

Η νέα μεθόριος ακολουθεί γραμμήν η οποία εξέρχεται από την βραχώδη κορυφογραμμήν της Lancebranlette, είτα,

κατερχομένη προς ανατολάς, ακολουθεί την γραμμή διαχωρισμού των υδάτων μέχρι του σημείου 2180, οπόθεν διέρχεται εις την Colonna Joux (2188). Εκείθεν, ακολουθούσα πάντοτε την γραμμή διαχωρισμού των υδάτων, η γραμμή ανέρχεται και πάλιν επί της Costa del Belvedere, της οποίας ακολουθεί τα βραχώδη επίπεδα ανέρχεται το Mt. Belvedere, του οποίου την κορυφήν παρακάμπτει, αφίνουσα ταύτην επί γαλλικού εδάφους εις απόστασιν 120 μέτρων από της μεθορίου και επανασυνδέεται δια των σημείων 2570, 2703, της Bella Valetta και του σημείου 2746, με τα παλαιά σύνορα του Mt. Valaisan.

Οροπέδιον του Mont Genis

Όρα Χάρτην 1]20.000ο του Lanslebourg Αρ. 5-6 και 7-8 και του Mont d' Ambin Αρ. 1-2

Η μεθόριος ακολουθεί γραμμήν η οποία εγκαταλείπει την παλαιάν μεθόριον εις το Mt. Tour, ακολουθεί προς δυσμάς το διοικητικό άριον, το οποίον σημειούται επί του χάρτου, εισέρχεται εις τον T. Vitoun μόλις των συναντιά επί του βορείου κλάδου του και κατέρχεται τον ρουν αυτού μέχρι της Rocca della Torretta.

Ακολουθούσα, κατόπιν την γραμμήν των βραχώδων επιπέδων καταλήγει εις το ρεύμα το προερχόμενον από την Alpe Lamet και κατέρχεται μετ' αυτού μέχρι της βάσεως της βραχώδους κατωφερέας, κατά μήκος της οποίας διήκει επί 800 περίπου μέτρα μέχρι της στενωπού εις σημείον τι ευρισκόμενον περίπου 200 μ. βορείως του σημείου 1805.

Ανέρχεται κατόπιν εις την κορυφήν των γηλόφων οίτινες δεσπόζουσι του Ferrera Genisio εις απόστασιν 300 μέτρων περίπου και συνεχιζόμενη προς δυσμάς συναντά την οδόν ήτις παρακάμπτει από ανατολών το Rne Paradiso εις 400 μ. δυτικώς της καμπύλης (1854) ίνα την εγκαταλείψῃ αμέσως και να καμφθῇ προς νοτίαν κατεύθυνοιν.

Τέμνει την οδόν του Bar Genisia, εις 100 μ. περίπου νοτιοανατολικώς του καταφυγίου 5, διέρχεται την στενωπόν με κατεύθυνσιν προς την λίμνην S. Giorgio, ακολουθεί αισθητιώς την καμπύλην 1900, μέχρι του ύψους του σημείου 1907, εκτείνεται προς νότον της λίμνης d' Arpon, και συναντά την βραχώδη κορυφογραμμήν επί της οποίας διήκει με νοτιοδυτικήν κατεύθυνσιν μέχρι της συμβολής των ρευμάτων των προερχομένων από τους παγετώνας του Bard (Ghiacciaio di Bard) εις τι σημείον ευρισκόμενον 400 περίπου μέτρα νοτιοδυτικώς της λίμνης d' Arpon.

Εκείθεν καμπιούμενη προς νότον, ακολουθεί κατά προσέγγισιν την καμπύλην 2500, διέρχεται δια του σημείου 2579 και κατόπιν εκτεινομένη κατά μήκος της καμπύλης 2600, φθάνει εις την λίμνην della Vecchia, και επανευρίσκει εις το διοικητικό άριον, το σημειούμενον εις τον χάρτην 700 μ. περίπου νοτιοδυτικώς της λίμνης, την οδόν Pso d' Avanza, η οποία την οδηγεί κατά μήκος των βραχώδων κατωφερειών εις την παλαιάν μεθόριον, εις ίσην απόστασιν από το Col de la Vecchia και το Col de Clapier.

Mont Thabor

Όρα Χάρτην 1]20.000ο της Nevache, Αρ. 1-2, 5-6 και 7-8

Από την κορυφήν της Planette εις το Rocher de Guion (Cima del Sueur).

Η νέα μεθόριος ακολουθεί γραμμήν η οποία αποσπάται από την παλαιάν μεθόριον εις την κορυφήν της Planette και κατευθυνούμενη προς νότον, ακολουθεί την κορυφογραμμήν διά των σημείων 2980, 3178, της Rca Bernarde (3228), των σημείων 2842, 2780, 2877, του Pso della Gallina (2671) των σημείων 2720, 2806 και της Pta Quattro Sorelle, (2700).

Κατερχομένη την ανατολικήν ράχιν της κλιτύος ταύτης, η γραμμή αφίνει επί γαλλικού εδάφους το σημείον 2420 ένθα επανασυναντά και ακολουθεί προς ανατολάς την οδόν ήτις οδηγεί εις τας οικοδομάς τας ευρισμούμένας 200 μ. περίπου από του σημείου 2253, της οδού ταύτης και των οικοδομών παραμενουσών επί γαλλικού εδάφους. Εισέρχεται κατόπιν εις μίαν στενωπόν διερχομένην περίπου 300 μ. βορειοδυτικώς του σημείου 1915, οπόθεν φθάνει εις το βορειοδυτικόν άκρον της λεκάνης, ήτις εις την Vallée Etroite (Valle Stretta) τροφοδοτεί τας υδροηλεκτρικάς εγκαταστάσεις της Sette Fontane, αφίνουσα την λεκάνην και τας εγκαταστάσεις ταύτας επί ιταλικού εδάφους. Παρακάμπτουσα από νότου την λεκάνην, φθάνει εις την διασταύρωσιν των οδών επί του σημείου 1499.

Ακολουθεί κατόπιν την οδόν, ήτις ενούται εις τα κράσπεδα του δάσους με την καμπύλην 1500 μ. και ήτις την οδηγεί εις την Compa della Gorgia, εις τα πέριξ της καμπύλης 1580, ανέρχεται ακολούθως την στενωπόν προς το σημείον 1974 και συναντά το άκρον των προεξοχών του βράχου της Sueur οροθετούμενον από τα σημεία 2272, 2268, 2239, 2266, 2267, άκρον επί του οποίου συγκρατείται μέχρι της συναντήσεως της μετά της παλαιάς μεθορίου, της κορυφογραμμής του βράχου και της οδού ήτις διήκει κατά μήκος ταύτης παραμενουσών επί γαλλικού εδάφους.

Chaberton
Όρα Χάρτην 1Y)20.000o του Briançon Ap. 3-4

Η νέα μεθόριος ακολουθεί γραμμήν, ήτις αφίνει την παλαιάν μεθόριον εις το σημείον 3042 (βορείως του σημείου 3070 και βορείως της κορυφής του Trois Scies) και ακολουθεί την βραχώδη κορυφογραμμήν μέχρι της Groce del Vallonetto.

Από της Groce del Vallonetto, κάμπτεται προς νότον και κατά μήκος της βραχώδους κορυφογραμμής και συναντά την οδόν του Chaberton, εις το σημείον ένθα αύτη εισέρχεται εις τον περίβολον του Clot des Morts.

Διασχίζουσα την οδόν ταύτην και την στενωπόν ήτις την περιβάλλει η γραμμή ακολουθεί επί 1250 μέτρα κατά προσέγγισιν την καμπύλην 2300, ήτις ακολουθεί επί του εδάφους προς νοτιοδυτικήν κατεύθυνσιν οειράν βραχώδων προεξοχών και καταρρεύσεων, είτα τέμνουσα κατ' ευθείαν γραμμήν την ανατολικήν κλιτύν του Mont Chaberton, φθάνει εις σημείον ευρισκόμενον 400 περίπου μέτρα δυτικώς του σημείου 2160, αφίνουσα επί γαλλικού εδάφους τον διάμερον σταθμόν, της εναερίου γραμμής η οποία ευρίσκεται εις το μέρος τούτο.

Εκείθεν κατευθύνεται κατ' ευθείαν γραμμήν, μεταξύ οειράς βραχώδων ερεισμάτων και αποτόμων χαραδρών, προς την μη εμφαινομένην επί του χάρτου θέσιν της Fontaine des Chamois, πλησίον του σημείου 2228, (1,4 χιλ. περίπου νοτιοανατολικώς της Clavières) την οποίαν παρακάμπτει από ανατολόν, ακολουθούσα την δευτέραν καμπήν της οδού της ενούσης την θέσιν ταύτην με τον ωχυρωμένον στρατώνα του Chaberton, (επί της οδού της Cézanne (Cesana) εις Clavières, αφίνουσα τα ωχυρωμένα έργα της Fontaine des Chamois επί γαλλικού εδάφους.

Κατόπιν βαίνουσα κατ' αρχάς προς νοτίαν κατεύθυνσιν κατά μήκος του ορίου της επί του χάρτου σημειουμένης κοινότητος και ακολούθως του βραχώδους ερεισμάτος εις 400 περίπου μέτρα βορείως της οδού Clavières-Cezanne (Cesana) κάμπτεται προς νοτιοδυτικήν κατεύθυνσιν, διερχομένη κάτωθεν των βραχώδων αποκρήμων ακτών και εις επαρκή απόστασιν από των τελευταίων τούτων ίνα επιτρέψῃ την κατασκευήν οδού διπλής κυκλοφορίας.

Παρακάμπτουσα ούτω από βορρά το χωρίον της Clavières αφίέμενον επί ιταλικού εδάφους, συναντά τον Rio Secco, 200 μέτρα περίπου άνωθεν της γεφύρας της Clavières και κατέρχεται τον ρουν αυτού και κατόπιν τον ρουν της Doire Ripaire (Doria Riparia) μέχρι της οδού από Clavières εις Val. Gimont όπερ παραμένει εις την Ιταλίαν, οδόν την οποίαν ακολουθεί μέχρι της γεφύρας του Gimont.

Ανερχομένη τον ρουν αυτού επί 300 μ. περίπου η γραμμή εγκαταλείπει αυτόν δια να ακολουθήσῃ την ημιονικήν οδόν η οποία την οδηγεί εις τον άνω σταθμόν της εναερίου γραμμής της Clavières (Col du Mont Fort du Boeuf) τον οποίον αφίνει επί γαλλικού εδάφους. Συναντά κατόπιν δια της κορυφής, την νυν μεθόριον εις το Mont La Plane συνοριακόν ορόσημον 251. Η οδός της κοιλάδος του Gimont παραμένει επί ιταλικού εδάφους.

Άνω κοιλάδες της Tinée, της Vesubie και της Roya.

Io Από τας Cime de Colla Longa εις την Cima di Mercantour. Όρα Χάρτην 1)20.000o St. Etienne de Tinée Ap. 3-4 και 7-8 τα Trois Ponts Ap. 5-6.

Η νέα μεθόριος ακολουθεί γραμμήν ήτις αποοπάται από της παλαιάς μεθορίους εις τας Cime de Cotla Longa, και κατευθυνομένη προς ανατολάς, ακολουθούσα την γραμμήν διαχωρισμού των υδάτων, ακολουθεί κατά μήκος την βραχώδη κορυφογραμμήν διερχομένην από τα σημεία 2719, 2562, το Cle di Seccia, φθάνει εις τα σημεία 2760, εις την Testa dell' Autaret, διέρχεται δια του σημείου 2672, δια του Clede della Guearcia, (2456) και δια των σημείων 2640, 2693, 2689, φθάνει εις τα Rocche de Saboulé, των οποίων ακολουθεί κατά μήκος την βορείαν κορυφογραμμήν.

Ακολουθούσα την κορυφογραμμήν, φθάνει μέσω των σημείων 2537, 2513 του Pso del Lausfer, (2461) και του σημείου 2573 εις το Testa Austa del Lausfer, (2587), οπόθεν κάμπτεται προς νότον μέχρι της Tosta Colla Auta, διερχομένη εν τω μεταξύ από της Cima del Lausfer (2544) και αφίνουσα το οροθετικόν σημείον εις την Ιταλίαν.

Εκείθεν μέσω του σημείου 2484 και ακολουθούσα την οδόν της κορυφογραμμής αφεθείσαν επί γαλλικού εδάφους, δια των σημείων 2240 και 2356, διασχίζει το Passo di S. Anna, διέρχεται από τα σημεία 2420 και 2407 και φθάνει εις σημείον ευρισκόμενον περίπου 80 μ. νοτίως του οροθετικού σημείου 2378 (Cima Moravacciera).

Ακολουθούσα την οδόν της κορυφογραμμής αφισμένης επί γαλλικού εδάφους, διέρχεται από την Testa Ga del Caval και το σημείον 2331, αφεθέντα επί γαλλικού εδάφους, και κατόπιν εγκαταλείπουσα την οδόν συγκρατείται επί της κορυφογραμμής της Testa dell' Adreck (2475) και δια του Cle della Lombarda και του σημείου 2556 φθάνει την Cima della Lombarda (2801).

Καπτομένη προς νοτιανατολικήν κατεύθυνσιν, βαίνει τότε επί της βραχώδους κορυφογραμμής και δια του Psodi Peania, της Cima di Vermeil, του σημείου 2720 αφεθέντος επί γαλλικού εδάφους, της Testa Cla Grossa (2792) του

Pso del Lupo (2730) και του σημείου 2936 φθάνει το Mt. Malinvern.

Κατόπιν προς νότιαν κατεύθυνσιν, δια των σημείων 2701, 2612 και της Gima di Tavels (2802), και κατόπιν προς ανατολικήν κατεύθυνσιν, δια του σημείου 2823, φθάνει εις την Testa del Claus (2889).

Καμπτορένη είτα με γενικήν νοτιοανατολικήν κατεύθυνσιν, διασχίζει το Passo delle Portette, διέρχεται δια του σημείου 2814, της Testa delle Portette, του σημείου 2868, της Testa Margiola (2831), του Cairo di Prefouns (2840), του Passo del Prefouns (2620), της Testa di Tablasses (2851), του Passo di Bresses (2794), της Testa di Bresses (2820), και δια της Cima di Fremamorta (2731), του Cle Fremamorta, του σημείου 2625, του σημείου 2675 και του σημείου 2539, της Cima di Pagari (2686), της Cima di Naucetas (2706), των σημείων 2660 και 2673, του Cle di Ciriegia (2581), φθάνει εις την Cima di Mercantour (2775).

2ο Από της Cima di Mercantour εις το Mt. Clapier Όρα Χάρτην 1/20.000ο: τα Trois Ponts Ap. 5-6 και τον ιταλικόν 1/20.000ο Madonna delle Finestre.

Από της Cima di Mercantour, δια του σημείου 2705, του Cle Mercantour (2611), της Gina Chilie, (2998), των σημείων 2939 και 2955, της Testa della Rovina (2981), των σημείων 2844 και 2862, του Paso della Rovina (2981), των σημείων 2844 και 2862, του Paso della Rovina, του Caire dell' Agnel (2935, 2867, 2784) της Cima del Caire Agnel (2830) της Cima Mallariva (2860) της Cima Cairas (2831), της Cima Cougourda (2881, 2921) της Cima del Gaisse (1896) των σημείων 2766, 2824, της Cima del Lombard (2842) των σημείων 2831, 2717, 2591, 2600 και 2582, της Boccia Forno, της Cima delle Finestre (3657) του Col delle Finestre, των σημείων 2634, 2686 και 2917 φθάνει εις την Cima dei Gelas (3143), και κατόπιν δια του σημείου 3070 εις την Cima della Maledia (2601) ακολουθεί την ατραπόν του Passo del Pagari (2819), κατόπιν το επί του χάρτου σημειούμενον όριον της κοινότητος, φθάνει εις το Passo di Mt. Clapier (2827) και παρακάμπτει το Mt. Clapier (3045) από βορρά και ανατολών ακολουθούσα το επί του χάρτου χαραγμένον διοικητικόν όριον.

3ο Από το Mt. Clapier εις το Col de Tende.

Όρα ιταλικόν χάρτην 1/20.000ο της Madonna delle Finestre και της Colle di Tenda.

Από το Mt. Clapier η γραμμή ακολουθούσα το διοικητικόν όριον όπερ εμφαίνεται επί του χάρτου δια των σημείων 2915, 2887, και 2562, του Passo dell' Agnel και του σημείου 2679, φθάνει εις την Cima dell' Agnel (2775).

Κατευθυνομένη προς ανατολάς και ακολουθούσα πάντοτε το διοικητικόν όριον το σημειούμενον επί του χάρτου δια των σημείων 2845 και 2843 των Rca dell' Agnel, φθάνει εις την Cima della Scandeiera (2706) και διασχίζει το Colle del Sabbione (2332), διέρχεται δια των σημείων 2373, 2226, 2303 και 2313, δια της Cima del Sabbione (2610) δια του σημείου 2636, δια της Pta Peirafica, δια των σημείων 2609, 2585, 2572 και 2550 και φθάνει εις την Rca dell' Abisso (2755).

Παραμένουσα πάντοτε επί του διοικητικού όριου του σημειούμενου επί του χάρτου έως ανατολικώς του σημείου 2360 και κατόπιν ακολουθούσα το άκρον των βραχώδων προεξοχών των προς βορράν του Rne Pian Misson οπόθεν φθάνει εις την οδόν ήτις διέρχεται δια του Mt. Becco Rosso, και την οποίαν ακολουθεί βορείως των σημείων 2181, 2116 και 1915 μέχρι της οδού την οποίαν ακολουθεί επί εν χιλιόμετρον περίου με βορείαν κατεύθυνσιν, δια να ακολουθήσῃ και πάλιν την ως άνω οδόν μέχρι της Colle di Tenda. Αι προαναφερθείσαι οδοί και το τμήμα οδού παραμένουσιν επί γαλλικού εδάφους.

4ο Από το Col de Tende έως την Cima Missun. Όρα ιταλικόν χάρτην 1/20.000ο της Tenda και Certosa di Peso.

Από το Col de Tende, η γραμμή αφίνουσα επί γαλλικού εδάφους την οδόν διέρχεται δια του σημείου 1887 και του σημείου 2206, εγκαταλείπει την οδόν ταύτην ίνα ακολουθήσῃ επί της κορυφογραμμής το σημειούμενον επί του χάρτου διοικητικόν όριον και δια του σημείου 2262 φθάνει εις την Cima del Becco (2300).

Κατευθυνομένη προς βορράν, κατά μήκος του σημειούμενου επί του χάρτου διοικητικού όριου διέρχεται δια του Col della Perla (2086) ακολουθεί την οδόν ήτις βαίνει κατά μήκος της βραχώδους κορυφογραμμής της Cima del Cuni μέχρι του Col della Boaira, όπου τον εγκαταλείπει δια να λάβῃ επί της κορυφογραμμής βορείαν κατεύθυνσιν. Αφίνει την εν λόγω οδόν επί γαλλικού εδάφους.

Είτα βαίνουσα κατά μήκος της βραχώδους κορυφογραμμής διέρχεται δια του σημείου 2275, φθάνει εις την Testa Ciaudon (2386) ακολουθεί τας βραχώδεις κρημνωρείας, διέρχεται δια της Colla Piana (2219) και φθάνει εις το σημείον 2355 του Mt. delle Carsene, αφιέμενον εις την Γαλλίαν, βαίνει κατά μήκος της βορείας βραχώδους κορυφογραμμής του όρους αυτού δια της Pta Straldi (2375), των σημείων 2321 και 2305 μέχρι του Paso Scarason, είτα αλλάσσει κατεύθυνσιν προς βορράν μέχρι του σημείου 2352· όπου ουναντά το σημειούμενον επί του χάρτου διοι-

κητικόν όριον το οποίον ακολουεί μέχρι της Pta Marguareis (2651) δια των σημείων 2510 και 2532.

Καμπτομένη κατόπιν προς νότον, ακολουθεί την κορυφογραμμήν, φθάνει εις την Cima di Fertega (2402) κατέρχεται κατά μήκος της βραχώδους κορυφογραμμής μέχρι του Colle delle Vecchie (2106) οπόθεν ακολουθεί μέχρι του Mt Bertrand την οδόν της κορυφογραμμής, την οποίαν αφίνει επί γαλλικού εδάφους, διερχομένη δια των σημείων 2190, 2162 δια της Cima del Vescove (2257) και της Dima Di Velega (2366).

Από το Mt. Bertrand (2481) ακολουθεί το σημειούμενον επί του χάρτου διοικητικόν όριον μέχρι της Colla Rossa όπου επανευρίσκει την οδόν της κορυφογραμμής την οποίαν ακολουθεί δια των σημείων 2179 και 2252 μέχρι της Cima Missum (2356) ης την κορυφήν παρακάμπτει από ανατολών, εξακολουθούσα να ακολουθή την ιδίαν οδόν ήτις παραμένει επί γαλλικού εδάφους.

5ο Από την Cima Missum εις το Col de Pegairole Όρα χάρτην 1/20.000 της Pointe de Lugo Αρ. 1-2 και 5-6.

Κατά μήκος της ιδίας ταύτης οδού της κορυφής, η γραμμή διασχίζει την Colla Cravirora και διέρχεται ανατολικώς του σημείου 2265 εις την Pta Farenga. Αφίνει την οδόν δια να παρακάμψῃ από ανατολών την Cima Ventosa, επανευρίσκει την οδόν του Passo di Tanarello, αφίνουσα εις την Γαλλίαν τας οικοδομάς αι οποίαι την περιβάλλουσα, βαίνει κατά μήκος του Mt. Tanarello, διασχίζει το Passo Basera (2038) παρακάμπτει το Mt. Saccarello, το οποίον αφίνει 300 μ. περίπου δυτικώς και ακολουθούσα την βραχώδη κορυφογραμμήν και κατόπιν την οδόν μέχρι του Passo di Collardente, προσεγγίζει την κορυφήν ήτις οδηγεί εις το Mont Collardente, αφίνουσα εις την Γαλλίαν το σημείον 1762 εις το ύψος του οποίου ακολουθεί μίαν οδόν παραμένουσαν επί ιταλικού εδάφους, φθάνει το Mt. Collardente, αφίνουσα εις την Γαλλίαν την οδόν ήτις το διασχίζει και την οποίαν θα ακολουθήσῃ από την Bassa di Sanson ανατολικώς και νοτίως του σημείου 1769 μέχρι των οικοδομών (500 μ. περίπου ανατολικώς) της Testa della Nava (1934) αφιεμένων επί γαλλικού εδάφους.

Εγκαταλείπουσα την οδόν εις το ύψος των οικοδομών αυτών, συναντά δια της κορυφής την κορυφογραμμήν της Testa della Nava, παραμένουσαν επί γαλλικού εδάφους και την ακολουθεί μέχρι των οικοδομών νοτιανατολικώς της Cima di Marta ή Mt Vacche το οποίον παρακάμπτει από ανατολών.

Εκείθεν, κατά μήκος της κορυφογραμμής, ήτις παραμένει επί γαλλικού εδάφους παρακάμπτει το Mt Ceriana, εγκαταλείπει την οδόν δια να φθάσῃ εις το Mt Grai (2014) και την συναντά εκ νέου εις τον αυχένα (1875) δια να παρακάμψῃ μετ' αυτής την Cima della Valetta και το Mt Pietravecchia μέχρι της βραχώδους κορυφογραμμής.

Διασχίζει κατόπιν την Gola dell' Incisa, συναντά κατά μήκος της κορυφής δια του σημείου 1759 το Mt Torraggio (1972), κατόπιν την Cima di Logambo, την Gola del Corvo, παρακάμπτει το Mt Bauco και το Mt Lega (1552, 1563 και 1556) και κατέρχεται δια της κορυφής μέχρι του Passo di Muratone.

Κατά μήκος της οδού της κορυφογραμμής παραμενούσης επί γαλλικού εδάφους, διέρχεται από το Mt Scarassan, νοτίως του Mt Battolino, νοτίως του σημείου 1358 και φθάνει εις Cla Pegairola.

6ο Από την Cla Pegairola, η γραμμή ακολουθεί το σημειούμενον επί του χάρτου διοικητικόν όριον, αφίνοντα την Cisterne εις την Γαλλίαν, ανέρχεται επί του όρους Simonasso, κατέρχεται μέχρι του αυχένος, βαίνει επί της οδού της Margheria-Suan, την οποίαν αφίνει επί γαλλικού εδάφους των ξυλίνων οικίσκων παραμενόντων επί ιταλικού εδάφους.

Ακολουθούσα πάντοτε την αυτήν οδόν παραμένουσαν επί γαλλικού εδάφους, διέρχεται ανατολικώς της Testa d' Alpe, δια της Fontana dei Draghi, δια των πηγών του σημείου 1406, δια του σημείου 1297, διήκει από ανατολών την Colla Sgora, διέρχεται δια των σημείων 1088, 1016 και 1026, διατέμνει την βραχώδη κορυφογραμμήν του όρους Colombin, ακολουθεί το όριον του καντονίου το οποίον σημειούται επί του χάρτου δια της Cima di Reglie (846 και 858) εγκαταλείπει το όριον αυτό του καντονίου νοτιοδυτικώς δια να κατέλθῃ εις την κορυφήν της Serra dell' Arpetta (543, 474 και 416) μέχρι της στενωπού του Roya του οποίου διαβαίνει των ρουν 200 περίπου μέτρα βορειοδυτικώς της γεφύρας της Fanghetto.

Η γραμμή ανέρχεται κατόπιν την στενωπόν του Roya μέχρι σημείου κειμένου 350 μ. περίπου από της προαναφερθείσης γεφύρας. Αφίνουσα εις το σημείον τούτο τον Roya, λαμβάνει νοτιοδυτικήν κατεύθυνσιν μέχρι του σημείου 566. Από του σημείου τούτου προσανατολίζεται δυτικώς μέχρι συναντήσεώς της με την χαράδραν κατερχομένην προς Olivetta, ακολουθεί την χαράδραν, μέχρι της οδού αφίνουσα επί ιταλικού εδάφους τα κείμενα επί της οδού ταύτης οικήματα, συνέρχεται το V. di Trono επί 200 περίπου μέτρα και κατευθύνεται προς το σημείον 410 μέχρι της οδού από Olivetta εις San Cirolamo. Εκείθεν αφού ακολουθήσῃ την οδόν ταύτην επί 100 μέτρα περίπου προς νοτιοανατολικήν κατεύθυνσιν αναλαμβάνει την γενικήν νοτιοδυτικήν κατεύθυνσιν μέχρι του σημείου 403, ακολουθούσα επί εικοσάδα μέτρων προς νότον την σημειούμενην επί του χάρτου οδόν. Από του σημείου 403, ακολουθεί την κορυφογραμμήν της Pta Becche μέχρι του σημείου 379, κατόπιν προσανατολιζομένη εκ νέου νοτιοδυτικώς διασχί-

ζει το T. Bevera, κατευθυνομένη δια της στενωπού προς το Mont Mergo, του οποίου παρακάμπτει από νότον εις απόστασιν 50 μ. περίου την κορυφήν (686) αφιεμένην επί γαλλικού εδάφους και συναντά την παρούσαν μεθόριον εις σημείον κείμενον 100 μέτρα περίου νοτιοδυτικώς της ρηθείσης κορυφής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Εγγυήσεις σχετικαί προς το Mont Cenis και την περιοχήν της Tende-la Brigue. (ίδε άρθρον 9)

- A. Εγγυήσεις τας οποίας η Γαλλία οφείλει να παράσχῃ εις την Ιταλίαν επί τη ευκαιρία της εκχωρήσεως του οροπέδιου του Mont Cenis.
- I. Εγγυήσεις σχετικαί προς την παροχήν ύδατος λαμβανομένου εκ της λίμνης του Mont Cenis δια την παραγωγήν υδροηλεκτρικής ενέργειας.
- α) Η Γαλλία θα ρυθμίσῃ την ποσότητα ύδατος, όπερ εκχύνεται εκ της λίμνης του Mont Cenis εις τους υπογείους αγωγούς, τους τροφοδοντούντας τα υδροηλεκτρικά εργοστάσια της Gran Scala, του Venaus και του Mompantero κατά τρόπον ώστε να παρέχηται εις τα εργοστάσια ταύτα η ποσότητας ύδατος ης η Ιταλία δύναται να έχῃ ανάγκην και κατά ρυθμόν ροής αναγκαιούντα εις την χώραν ταύτην.
  - β) Η Γαλλία θα εποκευάσῃ, θα διατηρήσῃ εις καλήν κατάστασιν κινήσεως, και αναλόγως των αναγκών, θα ανανεώσῃ όλας τας αναγκαίας εγκαταστάσεις δια την παροχήν ύδατος και την ρύθμισην της ροής αυτού, συμφώνως προς την παράγραφον (α) εφ' δύον αι εν λόγω εγκαταστάσεις κείνται επί γαλλικού εδάφους.
  - γ) Η Γαλλία θα πληροφορή την Ιταλίαν τη αιτήσει της τελευταίας, περί της υπαρχούσης ποσότητος ύδατος εν τη λίμνη του Mont Cenis και θα τη παρέχῃ εν προκειμένω πάσαν άλλην πληροφορίαν εις τρόπον ώστε να καθίσταται δυνατόν εις την Ιταλίαν να προσδιορίζῃ κατά ποίαν ποσότητα και κατά ποίον ρυθμόν ροής, το ύδωρ πρέπει να εκχύνηται εις τους ρηθέντας υπογείους αγωγούς.
- δ) Η Γαλλία θα εφαρμόζῃ τας ως άνω διατάξεις τηρούσα δικαίων οικονομίαν και θα καταλογίζῃ εις την Ιταλίαν τας πραγματικώς συνεπαγομένας δαπάνας.
- II. Εγγυήσεις σχετικαί προς την ηλεκτρικήν ενέργειαν την παραγομένην υπό του υδροηλεκτρικού εργοστασίου της Gran Scala.
- α) Η Γαλλία θα εκμεταλλεύται το υδροηλεκτρικόν εργοστάσιον της Gran Scala κατά τοιούτον τρόπον ώστε να παράγωνται (υπό την επιφύλαξην του ελέγχου της υδρεύσεως του προβλεπομένου εις την εγγύησιν 1) ποσότητες ηλεκτρισμού και κατά ρυθμόν ανταποκρινόμενον εις τας ανάγκας της Ιταλίας αφού καλυφθώσιν αι τοπικαί ανάγκαι (ανάγκαι αίτινες δέον να μη υπερβαίνωσιν ουσιωδώς τας παρούσας ανάγκας) της γειτνιάζουσης προς την Gran Scala περιοχής της κειμένης επί γαλλικού εδάφους.
  - β) Η Γαλλία θα εκμεταλλεύται το εργοστάσιον υψώσεως ύδατος το παρακείμενον τω εργοστασίω της Gran Scala κατά τρόπον ώστε να απωθήται το ύδωρ εις την λίμνην του Mont Cenis εν ω μέτρῳ και κατά την στιγμήν καθ' ήν αναγκαίοι τούτο εις την Ιταλίαν.
  - γ) Η Γαλλία θα εποκευάζῃ, θα διατηρή εις καλήν κατάστασιν κινήσεως, και, κατά τας ανάγκας θα ανανεώνη απάσας τας εγκαταστάσεις τας απαρτιζούσας το εργοστάσιον της Gran Scala και το εργοστάσιον υψώσεως ως και το σύνολον των μηχανημάτων και την γραμμήν μεταγωγής της δυνάμεως, την συνδέουσαν το εργοστάσιον της Gran Scala μετά της Γαλλοϊταλικής μεθορίου.
  - δ) Η Γαλλία θα εξασφαλίζῃ δια της γραμμής της συνδεόμενης την Gran Scala μετά της Γαλλοϊταλικής μεθορίου, την μεταφοράν ρεύματος ανταποκρινόμενην εις τας προρρηθείσας ανάγκας της Ιταλίας, και θα μεταδίδη το ρεύμα τούτο εις την Ιταλίαν εις το σημείον όπου η γραμμή μεταγωγής δυνάμεως διέρχεται δια της μεθορίου ίνα εισδύνη εις ιταλικόν εδαφός.
  - ε) Η Γαλλία θα διατηρή την έντασιν και την συχνότητα του ρεύματος του παρεχομένου, συμφώνως προς τας ως άνω διατάξεις, εις επίπεδον ανταποκρινόμενον εις τας απαιτήσεις τας οποίας λογικώς ήθελε διατυπώση η Ιταλία.
  - στ) Η Γαλλία θα αποφυσίσῃ από κοινού μετά της Ιταλίας τα μέτρα δια την εγκατάστασιν τηλεφωνικής συνδέσεως μεταξύ της Gran Scala και της Ιταλίας επί τω σκοπώ όπως η εξασφάλιση της εκμεταλλεύσεως του εργοστασίου της Gran Scala, του εργοστασίου υψώσεως και της γραμμής μεταγωγής δυνάμεως, είναι σύμφωνος προς τας ως άνω διατυπουμένας εγγυήσεις.
- ζ) Η τιμήν την οποίαν δέον να καταλογίζῃ η Γαλλία, και την οποίαν δέον να καταβάλῃ η Ιταλία, δια το ρεύμα το παραγόμενον υπό του υδροηλεκτρικού εργοστασίου της Gran Scala και το οποίον θα τίθηται εις την διάθεσιν

της Ιταλίας (αφού καλυφθώσιν αι προρρηθείσαι τοπκαί ανάγκαι) θα είναι η αυτή προς την τιμήν την καταλογιζόμενην εν Γαλλία διά την παροχήν αναλόγων ποσοστήτων ηλεκτρισμού υδροηλεκτρικής προελεύσεως επί γαλλικού εδάφους, εις τα πέριξ του Mont Cenis ή εις άλλας περιοχάς ένθα οι όροι είναι εν συγκρίσει ανάλογοι.

III. Διάρκεια της εφαρμογής των εγγυήσεως.

Εκτός εάν άλλως συμφωνηθή μεταξύ Γαλλίας και της Ιταλίας, αι ανωτέρω εγγυήσεις θα παραμείνωσι διαρκώς εν ισχύ.

IV. Τεχνική Επιτροπή Εποπτείας.

Τεχνική Γαλλοϊταλική Επιτροπή Εποπτείας απαρτίζομένη εξ ίσου αριθμού μελών Γάλλων και Ιταλών θα σχηματισθή ίνα εποπτεύη και διευκολύνη την εκτέλεσιν των ως άνω εγγυητικών διατάξεων αίτινες αποσκοπούσι να εξασφαλίσωσιν εις την Ιταλίαν ευκολίας ομοίας προς εκείνας τας οποίας διέθετεν ως προς την υδροηλεκτρικήν ενέργειαν και τα ύδατα τα παρεχόμενα υπό της λίμνης του Mont Cenis προ της εκχωρήσεως της περιοχής ταύτης εις την Γαλλίαν. Έργον ωσαύτως της Τεχνικής Επιτροπής Εποπτείας θα είναι η συνεργασία μετά των αρμοδίων γαλλικών τεχνικών υπηρεσιών ίνα εξασφαλισθή όπως μη τίθηται εν κινδύνω η ασφάλεια των κάτω κοιλάδων.

B. Εγγυήσεις τας οποίας η Γαλλία πρέπει να παράσχῃ εις την Ιταλίαν επί τη ευκαιρία της παραχωρήσεως εις την Γαλλίαν της περιοχής της Tende-La Brigue.

1. Εγγυήσεις επιτρέπουσα την εξασφάλισιν εις την Ιταλίαν της ηλεκτρικής ενέργειας της παραγομένης υπό των δύο ηλεκτροδυνομικών μηχανών εναλλασσομένου ρεύματος των 16.2/3 περιόδων του υδροηλεκτρικού εργοστασίου του San Dalmazzo και της ηλεκτρικής ενέργειας 50 περιόδων της παραγομένης υπό των υδροηλεκτρικών εργοστασίων του Le Mesce, San Dalmazzo και Confine επί πλέον της ποσότητος ρεύματος της προερχομένης εκ των εργοστασίων τούτων ήτις δυνατόν να είναι αναγκαία εις την Γαλλίαν δια την τροφοδότησιν των περιοχών του Sospel, Menton και Nikaiaς μέχρι της ολοκληρωτικής ανοικοδομήσεως των καταστραφέντων υδροηλεκτρικών εργοστασίων του Breil και του Fontan, εξυπακουομένου ότι η ποσότης αύτη θα βαίνη μειουμένη αναλόγως της προόδου της ανοικοδομήσεως των εργοστασίων τούτων, ότι η ποσότης αύτη δεν θα υπερβαίνη δύναμιν 5.000 χιλιοβάτ και 3.000.000 ωριαίων χιλιοβάτ κατά μήνα, και ότι εάν η ανοικοδόμησης των εργοστασίων τούτων δεν προσκόπτει εις ιδιαιτέρας δυσκολίας, τα έργα θα είναι να τερματισθώσιν περί το τέλος του 1947 το βραδύτερον.

a) Η Γαλλία θα εκμεταλλεύται τα ρηθέντα εργοστάσια εις τρόπον ώστε να παράγη (υπό την επιφύλαξιν των περιορισμών οίτινες θα επεβάλλοντο ενδεχομένως υπό του χρησιμοποιήσιμου όγκου ύδατος και λαμβανομένων υπ' όψιν, εφ' όσον είναι λογικώς δυνατόν, των αναγκών των χαμηλότερον κειμένων εργοστασίων ποσότητας ηλεκτρισμού κατά ρυθμόν ανταποκρινόμενον εις τας ανάγκας της Ιταλίας, πρότον εις ρεύμα των 162/3 περιόδων, δια τους ιταλικούς σιδηροδρόμους της Λιγουρίας και του μεσομπρίνου Πεδεμοντίου, και δεύτερον εις ρεύμα των 50 περιόδων δια τας γενικάς ανάγκας, αφού καλυφθώσιν αι ανάγκαι της Γαλλίας δια το Sospel, Menton και Nikaiaν, ως ανωτέρω ελέχθη, ως και τας τοπικάς ανάγκας της γειτνιαζόύσης προς το San Dalmazzo περιοχής.

β) Η Γαλλία θα επιδιορθώσῃ, θα διατηρήσῃ εν καλή καταστάσει κινήσεως, και, κατά τας ανάγκας, θα ανανεώσῃ όλας τας εγκαταστάσεις τας απαρτιζόύσας τα υδροηλεκτρικά εργοστάσια του Le Mesce, San Dalmazzo και Confine ως και τας γραμμάς και εγκαταστάσεις μεταγωγής δυνάμεως τας συνδεούσας τα εργοστάσια του Le Mesce και του San Dalmazzo αφ' ετέρου, και τας γραμμάς και τας κυρίας εγκαταστάσεις μεταγωγής δυνάμεως τας βαινούσας από του εργοστασίου του San Dalmezzo εις την γαλλοϊταλικήν μεθόριον.

γ) Η Γαλλία θα πληροφορή την Ιταλίαν, τη αιτήσει της, περί της ροής ύδατος εις Le Mesce και Confine ως περί του όγκου ύδατος εις San Dalmazzo και θα παρέχῃ πάσσων άλλην της αυτής φύσεως πληροφορίαν κατά τρόπον επιτρέποντα εις την Ιταλίαν να προσδιορίζῃ τας ανάγκας της εις ηλεκτρικόν ρεύμα, συμφώνως προς τας διατάξεις της παραγράφου α.

δ) Η Γαλλία θα εξασφαλίζῃ, δια των κυρίων γραμμών των συνδεούσών το San Dalmazzo μετά της γαλλοϊταλικής μεθόριου, την μεταφοράν ρεύματος ανταποκρινομένου εις τας άνω ρηθείσας ανάγκας της Ιταλίας και θα παρέχῃ το ρεύμα τούτο εις την Ιταλίαν εις το σημείον όπου αι ρηθείσαι γραμμαί διέρχονται δια της μεθόριου

δια να εισδύσωσιν εις ιταλικόν έδαφος.

- ε) Η Γαλλία θα διατηρή την έντασιν και την συχνότητα του παρεχομένου, συμφώνως προς τας ως άνω διατάξεις ηλεκτρικού ρεύματος εις επίπεδον ανταποκρινόμενον εις τας πραγματικάς ανάγκας της Ιταλίας.
- στ) Η Γαλλία θα λάβη, από κοινού μετά της Ιταλίας, μέτρα ίνα εγκαταστήσῃ τηλεφωνικήν σύνδεσιν μεταξύ του San Dalmazzo και της Ιταλίας και θα παραμείνη εν επικοινωνίᾳ μετά της Ιταλίας ίνα εξασφαλισθή ότι η εκμετάλευσις των ρηθέντων υδροηλεκτρικών εργοστασίων και γραμμών μεταφοράς γίνεται συμφώνως προς τας ως άνω διατυπωθείσας εγγυήσεις.
2. Εγγύησις σχετική προς την τιμήν την οποίαν η Γαλλία θα καταλογίση εις την Ιταλίαν δια το ρεύμα το τιθέμενον εις την διάθεσιν της Ιταλίας, συμφώνως προς την ως άνω παράγραφον 1, μέχρις ου αι παροχαί τερματισθώσι, συμφώνως προς την κατωτέρω παράγραφον 3.
- Η τιμή την οποίαν η Γαλλία θα θέλει καταλογίση και η Ιταλία θέλει καταβάλη δια το υπό των εργοστασίων του Mesce, του San Dalmazzo και του Confine παραγόμενον ρεύμα, το οποίον θα τεθή εις την διάθεσιν της Ιταλίας, αφού καλυφθώσιν αι ανάγκαι της Γαλλίας δια το Sospel, το Menton και την Nizza, ως και αι τοπικαί ανάγκαι της γειτνιαζόντης προς το San Dalmazzo περιοχής, συμφώνως προς τας διατάξεις της παραγράφου α της εγγυήσεως 1, θα είναι η αυτή προς την εν Γαλλία υπολογιζόμενην τιμήν δια την παροχήν αναλόγων ποσοτήτων ρεύματος υδροηλεκτρικής προελεύσεως επί γαλλικού εδάφους εις τα περίχωρα της άνω κοιλάδος του Roya ή εις άλλας περιοχάς ένθα οι όροι είναι εν συγκρίσει ανάλογοι.
3. Εγγύησις κατά την οποίαν η Γαλλία θα χορηγή ηλεκτρικόν ρεύμα εις την Ιταλίαν κατά περίοδον λογικής διορκείας.
- Εκτός εάν άλλως συμφωνηθή μεταξύ της Γαλλίας και της Ιταλίας, αι εγγυήσεις 1 και 2 θα παραμείνωσιν εν ισχύι μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου 1961. Θα παύωσιν εφαρμοζόμεναι κατά την ημερομηνίαν ταύτην ή την 31ην Δεκεμβρίου ενός οιουδίποτε των επομένων ετών, υπό τον όρον ότι η μία εκ των δύο χωρών θέλει ειδοποίηση εγγράφως την ετέραν, τουλάχιστον δύο έτη πρότερον περί της προθέσεως της όπως τερματισθή η ισχύς των.
4. Εγγύησις αφορώσα την ολοκληρωτικήν και δικαίαν χρησιμοποίησιν υπό της Γαλλίας και της Ιταλίας των υδάτων του Roya και των παραποτάμων αυτού επί τω σκοπώ της εκμεταλλεύσεως των υδροηλεκτρικών αυτού πόρων.
- α) Η Γαλλία θα εκμεταλλεύται τα υδροηλεκτρικά εργοστάσια της κοιλάδος του Roya τα κείμενα επί γαλλικού εδάφους, λαμβάνουσα υπ' όψιν, καθ' όσον είναι τούτο λογικώς δυνατόν, τας ανάγκαις των εργοστασίων των κειμένων προς τα κάτω. Η Γαλλία θα καταστήσῃ εκ των προτέρων γνωστόν εις την Ιταλίαν τον δύκον ύδατος, δόσις κατά τας προβλέψεις, θα είναι διαθέσιμος καθ' εκάστην και θα παρέχῃ πάσαν άλλην πληροφορίαν της αυτής φύσεως.
- β) Η Γαλλία και η Ιταλία θα επεξεργασθώσι, δια της οδού των διμερών διαπραγματεύσεων, συντονισμένον σχέδιον εκμεταλλεύσεως των υδραυλικών πόρων του Roya, όπερ θα ήτο δυνατόν να γίνη αποδεκτόν υπό αμφοτέρων των μερών.
5. Επιτροπή ή άλλος ανάλογος Οργανισμός, του οποίου ήθελε συμφωνηθή η ίδρυσις, θέλει συσταθή ίνα εποπτεύητην εκτέλεσιν του αναφερομένου εν τω εδαφίῳ β) της εγγυήσεως 4 σχεδίου και ίνα διευκολύνη την τήρησιν των εγγυήσεων 1 και 4.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

**Διατάξεις εφ' ων η Ιταλική και η Αυστριακή Κυβέρνησις συνεφώνησαν την 5ην Σεπτεμβρίου 1946
(ίδε άρθρον 10)**

1. Οι γερμανόφωνοι κάτοικοι της επαρχίας του Bolzano ως και οι των γειτονικών διγλώσσων κοινοτήτων της επαρχίας του Trento θα απολαύσωσι δικαιωμάτων πλήρους ισότητος προς τους ιταλοφώνους κατοίκους, εν τω πλαισίω των ειδικών διατάξεων των αποσκοπουσών όπως περιφρουρήσωσι τον εθνικόν χαρακτήρα και την πνευματικήν και οικονομικήν ανάπτυξιν του γερμανοφώνου τμήματος πληθυσμού.
- Συμφώνως προς τα ληφθέντα ή ληφθησόμενα νομοθετικά μέτρα, οι γερμανόφωνοι υπήκοοι θα απολαύσωσι των ακολούθων εγγυήσεων:

- α) στοιχειώδους και μέσης εκπαιδεύσεως εις την μητρικήν των γλώσσαν.
- β) χρησιμοποίησεως ισοτίμως της γερμανικής και της ιταλικής γλώσσης εις τας δημοσίας υπηρεσίας, τα δημόσια έγγραφα και την δίγλωσσον τοπονυμίαν.
- γ) δικαιώματος αποκαταστάσεως των γερμανικών οικογενειακών επωνύμων των εξιταλισθέντων κατά τα τελευταία έτη.
- δ) ισότητος δικαιωμάτων όσον αφορά την πρόσληψην εις δημοσίας υπηρεσίας επί τω σκοπώ όπως πραγματοποιήθηκεν εν προκειμένω μάλλον ικανοποιητική αναλογία μεταξύ των δύο εθνικών ομάδων.
2. Αι νομοθετικά και εκτελεστικά αρχαί των ρηθειοών ως άνω περιοχών, θα απολαύσουν καθεστώτος αυτονομίας του οποίου αι ουσιώδεις αρχαί θα καθορισθώσιν εν συνεννοήσει μετά των αντιπροσωπευτικών του γερμανοφόνου πληθυσμού τοπκών στοιχείων.
3. Επί τω σκοπώ όπως αποκατασταθώσι σχέσεις καλής γειτονίας μεταξύ Ιταλίας και Αυστρίας, η Ιταλική Κυβέρνησις αναλαμβάνει την υποχρέωσιν όπως, κατόπιν συνεννοήσεως μετά της Αυστριακής Κυβέρνησεως, και εντός προθεσμίας έτους από της υπογραφής της παρούσης συνθήκης.
- α) αναθεωρήση εν πνεύματι ευρείας ισότητος το καθεστώς των επιλογών ιθαγενείας οίον προκύπτει εκ των συμφωνιών της 21ης Οκτωβρίου 1939.
- β) συνάψη συμφωνίαν ορίζουσαν, επ' αριθμαρτητή, το έγκυρον ωρισμένων τίτλων σπουδών και πανεπιστημιακών διπλωμάτων.
- γ) διαπραγματευθή σύμβασιν δια την ελευθέρων διέλευσιν των ταξειδιωτών και εμπορευμάτων μεταξύ του Βορείου Τυρόλου και του Ανατολικού Τυρόλου είτε σιδηροδρομικώς, είτε, εν τα μέτρω του δυνατού, οδικώς.
- δ) συνάψη ειδικάς συμφωνίας αποσκοπούσας την διευκόλυνσην παραμεθορίου εμπορίου μεγαλυτέρας κλίμακος μεταξύ της Αυστρίας και της Ιταλίας και επιτρέπούσας τας τοπικά ανταλλαγάς ωρισμένων ποσοτήτων αγαθών και προϊόντων της περιοχής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

**Υδρευσις της κοινότητος της Gorizia και των περιχώρων της
(ίδε άρθρον 13)**

1. Η Γιουγκοσλαυία θα εξασφαλίσῃ υπό την ιδιότητα ιδιοκτήτου την συντήρησιν και την εκμετάλλευσιν των πηγών και των εγκαταστάσεων υδρεύσεως της Fonte Fredda και της Moncorona και θα εξασφαλίσῃ την ύδρευσιν του τμήματος της κοινότητος της Gorizia του παραμένοντος, κατά τους όρους της παρούσης Συνθήκης, εις την Ιταλίαν. Η Ιταλία θα εξακολουθήσῃ να εξασφαλίζῃ την συντήρησιν και την εκμετάλλευσιν της δεξαμενής και συστήματος παροχετεύσεως των ευρισκομένων επί ιταλικού εδάφους και τροφοδοτουμένων υπό των ως άνω αναφερομένων πηγών, θα εξακολουθήσῃ επίσης παρέχουσα ύδωρ εις τας περιοχάς τας κειμένας επί γιουγκοσλαυϊκού εδάφους, αίτινες εξεχωρήθησαν εις την Γιουγκοσλαυίαν κατά τους ορισμούς της παρούσης Συνθήκης και αίτινες υδρεύονται δι' ύδατος προερχομένου εκ του ιταλικού εδάφους.
2. Αι ούτω παρεχόμεναι ποσότητες ύδατος θα αντιστοιχώσουν προς εκείνας αίτινες παρείχοντο συνήθως εις την περιοχήν κατά το παρελθόν. Εν η περιπτώσει οι καταναλωταί του ενδός ή του άλλου Κράτους θα είχον ανάγκην συμπληρωματικών παροχών ύδατος, αι δύο Κυβερνήσεις θα εξετάζωσιν από κοινού το ζήτημα, επί τω σκοπώ όπως συνάψωσι συμφωνίαν επί πάντων των μέτρων άτινα θα ήσαν λογικώς αναγκαία προς ικανοποίησιν των αναγκών τουών. Εν η περιπτώσει η διαθέσιμος ποσότης ύδατος ηθελε μειωθή εκ λόγων φυσικών αι ποσότητες ύδατος αι προερχόμεναι εκ των ανωτέρω αναφερομένων πηγών υδρεύσεως, αίτινες θα παρέχωνται εις τους καταναλωτάς τους ευρισκομένους εν Γιουγκοσλαυία και εν Ιταλία, θέλουσι μειωθή δι' εκατέρους κατ' αναλογίαν της προηγουμένης καταναλώσεώς των.
3. Το τίμημα το οποίον η κοινότητης της Gorizia οφείλει να καταβάλη εις την Γιουγκοσλαυίαν δια το τιθέμενον εις την διάθεσίν της ύδωρ και το τίμημα το οποίο οι καταναλωταί οι διαμένοντες επί γιουγκοσλαυϊκού εδάφους οφείλουσι να καταβάλωσιν εις την κοινότητα της Gorizia θα υπολογίζωνται μόνον επί τη βάσει του κόστους της εκμετάλλευσεως και της συντηρήσεως του συστήματος παροχετεύσεως, ως και επί τη βάσει του ποσού των νέων δαπανών εγκαταστάσεως αίτινες θα καθίσταντο αναγκαία δια την εκτέλεσιν των παρουσών διατάξεων.
4. Εντός προθεσμίας μηνός από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, η Γιουγκοσλαυία και η Ιταλία θα συνάψουσι συμφωνίαν καθορίζουσαν τας εκατέρωθεν ευθύνας τας προκυπτούσας δι' αυτάς εκ των ως άνω διατάξεων και ορίζουσαν τα καταβλητά ποσά δυνάμει των διατάξεων τουών. Αι δύο Κυβερνήσεις θα συστήσουσι μικτήν επιτροπήν επιφορτισμένην να επιβλέπη την εκτέλεση της ρηθείσης συμφωνίας.

5. Μετά την εκπνοή δεκαετούς περιόδου από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, η Γιουγκοσλαβία και η Ιταλία θα προβώσιν εις νέαν εξέτασιν των ανωτέρω διατάξεων, λαμβάνουσαι υπ' όψιν την κατάστασιν κατά την εποχήν εκείνην, ίνα αποφασίσωσιν εάν συντρέχη λόγος αναθεωρήσεως αυτών, και θα επιφέρωσι τας τροποποιήσεις και τας προσθήκας επί των οποίων θα δυνηθώσι να συμφωνήσωσιν. Άπασαι αι διαφοραί αίτινες ήθελον προκύψη εκ της νέας ταύτης εξετάσεως, θα επιλυθώσι κατά την διαδικασίαν την προβλεπομένην εν τω άρθρω 87 της παρούσης Συνθήκης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Μόνιμον καθεστώς του Ελευθέρου Εδάφους της Τεργέστης (ίδε άρθρον 21)

Άρθρον 1.

Έκτασις του Ελευθέρου Εδάφους.

Το Ελεύθερον Έδαφος της Τεργέστης θα ορίζεται υπό των συνόρων των περιγραφομένων εις τα άρθρα 4 και 22 της παρούσης Συνθήκης και των οποίων η χάραξη θα γίνη συμφώνως προς το άρθρον 5 της παρούσης Συνθήκης.

Άρθρον 2.

Ακεραιότης και Ανεξαρτησία.

Το Συμβούλιον Ασφαλείας της Οργανώσεως των Ηνωμένων Εθνών εξασφαλίζει την ακεραιότητα και την ανεξαρτησίαν του Ελευθέρου Εδάφους. Η ευθύνη αύτη συμαίνει ότι το Συμβούλιον επιφορίζεται με:

- την τήρησιν των διατάξεων του Μονίμου Καθεστώτος, κυρίως όσον αφορά την προστασίαν των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου;
- β) την τήρησιν της τάξεως και της ασφαλείας εντός του Ελευθέρου Εδάφους.

Άρθρον 3.

Αποστρατιωτικοποίησις και ουδετερότης.

- Το Ελεύθερον Έδαφος θα αποστρατιωτικοποιηθῇ και θα κηρυχθῇ ουδέτερον.
- Ουδέμια ένοπλος δύναμις θα επιτρέπηται να ευρίσκεται εντός του Ελευθέρου Εδάφους, ειμή κατόπιν οδηγιών του Συμβουλίου Ασφαλείας.
- Οι παραστρατιωτικοί σχηματισμοί, αι παραστρατιωτικά ασκήσεις και ενέργειαι απαγορεύονται εντός των ορίων του Ελευθέρου Εδάφους.
- Η Κυβέρνησις του Ελευθέρου Εδάφους δεν θα συνάψῃ ούτε θα διαπραγματευθῇ στρατιωτικάς συμφωνίας ή συμβάσεις μετ' ουδενός Κράτους.

Άρθρον 4.

Δικαιώματα του ανθρώπου και θεμελιώδεις ελευθερίες.

Το Σύνταγμα του Ελευθέρου Εδάφους θα εξασφαλίσῃ εις παν πρόσωπον υπαγόμενον εις την δικαιοδοσίαν του Ελευθέρου Εδάφους, ἀνευ διακρίσεως εθνικής καταγωγῆς, φύλου, γλώσσης ή θρησκείας την απόλαυσιν των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, και δη της ελευθερίας της λατρείας, της ελευθερίας της γλώσσης, της ελευθερίας της εκφράσεως της σκέψεως δια του λόγου και εγγράφως, της ελευθερίας της εκπαίδευσης, της ελευθερίας του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι. Εις τους υπηκόους του Ελευθέρου Εδάφους θα εξασφαλισθώσιν ίσοι όροι δια την εισδοχήν εις δημοσίας υπηρεσίας.

Άρθρον 5.

Αστικά και πολιτικά δικαιώματα.

Ουδέν πρόσωπον αποκτήσαν την ιθαγένειαν του Ελευθέρου Εδάφους θα στερήται των αστικών και πολιτικών

αυτού δικαιωμάτων ειμή κατόπιν δικαστικής αποφάσεως και δια παράβασιν των ποινικών νόμων του Ελευθέρου Εδάφους.

Άρθρον 6.

Υπηκοότης.

1. Οι Ιταλοί υπήκοοι οίτινες είχον κατοικίαν την 10ην Ιουνίου 1940 εντός των ορίων του Ελευθέρου Εδάφους και τα μετά την ημερομηνίαν ταύτην γεννηθέντα τέκνα των, θα καταστώσι πολίται εκ καταγωγής του Ελευθέρου Εδάφους και θα απολαύσωσι πλήρως των αστικών και πολιτικών δικαιωμάτων. Γενόμενοι πολίται του Ελευθέρου Εδάφους θα απολέσωσι την ιταλικήν ιθαγένειαν.
2. Εν τούτοις, η Κυβέρνησις του Ελευθέρου Εδάφους θα ορίσῃ ότι τα πρόσωπα τα προβλεπόμενα υπό της παραγράφου 1, τα άγοντα ηλικίαν άνω των 18 ετών (και τα έγγαμα πρόσωπα ανεξαρτήτως του αν συνεπλήρωσαν ή όχι την ηλικίαν ταύτην) και των οποίων η συνήθης γλώσσα είναι η ιταλική, θα έχωσι το δικαίωμα επλογής υπέρ της ιταλικής ιθαγένειας εντός εξαμήνου προθεομίας από της ενάρξεως της ισχύος του Συντάγματος κατά τους ορισθησόμενους υπό τούτου όρους. Παν πρόσωπον ασκούν το δικαίωμα τούτο επλογής θα θεωρήται ότι απέκτησεν εκ νέου την ιταλικήν ιθαγένειαν. Η επλογή του συζύγου δεν θα συνεπάγεται και την της συζύγου. Παρά ταύτα η επλογή του πατρός ή εάν ο πατήρ απέθανε, της μητρός, συνεπάγεται αυτομάτως την επλογήν απάντων των αγάμων τέκνων των εχόντων ηλικίαν κάτω των 18 ετών.
3. Το Ελεύθερον Έδαφος δύναται να απαιτήσῃ παρά των προσώπων τα οποία ήθελον ασκήση το δικαίωμα επλογής, να μεταφέρωσι την διαμονήν των εν Ιταλία εντός προθεομίας έτους από της ημερομηνίας καθ' ην η επιλογή η ηρκήθη.
4. Οι όροι κτήσεως της ιθαγένειας υπό προσώπων μη εχόντων ιδιότητα να αποκτήσωσι την εκ καταγωγής ιθαγένειαν, θέλουσι προσδιορισθή υπό της Συντακτικής Συνελεύσεως του Ελευθέρου Εδάφους και θέλουσιν αναγραφή εις το Σύνταγμα. Εν τούτοις, οι όροι ούτοι δέον να απαγορεύωσι την κτήσιν της υπηκοότητος υπό προσώπων τα οποία ανήκουν εις την πρώην φασιστικήν αστυνομίαν (O.V.R.A.) και τα οποία δεν αποκατεστάθησαν υπό των αρμοδίων αρχών και δη υπό των συμμαχικών στρατιωτικών αρχών, αίτινες είχον αναλάβει την διοίκησιν του εν λόγω εδάφους.

Άρθρον 7.

Επίσημοι γλώσσαι.

Αι επίσημοι γλώσσαι του Ελευθέρου Εδάφους θα είναι η ιταλική και η σλοβενική.

Το Σύνταγμα θα προσδιορίσῃ τας περιστάσεις καθ' ας η κροατική θα είναι δυνατόν να χρησιμοποιήται ως τρίτη επίσημος γλώσσα.

Άρθρον 8.

Σημαία και θυρεός.

Το Ελεύθερον Έδαφος της Τεργέστης θα έχη την σημαίαν και τον θυρεόν του. Η σημαία αυτού θα είναι η πατροπαράδοτος σημαία της πόλεως της Τεργέστης, και ο θυρεός του, ο ιστορικός θυρεός αυτής.

Άρθρον 9.

Όργανα Διακυβέρνησεως.

Διά την διακυβέρνησιν του Ελευθέρου Εδάφους της Τεργέστης θα προβλέπηται Διοικητής, Κυβερνητικόν Συμβούλιον, Λαϊκή Συνέλευσις εκλεγόμενη υπό του λαού του Ελευθέρου Εδάφους και Δικαστικόν Σώμα. Αι οικείαι εξουσίαι των θα ασκώνται συμφώνως προς τας διατάξεις του παρόντος καταστατικού και του Συντάγματος του Ελευθέρου Εδάφους.

Άρθρον 10.

Σύνταγμα.

1. Το Σύνταγμα του Ελευθέρου Εδάφους θα καταρτισθή συμφώνως προς τας δημοκρατικάς αρχάς και θα υιοθετηθή υπό Συντακτικής Συνελεύσεως με πλειοψηφίαν των δύο τρίτων των ψηφιούντων. Το Σύνταγμα δέον να είναι σύμφωνον προς τας διατάξεις του παρόντος Καταστατικού. Δεν θα άρξηται ισχύον προ της θέσεως εις εφαρμογήν του Καταστατικού.
2. Εάν ο Διοικητής θεωρή ότι διάταξίς τις του Συντάγματος προταθείσα υπό της Συντακτικής Συνελεύσεως ή τροπολογία επενεχθείσα μεταγενεστέρως εις το Σύνταγμα, ευρίσκονται εις αντίφαστην προς το Καταστατικόν, θα δύναται να αντιταχθή εις την θέσιν αυτών εν ισχύ, υπό την επιφύλαξην προσφυγής αυτού εις το Συμβούλιον Ασφαλείας εάν η Συνέλευσις δεν συμμερίζεται τας απόψεις του και δεν παραδέχεται τας συστάσεις του.

Άρθρον 11.

Διορισμός του Διοικητού.

1. Ο Διοικητής θα διορίζεται υπό του Συμβουλίου Ασφαλείας, κατόπιν συννενοήσεως μετά της Γιουγκοσλαβικής και της Ιταλικής Κυβερνήσεως. Δέον να μη είναι υπήκοος ούτε της Γιουγκοσλαβίας, ούτε της Ιταλίας, ούτε του Ελευθέρου Εδάφους. Θα διορίζεται διά πενταετή περίοδον και η εντολή του θα δύναται να ανανεωθή. Αι αποδοχαί του και αι αποζημιώσεις του θα βαρύνωσι τα Ηνωμένα Έθνη.
2. Ο Διοικητής θα δύναται να επιφορτίση πρόσωπον της εκλογής του ίνα ασκή τα καθήκοντα αυτού, εάν θα είναι υποχρεωμένος προσωρινώς να απουσιάσῃ, ή εάν, προσκαίρως, δεν θα είναι εις θέσιν να ασκήσῃ τα καθήκοντά του.
3. Εάν το Συμβούλιον Ασφαλείας κρίνη ότι ο Διοικητής ημέλησε τα καθήκοντα του αξιώματός του, θα δύναται να αναστείλη την άσκησην της εξουσίας υπ' αυτού, και, υπό την επιφύλαξην των προστηκουσών εγγυήσεων ερεύνης και ευχερείας του διοικητικού να ακουσθή, να τον παύσῃ. Εν περιπτώσει αναστολής των καθηκόντων του, παύσεως, ανικανότητος ή θανάτου, το Συμβούλιον Ασφαλείας θα δύναται να υποδείξῃ ή να διορίσῃ έτερον πρόσωπον, το οποίον θα ασκή τα καθήκοντα του Προσωρινού Διοικητού μέχρις ου ο Διοικητής θα παύση αν ανίκανος να εκπληρώνη τα καθήκοντά του ή μέχρις ου διορισθή νέος Διοικητής.

Άρθρον 12.

Νομοθετική Εξουσία.

Η νομοθετική εξουσία θα ασκήται υπό Λαϊκής Συνελεύσεως, απαρτιζομένης εκ μιας μόνον Βουλής, εκλεγομένης επί τη βάσει της αναλογικής αντιπροσωπεύσεως, υπό των πολιτών αμφοτέρων των φύλων του Ελευθέρου Εδάφους. Αι εκλογαί δια την Συνέλευσιν θα διεξάγωνται διά καθολικής ψηφοφορίας, ίσης δια πάντας, αρέσου και μυστικής.

Άρθρον 13.

Κυβερνητικόν Συμβούλιον.

1. Υπό την επιφύλαξην των ευθυνών δι' αν ο Διοικητής είναι επιφορτισμένος κατά το παρόν Καταστατικόν, η εκτελεστική εξουσία εν τω Ελευθέρῳ Εδάφει θα ασκήται υπό Κυβερνητικού Συμβουλίου σχηματιζομένου υπό της Λαϊκής Συνελεύσεως και υπευθύνου προς αυτήν.
2. Ο Διοικητής θα έχῃ το δικαίωμα να παρίσταται εις όλας τας συνεδριάσεις του Κυβερνητικού Συμβουλίου. Θα δύναται να εκφέρῃ τας απόψεις του επί παντός ζητήματος σχετικού προς τας ευθύνας του.
3. Όταν εξετάζονται ζητήματα σχετικά προς τας ευθύνας του αξιώματός του υπό του Κυβερνητικού Συμβουλίου, ο Διευθυντής της Ασφαλείας και ο Διευθυντής του Ελευθέρου Λαμένος θα προσκαλώνται όπως παραστώνται εις τας συνεδριάσεις του Συμβουλίου και εκθέσωνται τας απόψεις των.

Άρθρον 14.

Ασκησις της Δικαστικής Εξουσίας.

Η δικαστική εξουσία εν τω Ελευθέρω Εδάφει θα ασκήται υπό δικαστηρίων ιδρυομένων συμφώνως προς το Σύνταγμα και τους νόμους του Ελευθέρου Εδάφους.

Άρθρον 15.

Ελευθερία και Ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας.

Το Σύνταγμα του Ελευθέρου Εδάφους δέοντα να εγγυάται την πλήρη ελευθερίαν και ανεξαρτησίαν της δικαστικής εξουσίας και να προβλέπῃ κατ' έφεσιν διαδικασίαν.

Άρθρον 16.

Διορισμός των Δικαστών.

1. Ο Διοικητής θα διορίζῃ τους δικαστάς εκλέγων αυτούς μεταξύ των υποψηφίων των προτεινομένων υπό του Κυβερνητικού Συμβουλίου ή μεταξύ άλλων προσώπων αφού συμβουλευθή το Κυβερνητικό Συμβούλιον, εκτός εάν το Σύνταγμα προβλέπη άλλον τρόπον διορισμού εις το δικαστικόν λειτούργημα: υπό την επιφύλαξην των εγγυήσεων τας οποίας ήθελε παράσχη το Σύνταγμα, ο Διοικητής δύναται να παύῃ τους δικαστάς εάν η διαγωγή των είναι ασημβίβαστος προς τα δικαστικά αυτών καθήκοντα.
2. Η Λαϊκή Συνέλευσις θα δύναται, δια πλειοψηφίας των δύο τρίτων των ψηφισάντων, να καλέσῃ τον Διοικητήν να προβῇ εις έρευναν επί πάσης κατηγορίας διατυπουμένης εναντίον μέλους του δικαστικού σώματος. Εάν η εν λόγω κατηγορία αποδειχθῇ βάσιμος δύναται να συνεπιφέρῃ την αναστολήν ασκήσεως καθηκόντων ή την παύσιν του ενδιαφερομένου.

Άρθρον 17.

Ευθύνη του Διοικητού ενώπιον του Συμβουλίου Ασφαλείας.

1. Ο Διοικητής εν τη ιδιότητι του αντιπροσώπου του Συμβουλίου Ασφαλείας θα έχῃ την ευθύνην να επιβλέπῃ την εφαρμογήν του παρόντος Καταστατικού, ιδίως όσον αφορά την προστασίαν των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου, και να εξασφαλίζῃ την τήρησιν της δημοσίας τάξεως και της ασφαλείας διά της Κυβερνήσεως του Ελευθέρου Εδάφους, συμφώνως προς το παρόν Καταστατικόν, το Σύνταγμα και τους Νόμους του Ελευθέρου Εδάφους.
2. Ο Διοικητής θα υποβάλῃ εις το Συμβούλιον Ασφαλείας ετησίας εκθέσεις περί της εφαρμογής του Καταστατικού και περί της ασκήσεως των καθηκόντων του.

Άρθρον 18.

Δικαιώματα της Συνελεύσεως.

Η Λαϊκή Συνέλευσις θα έχῃ το δικαίωμα να προβαίνῃ εις την εξέτασιν ή την συζήτησιν παντός ζητήματος αφορώντος τα συμφέροντα του Ελευθέρου Εδάφους.

Άρθρον 19.

Νομοθεσία.

1. Η πρωτοβουλία του νομοθετείν ανήκει εις τα μέλη της Λαϊκής Συνελεύσεως, εις το Κυβερνητικό Συμβούλιον, ως και εις τον Διοικητήν διά τα ζητήματα τα οποία, κατά την γνώμην του, αφορώσι τας ευθύνας του Συμβουλίου Ασφαλείας, ως ορίζονται υπό του παρόντος Καταστατικού.
2. Ουδείς νόμος θα δύναται να ισχύση πριν ή εκδοθῇ. Η έκδοσις των νόμων θα γίνηται συμφώνως προς τας διατάξεις του Συντάγματος του Ελευθέρου Εδάφους.
3. Προ της εκδόσεως του, πας νόμος ψηφισθείς υπό της Συνελεύσεως δέοντα να υποβάλληται εις τον Διοικητήν.
4. Εάν ο Διοικητής κρίνῃ ότι ο Νόμος ούτος αντιβάίνει προς το παρόν Καταστατικόν, θα δύναται εντός δεκαημέ-

ρου από της υποβολής του νόμου εις αυτόν, να τον επαναφέρη εις την Συνέλευσιν μετά των παρατηρήσεων και συστάσεων αυτού. Εάν ο Διοικητής δεν επαναφέρη τον νόμον τούτον εντός του ορισθέντος δεκαημέρου, ή εάν πληροφορήσῃ την Συνέλευσιν, εντός της αυτής προθεσμίας, ότι ο νόμος δεν προκαλεί ουδεμίαν παρατήρησιν ή σύστασιν εκ μέρους του, ο νόμος θα εκδίδηται αμέσως.

5. Εάν η Συνέλευσις εκδηλώσῃ την άρνησή της να αποσύρῃ τον νόμον τον οποίον τη επανέφερεν ο Διοικητής ή να τον τροποποιήσῃ συμφώνως προς τας παρατηρήσεις ή συστάσεις του Διοικητού, ούτος, εάν δεν αποσύρῃ τας συστάσεις ή παρατηρήσεις του -και εν τοιαύτη περιπτώσει ο νόμος θα εκδίδηται άνευ αναβολής- θα υποβάλλῃ αμέσως το ζήτημα εις το Συμβούλιον Ασφαλείας. Ο Διοικητής θα διαβιβάσῃ επίσης άνευ αναβολής εις το Συμβούλιον Ασφαλείας πάσαν ανακοίνωσιν, την οποίαν, η Συνέλευσις θα επεθύμει να παράσχη εις το Συμβούλιον επί του θέματος.
6. Οι εις το Συμβούλιον Ασφαλείας υποβληθησόμενοι νόμοι δυνάμει των διατάξεων της προηγουμένης παραγράφου δεν θα εκδίδωνται ειμή κατόπιν οδηγιών του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Άρθρον 20.

Δικαιώματα του Διοικητού προκειμένου περί διοικητικών μέτρων.

1. Ο Διοικητής δύναται να ζητήσῃ παρά του Κυβερνητικού Συμβουλίου να αναστείλῃ την εφαρμογήν διοικητικών μέτρων, άτινα, κατά την γνώμην του, είναι ασυμβίβαστα προς τας ίδιας αυτού ευθύνας, ως αύται καθορίζονται εν τω παρόντι καταστατικώ (έλγχος της εφαρμογής του καταστατικού· τήρησης της δημοσίας τάξεως και ασφαλείας· σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου). Εν περιπτώσει αντιρρήσεως εκ μέρους του Κυβερνητικού Συμβουλίου, ο Διοικητής δύναται να αναστείλῃ την εφαρμογήν των διοικητικών τούτων μέτρων, ο δε Διοικητής ή το Κυβερνητικό Συμβούλιο δύνανται να παραπέμψων το όλον ζήτημα εις το Συμβούλιον Ασφαλείας ίνα αποφασίση σχετικώς.
2. Όταν αι ευθύναι αυτού, οίαι ορίζονται υπό του Καταστατικού, διακυβεύονται, ο Διοικητής δύναται να προτείνη εις το Κυβερνητικό Συμβούλιον όπως λάβη πάσης φύσεως διοικητικά μέτρα. Εάν το Κυβερνητικό Συμβούλιο δεν αποδεχθῇ τας προτάσεις ταύτας, ο Διοικητής δύναται, μη θιγομένων των διατάξεων του άρθρου 22 του παρόντος Καταστατικού, να υποβάλῃ το ζήτημα εις το Συμβούλιον Ασφαλείας, όπως τούτο αποφασίση.

Άρθρον 21.

Προϋπολογισμός.

1. Το Κυβερνητικό Συμβούλιον θα επιφορτισθῇ με την κατάρτισιν του σχεδίου του προϋπολογισμού του Ελευθέρου εδάφους, το οποίον θα περιλαμβάνῃ τα προβλεπόμενα έσοδα και έξοδα, και την υποβολήν του σχεδίου τούτου εις την Λαϊκήν Συνέλευσιν.
2. Εν η περιπτώσει χρήσις της του, προϋπολογισμού ήθελεν αρχίσει πριν ή ο προϋπολογισμός ψηφιοθῇ δεόντως υπό της Συνέλευσεως, αι διατάξεις του προϋπολογισμού της προηγουμένης χρήσεως θέλουσιν εφαρμοσθῇ επί της νέας οικονομικής χρήσεως μέχρις ου ο νέος προϋπολογισμός ψηφιοθῇ.

Άρθρον 22.

Ειδικαί εξουσίαι του Διοικητού.

1. Ίνα είναι εις θέσιν να εκπληρώσῃ τα καθήκοντά του προς το Συμβούλιον Ασφαλείας, συμφώνως προς το παρόν καταστατικόν, ο Διοικητής δύναται, εις περιπτώσεις αίτινες κατά την κρίσιν του παρουσιάζουσιν άκρος επείγοντα χαρακτήρα και απειλούσι την ανεξαρτησίαν ή την ακεραιότητα του Ελευθέρου Εδάφους, την δημοσίαν τάξιν ή τον προς τα δικαιώματα του ανθρώπου σεβασμόν, να διατάξῃ απ' ευθείας και να εφαρμόσῃ τα προσήκοντα μέτρα, υπό την επιφύλαξην ότι θέλει απευθύνη αμέσως εις το Συμβούλιον Ασφαλείας έκθεσιν επί του ζητήματος. Εν τοιαύτη περιπτώσει, ο Διοικητής δύναται, εάν κρίνη τούτο αναγκαίον, να αναλάβῃ την διεύθυνσιν των υπηρεσιών της Ασφαλείας.
2. Η Λαϊκή Συνέλευσις δύναται να απευθύνη αίτησην εις το Συμβούλιον Ασφαλείας εν σχέσει προς πάσαν πράξιν εκτελεσθείσαν υπό του Διοικητού εν τη ασκήσει εκείνων εκ των εξουσιών αυτού αίτινες προβλέπονται εν παραγράφῳ 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρον 23.

Δικαίωμα χάριτος και μετατροπής ποινής.

Το δικαίωμα χάριτος και μετατροπής ποινής θα ανήκη εις τον Διοικητήν και θα ασκήται υπ' αυτού συμφώνως προς τας εν το Συντάγματι αναγραφομένας διατάξεις.

Άρθρον 24.

Εξωτερικά σχέσεις.

1. Ο Διοικητής θα μεριμνά όπως η διαχείριση των εξωτερικών σχέσεων του Ελευθέρου Εδάφους είναι σύμφωνος προς τας διατάξεις του Καταστατικού, του Συντάγματος και των νόμων του Ελευθέρου Εδάφους. Επί τω σκοπώ τούτω, ο Διοικητής θα έχη ιην εξουσίαν να αντιτίθηται εις την θέσιν εν ισχύι συνθηκών ή συμφωνιών ενδιαφερουσών τας εξωτερικάς σχέσεις, αίτινες κατά την γνώμην του αντιφάσκουσι προς το Καταστατικόν, το Σύνταγμα ή τους νόμους του Ελευθέρου Εδάφους.
2. Αι συνθήκαι και αι συμφωνίαι, ως και τα προξενικά διπλώματα και τα εκτελεστήρια θα υπογράφωνται από κοινού υπό του Διοικητού και υφ' ενός αντιρροσώπου του Κυβερνητικού Συμβουλίου.
3. Το Ελεύθερον Έδαφος δύναται ή θα δύναται να είναι συμβαλλόμενον μέρος εις διεθνείς συμβάσεις ή να καθίσταται μέλος διεθνών οργανισμών, υπό τον όρο ότι σκοπός των εν λόγω συμβάσεων ή οργανισμών είναι ο διακανονισμός οικονομικών, τεχνικών, πνευματικών ή κοινωνικών ζητημάτων, ή σχετικών προς την δημοσίαν υγείαν.
4. Οιαδήποτε οικονομική ένωσις ή οικονομικός συνεταιρισμός αποκλειστικού χαρακτήρος, μεθ' οιουδήποτε Κράτους είναι ασυμβίβαστος προς το Καταστατικόν του Ελευθέρου Εδάφους.
5. Το Ελεύθερον Έδαφος θα αναγνωρίσῃ την πλήρη ισχύ της Συνθήκης Ειρήνης μετά της Ιταλίας και θα εφαρμόσῃ τας αφορώσας αυτό διατάξεις της Συνθήκης ταύτης. Το Ελεύθερον Έδαφος θα αναγνωρίσῃ επίσης την πλήρη ισχύ των λοιπών συμβάσεων ή συμφωνιών των συναφθεισών ή συναφθησομένων υπό των Συμμάχων και Συνησιομένων Δυνάμεων δια την αποκατάστασιν της ειρήνης.

Άρθρον 25.

Ανεξαρτησία του Διοικητού και του προσωπικού του.

Εν τη εκτελέσει των καθηκόντων των, ο Διοικητής και το προσωπικόν αυτού δεν θα ζητήσωσιν ούτε θα δεχθώσιν οδηγίας ουδεμάς Κυβερνήσεως ούτε άλλης αρχής, εξαιρέσει του Συμβουλίου Ασφαλείας. Θ' απέχωσι πάσης πράξεως ασυμβίβαστου προς την ιδιότητα αυτών ως διεθνών υπαλλήλων εξαρτωμένων αποκλειστικώς εκ του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Άρθρον 26.

Διορισμός και παύσις των διοικητικών υπαλλήλων.

1. Οι διορισμοί εις τας δημοσίας υπηρεσίας, εν τω Ελευθέρῳ Εδάφει θα γίνωνται λαρβανομένων υπ' όψην αποκλειστικώς των επαγγελματικών ικανοτήτων, της αρμοδιότητος και της ακεραιότητος των υποψηφίων.
2. Οι υπάλληλοι των διοικητικών οργανισμών δεν θα παύνωνται ειμή δι' ανεπάρκειαν ή βαρύ παράπτωμα και η παύσις δεν θα αποφασίζηται ειμή υπό την επιφύλαξιν προσηκουούν εγγυήσεων ερεύνης και ευχερείας του ενδιαφερομένου όπως ακουσθή. Αι εν λόγω εγγυήσεις καθορισθήσονται υπό του νόμου.

Άρθρον 27.

Διευθυντής Ασφαλείας.

1. Το Κυβερνητικόν Συμβούλιον υποβάλλει εις τον Διοικητήν κατάλογον των υποψηφίων δια την θέσιν του Διευθυντού Ασφαλείας. Ο διορισμός του Διευθυντού γίνεται υπό του Διοικητού δότις τον εκλέγει μεταξύ των προταθέντων αυτώ υποψηφίων ή μεταξύ άλλων προσώπων, αφού συμβουλευθή το Κυβερνητικόν Συμβούλιον. Δύναται επίσης να απολύσῃ τον Διευθυντήν Ασφαλείας αφού συμβουλευθή το Κυβερνητικόν Συμβούλιον.
2. Ο Διευθυντής Ασφαλείας δέον να μην είναι υπήκοος ούτε της Γιουγκοσλαβίας ούτε της Ιταλίας.

3. Κανονικώς ο Διευθυντής της Ασφαλείας υπάγεται απ' ευθείας εις το Κυβερνητικόν Συμβούλιον και παρ' αυτού λαμβάνει οδηγίας, δια τα ζητήματα τα υπαγόμενα εις την αρμοδιότητά του.
4. α) Ο Διοικητής δέον να λαμβάνῃ τακτικώς αναφοράς του Διευθυντού Ασφαλείας και να συνεννοήται μετά του Διευθυντού περί παντός ζητήματος της αρμοδιότητος του τελευταίου.
β) Δέον να τηρήται ενήμερος υπό του Κυβερνητικού Συμβουλίου των οδηγιών τας οποίας τούτο δίδει εις τον Διευθυντήν Ασφαλείας και δύναται να εκφέρη την γνώμην του επ' αυτών.

Άρθρον 28.

Αστυνομική Δύναμις.

1. Δια την τήρησιν της δημοσίας τάξεως και ασφαλείας συμφώνως προς το Καταστατικόν, το Σύνταγμα και τους νόμους του Ελευθέρου Εδάφους, η Κυβέρνησις του Ελευθέρου Εδάφους έχει το δικαίωμα να διατηρή αστυνομικήν δύναμιν και υπηρεσίας Ασφαλείας.
2. Τα μέλη της Αστυνομίας και των υπηρεσιών Ασφαλείας θα στρατολογώνται υπό του Διευθυντού Ασφαλείας και θα δύναται να απολύωνται υπ' αυτού.

Άρθρον 29.

Το Σύνταγμα του Ελευθέρου Εδάφους δέον να προβλέπῃ την ιδρυσιν, επί τη βάσει της αναλογικής αντιπροσωπεύσεως, οργάνων τοπικής διοικήσεως, κατά τας δημοκρατικάς αρχάς, ιδίως την της καθολικής, ίσης διά πάντας, αμέσου και μυστικής ψηφοφορίας.

Άρθρον 30.

Νομιοματικόν Σύστημα.

Το Ελεύθερον Έδαφος θα έχη ιδιονομίας σύστημα.

Άρθρον 31.

Σιδηρόδρομοι.

Μη θιγομένων των δικαιωμάτων αυτού ιδιοκτησίας επί των οιδηροδρόμων εν τω εσωτερικώ των συνόρων του, και του ελέγχου αυτού επί της διοικήσεως των, το Ελεύθερον Έδαφος θα δύναται να διαπραγματευθῇ μετά της Γιουγκοσλαβίας και της Ιταλίας συμφωνίας αποσκοπούσας την εξασφάλισην λελογισμένης και οικονομικής εκμεταλλεύσεως των οιδηροδρόμων του. Δια τοιούτων συμφωνιών θα καθορίζηται η ευθύνη της εκμεταλλεύσεως των οιδηροδρόμων των κατευθυνομένων είτε προς Γιουγκοσλαβίαν είτε προς Ιταλίαν, ως και της εκμεταλλεύσεως του Κεντρικού σταθμού εκκινήσεως της Τεργέστης και των κοινών εις δόλας τας γραμμάς τμημάτων. Εν τη τελευταίᾳ ταύτη περιπτώσει, η εκμετάλλευσις θα δύναται να εξασφαλισθῇ υπό ειδικής Επιτροπής απαρτιζομένης εξ αντιπροσώπων του Ελευθέρου Εδάφους, της Γιουγκοσλαβίας και της Ιταλίας υπό την προεδρίαν του αντιπροσώπου του Ελευθέρου Εδάφους.

Άρθρον 32.

Εμπορική Αεροπορία.

1. Τα εμπορικά αερόπλοια τα εγγεγραμμένα επί του εδάφους ενός οιουδήποτε εκ των Ηνωμένων Εθνών, το οποίον παρέχει τα αυτά δικαιώματα επί του εδάφους του εις τα εμπορικά αερόπλοια τα εγγεγραμμένα επί του Ελευθέρου Εδάφους, θα απολαύσωτι των δικαιωμάτων των παρεχομένων εις την εμπορικήν αεροπορίαν των διεθνών συγκοινωνιών, ιδίως δε του δικαιώματος προσγειώσεως προς ανεφοδιασμόν και επισκευήν, του δικαιώματος προσγειώσεως προς ανεφοδιασμόν και επισκευήν, του δικαιώματος να υπερίπτανται άνευ σταθμού του Ελευθέρου Εδάφους, και να χρησιμοποιώσι δια τας αεροπορικάς μεταφοράς τους υποδειχθησομένους υπό των αρχών του Ελευθέρου Εδάφους αερολιμένας.
2. Τα δικαιώματα ταύτα θα υπόκεινται εις άλλους περιορισμούς πληγενών οίτινες επιβάλλονται, επί της βάσεως της μη διακρίσεως, υπό των εν ισχύι νόμων και κανονισμών εις το Ελεύθερον Έδαφος και εις τα ενδιαφερό-

μενα Κράτη, ή προκύπτουσιν εκ του ειδικού χαρακτήρος του Ελευθέρου Εδάφους, ως ουδετέρου και αποστρατιωτικοποιημένου εδάφους.

Άρθρον 33.

Νηολόγησις πλοίων.

1. Το Ελεύθερον Έδαφος έχει την εξουσίαν να ανοίξῃ μητρώα διά την νηολόγησιν πλοίων και σκαφών ανηκότων είτε εις την Κυβέρνησιν του Ελευθέρου Εδάφους, είτε εις φυσικά πρόσωπα, είτε εις οργανισμούς έχοντας την κατοικίαν των εις το Ελεύθερον Έδαφος.
2. Τη αιτήσει της Τοποθεσίας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, το Ελεύθερον Έδαφος θα ανοίξῃ ειδικά νηολόγια διά τα τοποθεσίακα και ελβετικά πλοία και σκάφη. Μετά την σύναψιν της Συνθήκης Ειρήνης μετά της Ουγγαρίας και της συνθήκης της αποκαθιστώσης την ανεξαρτησίαν της Αυστρίας, το Ελεύθερον Έδαφος θα ανοίξῃ υπό τους αυτούς όρους, ειδικά νηολόγια διά τα αυστριακά και ουγγρικά πλοία και σκάφη. Τα νηολογημένα εις τα νηολόγια ταύτα πλοία και σκάφη θα φέρωνται την οημαίαν των οικείων αυτών κρατών.
3. Εν τη εφαρμογή των ως άνω διατάξεων, και υπό την επιφύλαξην πάσης διεθνούς συμβάσεως συναφθησομένης τυχόν επί του προκειμένου τη συμμετοχή της Κυβερνήσεως του Ελευθέρου Εδάφους, το τελευταίον τούτο θα δύναται να ορίση διατάξεις αφορώσας την νηολόγησιν, την διατήρησιν εν τω νηολογίω ή την διαγραφήν, τοιαύτας ώστε να εμποδίζονται αι καταχρήσεις αίτινες θα ελάμβανον χώραν εκ των ούτω παρασχεθεισών διευκολύνσεων. Όσον αφορά, ιδίως, τα κατά την ως άνω παράγραφον 1 νηολογηθέντα πλοία και σκάφη, η νηολόγησις θα περιορίζεται εις τα πλοία και σκάφη τα ελεγχόμενα εκ του Ελευθέρου Εδάφους και εξυπηρετούντα τακτικώς τας ανάγκας και τα συμφέροντα του Εδάφους. Προκειμένου περί πλοίων και σκαφών νηολογημένων κατά την ως άνω παράγραφον 2, η νηολόγησις θα περιορίζεται εις τα πλοία και σκάφη τα έχοντα την Τεργέστην ως λιμένα νηολογήσεως και εξυπηρετούντα κατά τρόπον τακτικόν και διαρκή τας ανάγκας των οικείων αυτών χωρών διά του λιμένος της Τεργέστης.

Άρθρον 34.

Ελεύθερος λιμήν.

Εις το Ελεύθερον Έδαφος της Τεργέστης θα ιδρυθή ελεύθερος λιμήν όστις θα διοικήται συμφώνως προς τας διατάξεις διεθνούς Οργάνου καταριθέντος υπό του Συμβουλίου των Υπουργών Εξωτερικών και εγκριθέντος υπό του Συμβουλίου Ασφαλείας. Το κείμενον του Οργάνου τούτου περιλαμβάνεται εν παρατήρησι εις την παρούσαν Συνθήκην (παράρτημα VIII). Η Κυβέρνησις του Ελευθέρου Εδάφους θα θέση εν ισχύι την αναγκαίαν νομοθεσίαν και θα λάβη όλα τα ωφέλιμα μέτρα ίνα θέση εις εφαρμογήν τας διατάξεις του Οργάνου τούτου.

Άρθρον 35.

Ελευθερία διαμετακομίσεως.

Εις τα σιδηροδρομικώς μεταφερόμενα εμπορεύματα μεταξύ του Ελευθέρου λιμένος και των Κρατών τα οποία εξυπηρετεί, θα εξασφαλισθή η ελευθερία διαμετακομίσεως, διά του Ελεύθερου Εδάφους και διά των Κρατών διά των οποίων εκτελείται η διαμετακόμιση συμφώνως προς τας συνήθεις διεθνείς συμβάσεις, άνευ ουδεμιάς διακρίσεως και άνευ τελωνειακών δασμών, ή τελών αλλών, πλην εκείνων άτινα εισπράττονται επί τη ευκαιρία παρασχεθεισών υπηρεσιών.

Άρθρον 36.

Ερμηνεία του Καταστατικού.

Εξαιρουμένων των περιπτώσεων διά τας οποίας άλλη διαδικασία προβλέπεται ρητώς υπό τίνος άρθρου του παρόντος Καταστατικού, πάσα διαφορά αναφερομένη εις την ερμηνείαν ή την εφαρμογήν του παρόντος Καταστατικού, μη διευθετηθείσα διά της οδού των απ' ευθείας διαπραγματεύσεων θα υποβάλληται εκτός εάν τα μέρη συμφωνήσωσιν επί άλλου τρόπου διευθετήσεως, τη αιτήσει του ενός ή του άλλου μέρους, εις επιτροπήν απαρτιζομένην εξ ενός αντιπροσώπου εκατέρου μέρους και ενός τρίτου μέλους, εκλεγομένου κοινή συμφωνία των δύο μερών μεταξύ των υπηκόων τρίτου Κράτους. Ελλείψει συμφωνίας, εντός προθεσμίας μηνός, μεταξύ των δύο μερών, επί της εκλογής

τρίτου μέλους, εκάτερον των μερών δύναται να ζητήσῃ παρά του Γενικού Γραμματέως των Ηνωμένων Εθνών να προβῇ εις την εκλογήν ταύτην. Η απόφασις της πλειοψηφίας των μελών της επιτροπής θα θεωρήται ως απόφασις της επιτροπής και θα γίνηται αποδεκτή υπό των μερών ως οριστική και υποχρεωτική.

Άρθρον 37.

Τροποποίησις του Καταστατικού.

Το παρόν Καταστατικό αποτελεί το Διαρκές Καταστατικόν του Ελευθέρου Εδάφους, υπό την επιφύλαξην πάσης τροπολογίας την οποίαν το Συμβούλιον Ασφαλείας ήθελεν επιφέρη μεταγενεστέρως. Η Λαϊκή Συνέλευσις θα δύναται, κατόπιν αποφάσεως λαρβανομένης κατά πλειοψηφίαν των δύο τρίτων των ψηφιούντων, να απευθύνη αιτήσεις εις το Συμβούλιον Ασφαλείας διά την τροποποίησιν του Καταστατικού.

Άρθρον 38.

Έναρξης της ισχύος του Καταστατικού.

Το παρόν Καταστατικόν θέλει ισχύση κατά την υπό του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών ορισθρομένην ημερομηνίαν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

Όργανον σχετικόν προς το προσωρινόν καθεστώς του Ελευθέρου Εδάφους της Τεργέστης (ίδε άρθρον 21)

Αι διατάξεις του παρόντος Οργάνου εφαρμόζονται επί της διοικήσεως του Ελευθέρου Εδάφους της Τεργέστης μέχρις ου τεθή εις εφαρμογήν το Διαρκές Καταστατικόν.

Άρθρον 1.

Ο Διοικητής θα αναλάβῃ τα καθήκοντά του εν τω Ελευθέρῳ Εδάφει το ταχύτερον από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης Ειρήνης. Μέχρις αναλήψεως των καθηκόντων του υπό του Διοικητού το Ελεύθερον Έδαφος θα εξακολουθή να διοικήται υπό των Συμμαχικών στρατιωτικών Αρχηγείων εκάστου ενεργούντος εν τη οικείᾳ ζώνη.

Άρθρον 2.

Από της αναλήψεως των καθηκόντων του εν τω Ελευθέρῳ Εδάφει, ο Διοικητής θα έχῃ την εξουσίαν να σχηματίσῃ προσωρινόν Κυβερνητικόν Συμβούλιον του οποίου θα εκλέξῃ τα μέλη μεταξύ των προσώπων των εχόντων κατοικίαν εν τω Ελευθέρῳ Εδάφει, αφού συμβουλευθή την Γιουγκοσλαβικήν και την Ιταλικήν Κυβέρνησιν. Ο Διοικητής θα δικαιούται να μεταβάλη την σύνθεσιν του προσωρινού Κυβερνητικού Συμβουλίου, οοάκις θα κρίνη τούτο αναγκαίον. Ο Διοικητής και το προσωρινόν Κυβερνητικόν Συμβούλιον θα ασκώσι τα καθήκοντά του κατά τον υπό των διατάξεων του Διαρκούς Καταστατικού προβλεπόμενον τρόπον, εν ω μέτρω αι διατάξεις αύται ήθελον αποδειχθή εφαρμόσιμοι και δεν υποκαθίστανται εις ταύτας αι διατάξεις του παρόντος Οργάνου. Παρομοίως θα εφαρμόζονται κατά την διάρκειαν του προσωρινού καθεστώτος αι λοιπάι διατάξεις του Διαρκούς Καταστατικού, εν ω μέτρω καταδεικνύεται το εφαρμόσιμον αυτών και εφ' δόσον δεν υποκαθίστανται εις ταύτας διατάξεις του παρόντος Οργάνου.

Εις τας ενεργείας του, ο Διοικητής θα καθοδηγήται κυρίως υπό της μερίμνης διά τας ανάγκας και ευημερίαν του πληθυσμού.

Άρθρον 3.

Έδρα της Κυβερνήσεως θα είναι η Τεργέστη. Ο Διοικητής θα απευθύνη τας εκθέσεις του απ' ευθείας εις τον Πρόεδρον του Συμβουλίου Ασφαλείας, και διά της μεσολαβήσεως αυτού, θα παρέχη εις το Συμβούλιον όλας τας αναγκαίας πληροφορίας επί της διοικήσεως του Ελευθέρου Εδάφους.

Άρθρον 4.

Πρώτιστον καθήκον του Διοικητού είναι να επαγρυπνή επί της τηρήσεως της δημοσίας τάξεως και της ασφαλείας. Θα διορίσῃ, προσωρινώς, Διευθυντήν Ασφαλείας, διατίς θα αναδιοργανώσῃ και θα διευθύνῃ τας αστυνομικάς δυνάμεις και τας υπηρεσίας ασφαλείας.

Άρθρον 5.

- a) Από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, η δύναμις των εν τω Ελευθέρω Εδάφει σταθμευόντων στρατευμάτων δεν θα υπερβαίνη τους 5.000 άνδρας διά το Ηνωμένον Βασίλειον, 5.000 άνδρας διά τας Ηνωμένας Πολιτείας της Αμερικής και 5.000 διά την Γιουγκοσλαβίαν.
- β) Αι στρατιωτικά αύται δυνάμεις θα τεθώσιν εις την διάθεσιν του Διοικητού, διά περίοδον ενενήκοντα ημερών από της αναλήψεως των καθηκόντων του εν τω Ελευθέρω Εδάφει. Άμα ως τερματισθή η περίοδος αύτη, τα στρατεύματα ταύτα θα παύσωσι να είναι εις την διάθεσιν του Διοικητού και θα αποσυρθώσιν από του Εδάφους εντός ουμπληρωματικής προθεσμίας τεσσαράκοντα πέντε ημερών, εκτός εάν ο Διοικητής πληροφορήσῃ το Συμβούλιον Ασφαλείας ότι κρίνει αναγκαίαν, εν τω συμφέροντι του Εδάφους, την παραμονήν των στρατευμάτων τούτων εν όλω ή εν μέρει. Εν τη τελευταίᾳ ταύτη περιπτώσει αι ζητηθείσαι υπό του Διοικητού δυνάμεις θα παραμείνωσιν επί τεσσαράκοντα πέντε ημέρας το πολύ, από της στιγμής καθ' ην ο Διοικητής ήθελε πληροφορήσῃ το Συμβούλιον Ασφαλείας ότι η εσωτερική τάξη εν τω Εδάφει δύναται να εξασφαλισθή υπό των Υπηρεσιών Ασφαλείας άνευ της βοήθειας ξένων στρατευμάτων.
- γ) Αι ενέργειαι αποχωρήσεως αι προβλεπόμεναι υπό της παραγράφου (β) δέον να εκτελεσθώσι κατά τρόπον διατηρούντα, δύον το δυνατόν, την εν τη παραγράφῳ (α) προβλεπομένην αναλογίαν μεταξύ των στρατευμάτων των τριών ενδιαφερομένων Δυνάμεων.

Άρθρον 6.

Ο Διοικητής θα έχει το δικαίωμα ανά πάσαν στιγμήν, να ζητήσῃ βοήθειαν παρά των Διοικητών των στρατευμάτων τούτων, και η βοήθεια αύτη θα παρέχηται άνευ αναβολής. Εις πάσας τας περιπτώσεις καθ' ας είναι τούτο δυνατόν, ο Διοικητής θα συμβουλεύηται τους ενδιαφερομένους Στρατιωτικούς Διοικητάς πριν ή δώση τας οδηγίας του, αλλά δεν θα αναμηνύηται εις τας στρατιωτικής φύσεως ενεργείας τας λαμβανομένας εν σχέσει προς τας ενόπλους δυνάμεις εν τη εκτελέσει των οδηγιών του. Έκαστος Στρατιωτικός Διοικητής έχει το δικαίωμα να ανακοινώνη, δι' εκθέσεως, εις την Κυβέρνησίν του τας οδηγίας τας οποίας θα ελάμβανε παρά του Διοικητού, και θα πληροφορή τον Διοικητήν περί του περιεχομένου των εκθέσεων τούτων. Η ενδιαφερομένη Κυβέρνησις θα έχη το δικαίωμα να αρνήται όπως τα στρατεύματά της μετέχωσι της περί ης ο λόγος επιχειρήσεως και θα πληροφορή το Συμβούλιον Ασφαλείας περί της αρνήσεως της.

Άρθρον 7.

Αι αναγκαίαι διατάξεις αι αφορώσαι τους τόπους σταθμεύσεως, την διοίκησιν και τον εφοδιασμόν των στρατιωτικών δυνάμεων των παρεχομένων υπό του Ηνωμένου Βασιλείου, των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και της Γιουγκοσλαβίας, θα ορισθώσι διά συμφωνίας μεταξύ του Διοικητού και των Στρατιωτικών Δοικητών των Δυνάμεων τούτων.

Άρθρον 8.

Ο Διοικητής θα επφορτισθή όπως εν συνεννοήσει μετά του προσωρινού Κυβερνητικού Συμβουλίου οργανώση την εκλογήν των μελών της Συντακτικής Συνελεύσεως υφ' ους όρους ορίζει το Καταστατικόν διά τας εκλογάς της Λαϊκής Συνελεύσεως.

Αι εκλογαί θα διεξαγθώσι τέσσαρας μήνας το βραδύτερον από της αναλήψεως υπό του Διοικητού των καθηκόντων του. Εν η περιπτώσει καθίσταται τεχνικώς αδύνατος η διεξαγωγή των εκλογών εντός της προθεσμίας ταύτης, ο Διοικητής θα αναφερθή εις το Συμβούλιον Ασφαλείας.

Άρθρον 9.

Ο Διοικητής θα συντάξῃ τον προσωρινόν προϋπολογισμόν καθώς και τα προσωρινά προγράμματα εξαγωγών και εισαγωγών συμβουλευόμενος το προσωρινόν Κυβερνητικόν Συμβούλιον και θα μεριμνήσῃ όπως αι προσήκουσαι αποφάσεις ληφθώσιν υπό του προσωρινού Κυβερνητικού Συμβούλιου διά την διαχείρισιν των οικονομικών του Ελευθέρου Εδάφους.

Άρθρον 10.

Οι υφιστάμενοι νόμοι και κανονισμοί θα παραμείνωσιν εν ισχύι εκτός εάν καταργηθώσιν ή ανασταλή η εφαρμογή των υπό του Διοικητού, και μέχρις ου τούτο πραγματοποιηθή. Ο Διοικητής θα έχῃ το δικαίωμα να τροποποιή τους υφισταμένους νόμους και κανονισμούς, ως και να εκδώσῃ νέους νόμους και νέους κανονισμούς, εν συμφωνία προς την πλειοψηφίαν του προσωρινού Κυβερνητικού Συμβούλιου. Οι τροποποιηθέντες ούτοι νόμοι και κανονισμοί, οι νέοι ούτοι νόμοι και οι νέοι ούτοι κανονισμοί, ως και αι πράξεις του Διοικητού αι καταργούσαι νόμους και κανονισμούς ή αναστέλλουσαι εινα εφαρμογήν των θα είναι έγκυροι, εκτός εάν τροποποιηθώσιν, ανακληθώσιν ή αντικατασταθώσιν δι' αποφάσεων της Λαϊκής Συνέλευσεως ή του Κυβερνητικού Συμβούλιου, ενεργούντων εν τη οικεία αυτών αρμοδιότητι μετά την έναρξην της ισχύος του Συντάγματος, και μέχρις ου τούτο τροποποιηθή.

Άρθρον 11.

Μέχρις ου ισχύση χωριστόν νομιματικόν καθεστώς διά το Ελεύθερον Έδαφος, η ιταλική λιρέττα θα εξακολουθήσῃ να είναι το νόμιμον νόμισμα εν τω Ελευθέρῳ Εδάφει. Η Ιταλική Κυβέρνησις θα προμηθεύσῃ εις το Ελεύθερον Έδαφος τα μέσα ξένου συναλλάγματος και τα αναγκαιούντα αυτώ νομιματικά μέσα, υπό ουχί ολιγώτερον ευνοϊκούς όρους εκείνων οίτινες εφαρμόζονται εν Ιταλίᾳ.

Η Ιταλία και το Ελεύθερον Έδαφος θα συνομολογήσωσι συμφωνίαν ίνα θέσωσιν εις εφαρμογήν τας ανωτέρω διατάξεις και ίνα προβλέψωσι πάντα αναγκαίον διακανονισμόν μεταξύ των δύο Κυβερνήσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

Όργανον περί του Ελευθέρου Λιμένος της Τεργέστης
(Ιδε άρθρον 21)

Άρθρον 1.

1. Ίνα εξασφαλισθή η χρησιμοποίησις του λιμένος και των διαμετακομιστικών ευκολιών της Τεργέστης υπό του διεθνούς εμπορίου, ως και της Γιουγκοσλαβίας, της Ιταλίας και των Κρατών της Κεντρικής Ευρώπης υπό όρους ιοστήτος και κατά τα εν χρήσει έθιμα εις τους άλλους ελευθέρους λιμένας του κόσμου:
  - a) θα ιδρυθή εν τω Ελευθέρῳ Εδάφει της Τεργέστης, λιμήν ελεύθερος τελωνείων, του οποίου τα δρια θα προσιδορισθώσιν υπό των διατάξεων του άρθρου 3 του παρόντος Οργάνου ή θα χαραχθώσι συμφώνως προς τας ρηθείσας διατάξεις.
  - b) Τα διά του Ελευθέρου Λιμένος της Τεργέστης μεταφερόμενα εμπορεύματα θα απολαύσωσι της ελευθερίας διαμετακομίσεως υπό τους εν άρθρω 16 του παρόντος Οργάνου.

Άρθρον 2.

1. Ο Ελεύθερος Λιμήν θα ιδρυθή και θα διοικήται ως δημόσιον ιδρυμα του Ελευθέρου Εδάφους. Θα έχῃ την πλήρη ικανότητα νομικού προσώπου και θα λειτουργή συμφώνως προς τας διατάξεις του παρόντος Οργάνου.
2. Απασαί αι Ιταλικαί κρατικαί ή παρακρατικαί περιουσίαι, αι ευρισκόμεναι εντός των ορίων του Ελευθέρου Λιμένος, αίτινες, κατά τους όρους της παρούσης Συνθήκης θα περιέλθωσιν εις το Ελεύθερον Έδαφος, θα μεταβιβασθώσιν άνευ πληρωμῆς εις τον Ελεύθερον Λιμένα.

Άρθρον 3.

1. Η ζώνη του Ελευθέρου Λιμένος θα περιλάβῃ την έκτασιν και τας εγκαταστάσεις των ελευθέρων ζωνών του λιμένος της Τεργέστης εν τοις ορίοις αυτών του 1939.
2. Η ιδρυσις εν τω Ελευθέρω Λιμένι ειδικών ζωνών υπαγομένων εις την αποκλειστική δικαιοδοσίαν ενός οιουδιγόποτε Κράτους είναι ασυρβίβαστος προς το καθεστώς του Ελευθέρου Εδάφους ως και το του Ελευθέρου Λιμένος.
3. Εν τούτοις, προς ικανοποίησιν των ειδικών αναγκών της γιουγκοσλαυϊκής και της ιταλικής ναυσιπλοΐας εν τη Αδριατική, ο Διευθυντής του Ελευθέρου Λιμένος, τη αιχμή της ιταλικής ή της γιουγκοσλαυϊκής Κυβερνήσεως, και μετά σύμφωνον γνώμην της εν άρθρω 21 προβλεπομένης Διεθνούς Επιτροπής, δύναται να επιφυλάξῃ εις τα εμπορικά πλοία τα φέροντα την σημαίαν του ενός ή του άλλου των δύο τούτων Κρατών, την αποκλειστική χρήσιν θέσεων πλευρίσματος εις ωρισμένα σημεία του Ελευθέρου Λιμένος.
4. Εν η περιπτώσει ήθελε παραστή ανάγκη επεκτάσεως της ζώνης του Ελευθέρου Λιμένος, η επέκτασις αύτη θα δύναται να πραγματοποιηθῇ τη προτάσει του Διευθυντού του Ελευθέρου Λιμένος, δι' αποφάσεως του Κυβερνητικού Συμβουλίου, από συμφώνου μετά της Λαϊκής Συνελεύσεως.

Άρθρον 4.

Εξαιρέσει αντιθέτων διατάξεων του παρόντος Οργάνου, οι νόμοι και κανονισμοί, οι ισχύοντες εν τω Ελευθέρω Εδάφει θα εφαρμόζονται επί των προσώπων και των περιουσιών εντός των ορίων του Ελευθέρου Λιμένος και αι επιφορτισμέναι να εφαρμόζωσι τούτους αρχαί εν τω Ελευθέρῳ Εδάφει θα ασκώσι τα καθήκοντά των εντός των ρηθέντων ορίων.

Άρθρον 5.

1. Τα εμπορικά πλοία και τα εμπορεύματα πάσης χώρας θα απολαύσουν άνευ περιορισμού του δικαιώματος εισόδου εις τον Ελεύθερον Λιμένα προς φόρτωσιν και εκφόρτωσιν, τόσον όσον αφορά τα υπό διαμετακόμιστν εμπορεύματα όσον και τα εμπορεύματα τα έχοντα προορισμόν ή προέλευσιν τον Ελεύθερον Λιμένα.
2. Αι αρχαί του Ελευθέρου Εδάφους δεν θα εισπράττωσιν, επί των εμπορευμάτων τούτων, λόγω της εισαγωγῆς των, της εξαγωγῆς των ή της διαμετακομίσεως των διά του Ελευθέρου Λιμένος, ούτε δασμούς, ούτε τέλη πλην εκείνων άτινα θα εισεπράττοντο διά παρεχομένας υπηρεσίας.
3. Εν τούτοις, προκειμένου περί εμπορευμάτων εισαγομένων διά του Ελευθέρου Λιμένος προς κατανάλωσιν εντός των ορίων του Ελευθέρου Εδάφους ή εξαγομένων εκ του Εδάφους τούτου διά του Ελευθέρου Λιμένος, θα εφαρμόζονται οι νόμοι και οι κανονισμοί οι ισχύοντες επί του θέματος εν τω Ελευθέρῳ Εδάφει.

Άρθρον 6.

Η εναποθήκευσις, η συσσώρευσις, η εξέτασις, η διαλογή, η συσκευασία και ανασυσκευασία, και αι παρόμοιοι πράξεις αίτινες ελάμβανον κατά το σύνηθες χώραν εις τας ελευθέρας ζώνας του Λιμένος της Τεργέστης, θα επιτρέπονται εις τον Ελεύθερον Λιμένα, συμφώνως προς τον γενικόν κανονιορόν, τον οποίον ήθελεν ορίση ο Διευθυντής του Ελευθέρου Λιμένος.

Άρθρον 7.

1. Ο Διευθυντής του Ελευθέρου Λιμένος θα δύναται επίσης να επιτρέπῃ την στοιχειώδη επεξεργασίαν των εμπορευμάτων εντός των ορίων της Ελευθέρας Ζώνης.
2. Αι λοιποί βιομηχανικαί ενέργειαι θα επιτρέπονται εντός των ορίων του Ελευθέρου Λιμένος διά τας επιχειρήσεις αίτινες υπήρχον εις τας ελευθέρας ζώνας του λιμένος της Τεργέστης προ της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος Οργάνου. Το Κυβερνητικό Συμβούλιον θα δύναται, προτάσει του Διευθυντού του Ελευθέρου Λιμένος, να επιτρέπῃ την εγκατάστασιν νέων βιομηχανικών επιχειρήσεων εντός των ορίων του Ελευθέρου Λιμένος.

Άρθρον 8.

Αι αρχαί του Ελευθέρου Εδάφους θα έχωσι την εξουσίαν να προβαίνωσιν εις επιθεωρήσεις εν τω εσωτερικώ του Ελευθέρου Λιμένος, εν ω μέτρῳ είναι τούτο αναγκαίον αυταίς ίνα επιβάλλωσι τον σεβασμόν των τελωνειακών ή άλλων κανονισμών των ισχυόντων εν τω Ελευθέρω Εδάφει προς παρεμπόδιστον του λαθρεμπορίου.

Άρθρον 9.

1. Αι αρχαί του Ελευθέρου Εδάφους θα έχωσι το δικαίωμα του καθορισμού και της εισπράξεως των λιμενικών τελών εν τω Ελευθέρω Λιμένι.
2. Ο Διευθυντής του Ελευθέρου Λιμένος θα καθορίσῃ το ποσόν πάσης καταβολής σχετιζόμενης προς την χρησιμοποίησιν των εγκαταστάσεων και των υπηρεσιών του Ελευθέρου Λιμένος. Τα εν λόγω ποσά δέον να είναι λογικά και να αντιστοιχώσιν εις τας δαπάνας εκμεταλλεύσεως διοικήσεως, συντηρήσεως και αναπτύξεως του Ελευθέρου Λιμένος.

Άρθρον 10.

Ουδέν μέτρον διακρίσεως βασιζόμενον επί της εθνικότητος των πλοίων, επί της ιδιοκτησίας των εμπορευμάτων ή εφ' οιουδήποτε άλλου λόγου, θα είναι παραδεκτόν διά τον καθορισμόν και την είσπραξιν των λιμενικών τελών και των άλλων καταβολών των προβλεπομένων εν άρθρω 9, ως και διά την παροχήν υπηρεσιών και την χρησιμοποίησιν των εγκαταστάσεων του Ελευθέρου Λιμένος.

Άρθρον 11.

Η κυκλοφορία παντός προσώπου κατά την είσοδον και κατά την έξοδον εκ της ζώνης του Ελευθέρου Λιμένος θα υπόκειται εις τον ορισθησόμενον υπό των αρχών του Ελευθέρου Εδάφους κανονισμόν. Εν τούτοις ο κανονισμός ούτος θα συνταχθῇ κατά τοιούτον τρόπον ώστε να μη παρεμποδίζῃ παραλόγως την κυκλοφορίαν κατά την είσοδον και την έξοδον εκ του Ελευθέρου Λιμένος των προσώπων των ασκούντων εν τη ζώνη του Ελευθέρου Λιμένος νόμιμον ενασχόλησιν, οιαδήποτε και αν είναι η ιθαγένεια αυτών.

Άρθρον 12.

Οι εν ισχύι εν τω Ελευθέρω Λιμένι γενικοί και ειδικοί κανονισμοί ως και οι πίνακες των εισπρακτέων καταβολών εν τω Ελευθέρω Λιμένι δέον να δημοσιεύωνται.

Άρθρον 13.

Η παράκτιος ναυσιπλοΐα και η εσωτερική ακτοπλοΐα εντός των ορίων του Ελευθέρου Εδάφους θα ρυθμίζωνται διά κανονισμών εκδιδομένων υπό των αρχών του Ελευθέρου Εδάφους, των διατάξεων του παρόντος Οργάνου Θεωρουμένων ως μη επιβαλλουσών εις τας αρχάς ταύτας ουδένα περιορισμόν ως προς τούτο.

Άρθρον 14.

Τα μέτρα υγειονομικής προστασίας ως και αι διατάξεις αι σχετικαί προς την καταπολέμησιν των ασθενειών ζώων και φυτών θα εφαρμόζωνται δύον αφορά τα πλοία και τα φορτία εντός των ορίων του Ελευθέρου Λιμένος υπό των αρχών του Ελευθέρου Εδάφους.

Άρθρον 15.

Αι αρχαί του Ελευθέρου Εδάφους θα υποχρεώνται να παρέχωσιν εις τον Ελεύθερον Λιμένα το ύδωρ, το αεριόφως των ηλεκτρικών φωτισμών και την ηλεκτρικήν ενέργειαν, τας συγκοινωνίας, τας εγκαταστάσεις εξυγιάνσεως και τας λοιπάς δημοσίας υπηρεσίας, ως και να εξασφαλίζωσι την αστυνομίαν και την προστασίαν κατά πυρκαϊάς.

Άρθρον 16.

1. Η Ελευθερία διαμετακομίσεως θα εξασφαλίζηται, συμφώνως προς τας συνήθεις διεθνείς συμβάσεις, υπό του Ελευθέρου Εδάφους και υπό των Κρατών διά των εδαφών των οποίων ενεργείται η διαμετακόριση, εις τα εμπορεύματα τα μεταφερόμενα διά σιδηροδρόμου μεταξύ του Ελευθέρου Λιμένος και των υπ' αυτού εξυπηρετουμένων Κρατών, άνευ ουδεμιάς διακρίσεως, και άνευ τελωνειακών δασμών ούτε άλλων τελών, πλην των εισπρατομένων διά παρεχομένας υπηρεσίας.
2. Το Ελεύθερον Έδαφος και τα Κράτη τα αναλαμβάνοντα τας προκυπτούσας εκ του παρόντος Οργάνου υποχρεώσεις και επί των εδαφών των οποίων ενεργείται η ως άνω διαμετακομιστική μεταφορά προς την μίαν ή την άλλην κατεύθυνσιν, θα πράξωσι παν διά ανήκει εις την εξουσίαν των διά να διευκολύνωσιν υφ' όλας τας απόψεις και κατά παν δυνατόν μέτρον την ταχύτητα και την καλήν λειτουργίαν της μεταφοράς ταύτης εις λογικάς τιμάς δεν θα λάβοιν, δύον αφορά την κίνησιν των εμπορευμάτων των προερχομένων ή κατευθυνομένων εις τον Ελεύθερον Λιμένα ουδέν διακριτικόν μέτρον προκειμένου περί τιμολογίων, υπηρεσιών και τελωνειακών, υγειονομικών, αστυνομικών ή άλλων κανονισμών.
3. Τα Κράτη τα αναλαμβάνοντα τας προκυπτούσας εκ του παρόντος Οργάνου υποχρεώσεις δεν θα λάβωσιν ουδέν κανονιστικόν ή τιμολογιακόν μέτρον το οποίον θα έτρεπεν τεχνητώς το εμπόριον από του Ελευθέρου Λιμένος προς όφελος άλλων θαλασσίων λιμένων. Τα υπό της Γιουγκοσλαβικής Κυβερνήσεως ληφθέντα μέτρα διά την διοχέτευσιν του εμπορίου προς τους λιμένας της μεσημβρινής Γιουγκοσλαβίας δεν θεωρούνται ως μέτρα αποβλέποντα να εκτρέψωσι τεχνητώς το εμπόριον.

Άρθρον 17.

Το Ελεύθερον Έδαφος και τα Κράτη τα αναλαμβάνοντα τας προκυπτούσας εκ του παρόντος Οργάνου υποχρεώσεις θα παρέχωσιν εις τα εδάφη αυτών και επί βάσεως μη διακρίσεως, την ελευθερίαν ταχυδρομικής, τηλεγραφικής και τηλεφωνικής επικοινωνίας, συμφώνως προς τας συνήθεις διεθνείς συμβάσεις, μεταξύ της ζώνης του Ελευθέρου Λιμένος και πάσης χώρας, διά πάσαν επικοινωνίαν προελεύσεως ή προορισμού της ζώνης του Ελευθέρου Λιμένος.

Άρθρον 18.

1. Ο Ελεύθερος Λιμήν θα διοικήται υπό του Διευθυντού του Ελευθέρου Λιμένος όστις θα τον εκπροσωπή ως νομικόν πρόσωπον. Το Κυβερνητικόν Συμβούλιον θα προτείνη εις τον Διοικητήν κατάλογον υποψηφίων εχόντων τα προσόντα διά την θέσιν του Διευθυντού του Ελευθέρου Λιμένος. Ο Διοικητής θα διορίζῃ τον Διευθυντήν εκλέγων αυτόν μεταξύ των προταθέντων αυτώ υποψηφίων, αφού συμβουλευθή το Κυβερνητικόν Συμβούλιον. Εν περιπτώσει διαφωνίας, το ζήτημα θα υποβάλληται εις το Συμβούλιον Αοφαλείας. Ο Διοικητής θα δύναται επίσης να απολύσῃ τον Διευθυντήν επί τη συστάσει της Διεθνούς Επιτροπής ή του Κυβερνητικού Συμβουλίου.
2. Ο Διευθυντής δέοντα να μη είναι Γιουγκοσλαβός ούτε Ιταλός υπήκοος.
3. Άπαντες οι λοιποί πράκτορες του Ελευθέρου Λιμένος θα διορίζονται υπό του Διευθυντού. Διά πάντας τους διορισμούς πρακτόρων θα πρέπει να γίνη προτίμησις των πολιτών του Ελευθέρου Εδάφους.

Άρθρον 19.

Ο Διευθυντής του Ελευθέρου Λιμένος, υπό την επιφύλαξιν των διατάξεων του παρόντος Οργάνου, θα λαμβάνη απαντά τα λογικά και αναγκαία μέτρα ἵνα διοική, εκμεταλλεύηται, συντηρή και αναπτύσση τον Ελεύθερον Λιμένα και καταστήσῃ τούτον Λιμένα λειτουργούντα κατά τρόπον ικανοποιητικόν και δυνάμενον να εξυπηρετή ταχέως ολόκληρον την κίνησιν του εμπορίου. Ιδίως, θα είναι υπεύθυνος διά την εκτέλεσιν λιμενικών έργων πάσης φύσεως εν τω Ελευθέρῳ Λιμένι, θα διευθύνη την εκμετάλλευσιν των λιμενικών γεγκαταστάσεων και των λοιπών εξαρτημάτων του Λιμένος, θα ορίζῃ, συμφώνως προς τους Νόμους του Ελευθέρου Εδάφους, τους όρους εργασίας εν τω Ελευθέρῳ Λιμένι και θα ελέγχῃ επίσης την εν τω Ελευθέρῳ Λιμένι εκτέλεσιν των σχετικών προς την ναυσιπλοΐαν διαταγών και κανονισμών των αρχών του Ελευθέρου Εδάφους.

Άρθρον 20.

1. Ο Διευθυντής του Ελευθέρου Λιμένος θα εκδώση οίους ήθελε κρίνει αναγκαίους γενικούς και ειδικούς κανονισμούς εν τη εξασκήσει των καθηκόντων τα οποία των ανετέθησαν κατά το προηγούμενον άρθρον.
2. Θα συντάσση τον αυτόνομον προϋπολογισμόν του Ελευθέρου Λιμένος: η έγκρισις και η χρήσις του προϋπολογισμού τούτου θα γίνηται συμφώνως προς την νομοθεσίαν ήτις θέλει ψηφιοθή υπό της λαϊκής Συνελεύσεως του Ελευθέρου Εδάφους.
3. Ο Διευθυντής του Ελευθέρου Λιμένος θα υποβάλῃ ετησίαν έκθεσιν περί της λειτουργίας του Ελευθέρου Λιμένος εις τον Διοικητήν και εις το Κυβερνητικόν Συμβούλιον του Ελευθέρου Εδάφους.
Αντίγραφον της εκθέσεως ταύτης θα διαβιβάζηται εις την Διεθνή Επιτροπήν.

Άρθρον 21.

1. Θα ιδρυθή Διεθνής Επιτροπή του Ελευθέρου Λιμένος, κατονομαζομένη κατωτέρω «Η Διεθνής Επιτροπή», απαριζομένη εξ ενός αντιπροσώπου του Ελευθέρου Εδάφους και εκάστου των ακολούθων Κρατών: Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, Γαλλίας, Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας, Ενώσεως των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών, Ομοσπόνδου Λαϊκής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας, Ιταλίας, Πολωνίας, Τσεχοσλοβακίας, Ελβετίας, Αυστρίας, Ουγγαρίας, υπό τον όρον ότι το εν λόγω Κράτος ανέλαβε τας εκ του παρόντος Οργάνου προκυπτούσας υποχρεώσεις.
2. Ο Αντιπρόσωπος του Ελευθέρου Εδάφους θα είναι ο μόνιμος Πρόεδρος της Διεθνούς Επιτροπής. Εν περιπτώσει ιοψηφίας, η ψήφος του Προέδρου θα υπερισχύῃ.

Άρθρον 22.

Η Διεθνής Επιτροπή θα έχῃ την έδραν της εντός των ορίων του Ελευθέρου Λιμένος. Τα οικήματα αυτής και η δράσης της δεν θα υπάγωνται εις την δικαιοδοσίαν ουδεμιάς τοπικής αρχής. Τα μέλη και οι υπάλληλοι της Διεθνούς Επιτροπής θα απολαύσουν εντός του Ελευθέρου Εδάφους, των αναγκαίων προνομίων και ασυλιών διά την ελευθεραν άσκησιν των καθηκόντων των. Η Διεθνής Επιτροπή θα οργανώσῃ την γραμματείαν της, θα αποφασίσῃ περί της διδασκαλίας της και θα καταρτίζῃ τον προϋπολογισμόν της. Αι κοινάι δαπάναι της Διεθνούς Επιτροπής θα κατανεμηθώσι δικαίως μεταξύ των αντιπροσωπευομένων εν αυτή Κρατών κατά τας αναλογίας αίτινες εγένετο δεκταί υπό της Διεθνούς Επιτροπής.

Άρθρον 23.

Η Διεθνής Επιτροπή θα έχῃ το δικαίωμα να προβαίνη εις ερεύνας και μελέτας διά παν ζήτημα αφορών την εκμετάλλευσιν, την χρησιμοποίησιν και την διοίκησιν του Ελευθέρου Λιμένος ή την από τεχνικής απόψεως διαμετακόμισιν μεταξύ του Ελευθέρου Λιμένος και των υπ' αυτού εξυπηρετούμενων Κρατών, συμπεριλαμβανομένης της ενοποιήσεως των προς εξασφάλισιν της εμπορικής κινήσεως ακολουθουμένων μεθόδων. Η Διεθνής Επιτροπή θα ενεργή είτε κατ' ίδιαν αυτής πρωτοβουλίαν, είτε εις τας περιπτώσεις καθ' αει οιονδήποτε Κράτος, ή το Ελεύθερον Έδαφος, ή ο Διευθυντής του Ελευθέρου Λιμένος επισύρουσι την προσοχήν αυτής επί τοιούτων ζητημάτων. Η Διεθνής Επιτροπή θα γνωστοποιή την αντίληψιν αυτής ή τας συστάσεις της επί των ζητημάτων τούτων εις το ενδιαφερόμενον Κράτος ή Κράτη, ή εις το Ελεύθερον Έδαφος, ή εις τον Διευθυντήν του Ελευθέρου Λιμένος. Αι συστάσεις αύται θα εξετάζονται και θα λαμβάνονται τα δέοντα μέτρα. Εν τούτοις, εάν το Ελεύθερον Έδαφος, ή το ενδιαφερόμενον Κράτος ή Κράτη θεωρώσιν ότι τα μέτρα ταύτα είναι ασυμβίβαστα προς τας διατάξεις του παρόντος Οργάνου, το ζήτημα θα δύναται να διακανονισθῇ, τη αιτήσει του Ελευθέρου Εδάφους ή ενός οιουδήποτε εκ των ενδιαφερομένων Κρατών, κατά την προβλεπομένην εν άρθρω 24 διαδικασίαν.

Άρθρον 24.

Πάσα διαφορά αφορώσα την ερμηνείαν ή την εκτέλεσιν του παρόντος Οργάνου μη διακανονισθείσα δι' απ' ευθείας διαπραγματεύσεων, δέον εκτός εάν τα διεστάμενα μέρη συμφωνήσωσιν επί άλλου τρόπου διακανονισμού, να υποβάλληται, τη αιτήσει του ενός ή του άλλου μέρους, εις επιτροπήν απαρτιζομένην εξ ενός αντιπροσώπου εκάστου

μέρους και τρίτου μέλους εκλεγομένου από συμφώνου υπό των δύο μερών μεταξύ των υπηκόων τρίτης χώρας. Εάν, εντός προθεσμίας μηνός, τα δύο μέρη δεν καταλήξωσιν εις συμφωνίαν επί της εκλογῆς του τρίτου μέλους, το εν ή το άλλο εξ αυτών δύναται να ζητήσῃ παρά του Γενικού Γραμματέως των Ηνωμένων Εθνών να προβῇ εις τον διορισμόν αυτού. Η απόφασις της πλειοψηφίας των μελών θα θεωρήται ως απόφασις της Επιτροπής και θα γίνηται αποδεκτή υπό των μελών ως οριστική και υποχρεωτική.

Άρθρον 25.

Προτάσεις τροποποίησεων του παρόντος Οργάνου θα δύναται να υποβληθώσιν εις το Συμβούλιον Ασφαλείας υπό του Κυβερνητικού Συμβουλίου του Ελευθέρου Εδάφους ή υπό τριών τουλάχιστον εκ των αντιπροσωπευομένων εις την Διεθνή Επιτροπήν Κρατών. Πάσα τροποποίησις εγκριθείσα υπό του Συμβουλίου Ασφαλείας θα ισχύη από της ορισθείσης υπό του Συμβουλίου ημερομηνίας.

Άρθρον 26.

Ως προς την εφαρμογήν του παρόντος Οργάνου, Κράτος τι θα θεωρήται ότι ανέλαβε τας υποχρεώσεις τας απορρεύσας εκ του ρυθμέντος Οργάνου εάν είναι συμβαλλόμενον μέρος εις την Συνθήκην Ειρήνης μετά της Ιταλίας ανεκόνωσιν εις την Κυβέρνησην της Γαλλικής Δημοκρατίας ότι αναλαμβάνει τας υποχρεώσεις ταύτας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

Τεχνικά διατάξεις αφορώσων το Ελεύθερον Έδαφος της Τεργέστης (ίδε άρθρον 21)

A' Ύδρευσις της βορειοδυτικής περιοχής της Ιστρίας.

Η Γιουγκοσλαυία θα εξακολουθή να υδρεύη την βορειοδυτικήν περιοχήν της Ιστρίας την κειμένην εντός των συνόρων του Ελευθέρου Εδάφους της Τεργέστης δι' ύδατος προερχομένου εκ της πηγής του San Giovanni de Pingente μέσω του συστήματος υδρεύσεως του Guieto, και δι' ύδατος προερχομένου εκ της πηγής της Santa Maria del Risano, μέσω του συστήματος του Risano χωρίς να δύναται οι παρεχόμεναι ποσότητες ύδατος να υπερβώνι αισθητώς εκείνας αίτιας παρείχοντο κανονικώς εις την περιοχήν· το ύδωρ τούτο παρέχηται κατά το ποσόν και ροήν, τας οποίας το Ελεύθερον Έδαφος ήθελε ζητήσει, αλλά δεν υπερβαίνη εντούτοις τα υπό των φυσικών συνθηκών επιβαλλόμενα όρια. Η Γιουγκοσλαυία θα εξασφαλίζῃ την συντήρησιν των αποχετεύσεων ύδατος, των δεξαμενών, των αντλιών, των διυλιστηρίων και λοιπών εγκαταστάσεων των ευρισκομένων επί γιουγκοσλαυϊκού εδάφους, ήτις θα ήτο αναγκαία προς εκπλήρωσιν της υπορεύσεως ταύτης. Προσωρινή αναστολή των προρρήθεισών υποχρεώσεων δέον να παρασχεθή εις την Γιουγκοσλαυίαν ίνα δυνηθή να προβῇ εις τας αναγκαίας επιδιορθώσεις των εγκαταστάσεων υδρεύσεως αίτινες υπέστησαν βλάβην λόγω του πολέμου. Το Ελεύθερον Έδαφος θα καταβάλη, διά του ούτω παρεχόμενον ύδωρ, λογικόν τίμημα, αντιπροσωπεύον την συμμετοχήν του, εκτιμωμένην αναλογικώς επί τη βάσει της καταναλισκομένης ποσότητος ύδατος εν τω Ελευθέρῳ Εδάφει, εις τας συνολικάς δαπάνας εκμεταλλεύσεως και συντηρήσεως των συστημάτων υδρεύσεως του Guieto και του Risano. Εν η περιπτώσει το Ελεύθερον Έδαφος θα είχεν ανάγκην, εις το μέλλον, επι πλεόν παροχών ύδατος, η Γιουγκοσλαυία αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να μελετήσῃ το ζήτημα από κοινού μετά των αρχών του Ελευθέρου Εδάφους και να λάβῃ, από συμφώνου μετ' αυτών, οία λογικά μέτρα ήθελον καταστή αναγκαία διά την ικανοποίησιν των αναγκών τούτων.

B' Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος.

1. Η Γιουγκοσλαυία και η Ιταλία θα συνεχίσωσι την σημερικήν παροχήν ηλεκτρικού ρεύματος εις το Ελεύθερον Έδαφος της Τεργέστης εφοδιάζουσαι το 'Έδαφος τούτο δι' ηλεκτρισμού κατά τας ποσότητας και κατά τον ρυθμόν τους ανταποκρινομένους εις τας ανάγκας του. Αι ποσότητες του παρεχομένου ρεύματος δεν θα υπερβαίνωσι κατ' ανάγκην, αισθητώς, εις την αρχήν, εκείνας αίτινες παρείχοντο κανονικώς εις την εν τω Ελευθέρῳ Εδάφει περιληφθείσαν περιοχήν, αλλά η Ιταλία και η Γιουγκοσλαυία θα παρέχωσι, τη αιτήσει του αυτού Ελευθέρου Εδάφους, ποσότητας ρεύματος επαξινομένας συνεχώς αναλόγως των αναγκών του, υπό τον όρον ότι πάσα αίτησις, υπερβαίνουσα κατά 20ο ή την κανονικώς παρεχομένην εις το Ελεύθερον Έδαφος ποσότητα υπό των διαφόρων πηγών παροχής ρεύματος, θέλει αποτελέσει το αντικείμενον συμφωνίας μεταξύ των ενδιαφερομένων Κυβερνήσεων.

- Το τίμημα το οποίον θα ζητήσουσιν η Γιουγκοσλαβία και η Ιταλία και το οποίον θα καταβάλλῃ το Ελεύθερον Έδαφος διά το παραχεθησόμενον εις αυτό ρεύμα δεν θα είναι ανώτερον της υπολογιζομένης εν Γιουγκοσλαβία και Ιταλία τιμής διά την παροχήν αναλόγων ποσοτήτων ηλεκτρισμού υδραυλικής προελεύσεως, παραγομένου υπό των αυτών πηγών ρεύματος των κειμένων εν γιουγκοσλαβικώ ή ιταλικώ εδάφει.
- Η Γιουγκοσλαβία, η Ιταλία και το Ελεύθερον Έδαφος θα ανταλλάσσουσι, κατά τρόπον διαρκή πληροφορίας σχετικάς προς την ροήν και την ποσότητα των παρακαταθηκών ύδατος ως και προς την παραγωγήν ηλεκτρικού ρεύματος ενδιαφέροντος τα εργοστάσια τα τροφοδοτούντα την άλλοτε ιταλικήν επαρχίαν της Ιουλιανής Βενετίας, ίνα καθίσταται δύνατόν εις έκαστον των τριών μερών να προσδιορίσῃ τας ανάγκας του.
- Η Γιουγκοσλαβία, η Ιταλία και το Ελεύθερον Έδαφος θα διατηρώσουν εις καλήν κατάστασιν κινήσεως άπαντα τα εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρισμού, τας γραμμάς διοχετεύσεως ρεύματος, υποσταθμούς, και λοιπάς αναγκαίας εγκαταστάσεις διά την εξασφάλισιν συνεχούς παροχής ρεύματος εις την άλλοτε ιταλικήν επαρχίαν της Ιουλιανής Βενετίας.
- Η Γιουγκοσλαβία δέον να εγγυηθῇ ότι αι παρούσαι και αι μέλλουσαι εγκαταστάσεις παραγωγής υδραυλικής ενέργειας του Isonzo (Soca) θα τυγχάνωσι τοιαύτης εκμεταλλεύσεως ώστε αι ποσότητες ύδατος των οποίων η Ιταλία θα ηδύνατο να έχῃ ανάγκην περιοδικώς διά την άρδευσιν της περιοχής της κειμένης μεταξύ της Gorizia και της νοτιοδυτικώς της πόλεως ταύτης Αδριατικής ακτής, καθίσταται δύνατόν να λαμβάνωνται εκ του Isonzo (Soca). Η Ιταλία δεν δύναται να διεκδικήσῃ το δικαίωμα καταναλώσεως μεγαλυτέρας ποσότητος ύδατος εκ του Isonzo (Soca) ή υπό ευνοϊκωτέρας συνθήκας εκείνων αίτινες ήσαν συνήθεις κατά το παρελθόν.
- Η Γιουγκοσλαβία, η Ιταλία και το Ελεύθερον Έδαφος δέον να διαπραγματευθώσιν από κοινού σύμβασιν δυναμένην να γίνη αποδεκτή υφ' όλων των μερών και σύμφωνον προς τας ως άνω διατάξεις, αποσκοπούσαν εις την διατήρησιν της εκμεταλλεύσεως του ηλεκτρικού δικτύου του εξυπηρετούντος την παλαιάν ιταλικήν επαρχίαν της Ιουλιανής Βενετίας. Μικτή επιτροπή, εις την οποίαν αι τρεις Κυβερνήσεις θα αντιπροσωπεύωνται επί ίσοις δροις, θα ιδρυθῇ προς επιβλεψιν της εκτελέσεως των εκ των ως άνω παραγράφων 1 και 5 απορρεουσών υποχρεώσεων.
- Κατά την λήξιν δεκαετούς περιόδου από της ημερομηνίας της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, η Γιουγκοσλαβία, η Ιταλία και το Ελεύθερον Έδαφος θα υποβάλλωσιν εις νέαν εξέτασιν τας ως άνω διατάξεις, λαμβάνουσαι υπ' όψιν τας τότε υφισταμένας συνθήκας, επί τω σκοπώ όπως καθορίσωσιν εκείνας εκ των ως άνω διατάξεων, αίτινες, ενδεχομένως, δεν θα ήσαν πλέον αναγκαῖαι και επιφέρωσιν οίας ήθελον τα ενδιαφερόμενα μέρη συμφωνήσει τροποποιήσεις απαλείψεις ή προσθήκας. Πάσαι αι διαφοραί αίτινες θα ηδύνατο να αναφυώσι συνεπεία της νέας ταύτης εξετάσεως θα διακανονίζωνται κατά την εν άρθρω 87 της παρούσης Συνθήκης οριζόμενης διαδικασίαν.

Γ' Διατάξεις προς διευκόλυνσιν των παραμεθορίου εμπορίου.

Εντός μηνός από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης θα διεξαχθώσι διαπραγματεύσεις μεταξύ της Γιουγκοσλαβίας και του Ελεύθερου Έδαφους ως και μεταξύ της Ιταλίας και του Ελεύθερου Έδαφους όπως συνάψωσι συμφωνίας τεινούσας να διευκολύνωσι την κίνησιν εκατέρωθεν των συνόρων, μεταξύ του Ελεύθερου Έδαφους και των γιουγκοσλαβικών και ιταλικών παραμεθορίων περιοχών, των τροφίμων και άλλης φύσεως εμπορευμάτων άτινα ήσαν κανονικώς αντικείμενον τοπικών ανταλλαγών μεταξύ των περιοχών τούτων, υπό τον όρο ότι πρόκειται περί τροφίμων ή εμπορευμάτων συλλεγέντων, παραχθέντων ή βιομηχανοποιηθέντων εις τα οικεία εδάφη. Αι ανταλλαγαί αύται θα διευκολύνωνται διά καταλλήλων μέτρων ιδίως διά της απαλλαγῆς από δασμών και άλλων τελωνειακών επιβαρύνσεων ως και παντός τέλους επί της εξαγωγής ή της εισαγωγής των εν λόγω προϊόντων, διά ποσότητας ή αξίας προσδιοριζομένας διά κοινής συμφωνίας όταν αι ρηθείσαι ανταλλαγαί έχουσι τοπικόν χαρακτήρα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X

Οικονομικά και δημοσιονομικά διατάξεις αφορώσαι το Ελεύθερον Έδαφος της Τεργέστης

- Το Ελεύθερον Έδαφος της Τεργέστης θα λάβη, άνευ πληρωμής, τας κρατικάς ή παρακρατικάς περιουσίας τας κειμένας εν τω Ελεύθερο Έδαφει.
Κατά την έννοιαν του παρόντος παραρτήματος θεωρούνται ως κρατικά ή παρακρατικά περιουσίαι: η κινητή και ακίνητος περιουσία του Ιταλικού Κράτους, των τοπικών αρχών, των δημοσίων ιδρυμάτων και των εταιρειών και οωματείων αίτινες είναι δημοσία ιδιοκτησία ως και η κινητή και ακίνητος περιουσία ήτις ανήκεν εις το

φασιστικόν κόμμα ή εις βοηθητικάς του κόμματος τούτου οργανώσεις.

2. Πάσαι αι μεταβιβάσεις ιταλικής κρατικής ή παρακρατικής περιουσίας κατά την έννοιαν της ως άνω παραγράφου 1, αι ενεργηθείσαι μετά την 3ην Σεπτεμβρίου 1943 θα θεωρώνται ως άκυροι και μη γενόμεναι. Εν τούτοις η παρούσα διάταξις δεν θα εφαρμόζηται επί των νομίμων πράξεων των αντιστοιχουσών εις την συνήθη δράσιν των κρατικών ή παρακρατικών οργανισμών, εν ω μέτρω πρόκειται περί πωλήσεως, υπό κανονικάς συνθήκας, εμπορευμάτων τα οποία οι οργανισμοί ούτοι παράγουσι ή πωλούσι συνήθως εις εκτέλεσιν κανονικών εμπορικών συμφωνιών ή κατά την κανονικήν εκτέλεσιν διοικητικών ενεργειών δημοσίας φύσεως.
3. Τα υποβρύχια καλώδια τα ανήκοντα εις το ιταλικόν Κράτος ή εις ιταλικάς παρακρατικάς οργανώσεις θα υποχθώσιν εις τας διατάξεις της παραγράφου 1, δύον αφορά τας ακραίας εγκαταστάσεις και τα τμήματα των καλωδίων άτινα ευρίσκονται εντός των χωρικών υδάτων του Ελευθέρου Εδάφους.
4. Η Ιταλία θα παραδώσῃ εις το Ελεύθερον Έδαφος άπαντα τα αρχεία και άπαντα τα σχετικά έγγραφα τα έχοντα διοικητικόν χαρακτήρα ή ιστορικόν ενδιαφέρον τα αναφερόμενα εις το Ελεύθερον Έδαφος ή εις περιουσίας μεταβιβασθείσας εις εκτέλεσιν της παραγράφου 1 του παρόντος παραρτήματος. Το Ελεύθερον Έδαφος θα παραδώσῃ εις την Γιουγκοσλαυίαν άπαντα τα έγγραφα τα έχοντα τον αυτόν χαρακτήρα ή το αυτό ενδιαφέρον τα αναφερόμενα εις το εις την Γιουγκοσλαυίαν εκχωρούμενον έδαφος εις εκτέλεσιν της παρούσης Συνθήκης, και θα παραδώσῃ εις την Ιταλίαν άπαντα τα έγγραφα του αυτού χαρακτήρος ή ενδιαφέροντος άτινα αναφέρονται εις το ιταλικόν έδαφος και ευρίσκονται τυχόν εν τω Ελευθέρω Εδάφει.
5. Το Ελεύθερον Έδαφος δεν έχει υποχρέωσιν να παρέχῃ οιαδήποτε συνεισφοράν διά την υπηρεσίαν του δημοσίου ιταλικού χρέους, αλλά οφείλει να αναλάβῃ τας υποχρεώσεις του ιταλικού Κράτους έναντι των κομιστών τίτλων του χρέους τούτου οίτινες θα είναι είτε φυσικά πρόσωπα διατηρούντα την διαμονήν των εν τω Ελευθέρω Εδάφει είτε νομικά πρόσωπα διατηρούντα την έδραν των ή το κύριον αυτών κατάστημα εν αυτώ, εφ' δύον αι εν λόγω υποχρεώσεις ανταποκρίνονται εις το μέρος εκείνο του χρέους τούτου, του οποίου οι τίτλοι εξεδόθησαν προ της 10ης Ιουνίου 1940 και αντιστοιχεί εις δημόσια έργα και διοικητικά πολιτικά υπηρεσίας των οποίων το Ελεύθερον Έδαφος επωφελήθη, αλλά δεν αντιστοιχεί ούτε αμέσως ούτε ερμέσως εις στρατιωτικούς οκοπούς. Οιαδήποτε φύσεως δικαιολογητικά είναι δυνατόν να απαιτώνται παρά των κομιστών εν σχέσει προς την προέλευσιν των τίτλων τούτων.
6. Το μελλοντικόν καθεστώς των εξωτερικών χρεών των ηγγυημένων διά προνομίων βαρυνόντων τας περιουσίας ή εισοδήματα του Ελευθέρου Εδάφους θα προσδιορίσωσι διά νέων συμφωνιών συνομολογηθησομένων υπό των ενδιαφερομένων μερών.
7. Η Ιταλία και το Ελεύθερον Έδαφος θα ρυθμίσωσι δι' ειδικών συμφωνιών τους όρους υφ' ους θα μεταβιβασθώσιν εις αναλόγους οργανώσεις του Ελεύθερου Εδάφους αι προς τους κατοίκους του τελευταίου τούτου υποχρεώσεις των δημοσίων ή ιδιωτικών ιταλικών οργανισμών κοινωνικών ασφαλίσεων ως και ανάλογον μέρος των συγκεντρωθέντων αποθεματικών των εν λόγω οργανισμών.
8. Η Ιταλία και το Ελεύθερον Έδαφος θα ρυθμίσωσι δι' ειδικών συμφωνιών τους όρους υφ' ους θα μεταβιβασθώσιν εις αναλόγους οργανώσεις του Ελεύθερου Εδάφους αι προς τους κατοίκους του τελευταίου τούτου υποχρεώσεις των δημοσίων ή ιδιωτικών οργανισμών κοινωνικών ασφαλίσεων των οποίων η έδρα κείται επί του εδάφους του εκχωρηθέντος εις την Γιουγκοσλαυίαν εις εκτέλεσιν της παρούσης Συνθήκης, έναντι των τιτλούχων ασφαλιστικών συμβολαίων ή των συνεισφερόντων των διαμενόντων επί του Ελεύθερου Εδάφους.

Ελευθέρου Εδάφους δυνάμει της παρούσης Συνθήκης: η υποχρέωσις αύτη εντείνεται και επί των μη απαιτητών εισέτι δικαιωμάτων συντάξεως. Η Ιταλία και το Ελεύθερον Έδαφος θα ρυθμίσωσι δια συμφωνιών τους όρους υφ' οὓς θα εκπληρωθή η ως άνω υποχρέωσις.

9. Αι περιουσίαι, δικαιώματα και συμφέροντα των Ιταλών υπηκόων οίτινες εγκατέστησαν την κατοικίαν των εν τω Ελευθέρω Εδάφει μετά την 10ην Ιουνίου 1940 ως και εκείνων οίτινες προέβησαν εις επιλογήν της ιταλικής ιθαγενείας δυνάμει των διατάξεων του καταστατικού του Ελευθέρου Εδάφους της Τεργέστης θα είναι σεβασταί, κατά την διάρκειαν τριετούς περιόδου από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, εν ω μέτρω είναι εν γένει σεβασταί αι περιουσίαι, δικαιώματα και συμφέροντα των πολιτών του Ελευθέρου Εδάφους, υπό τον όρον ότι εκτήθησαν νομίμως.

Αι περιουσίαι, δικαιώματα και συμφέροντα των λοιπών Ιταλών υπηκόων ως και των ιταλικής ιθαγενείας νομικών προσώπων, αι κείμεναι εν τω Ελευθέρω Εδάφει, εφ' όσον νομίμως εκτήθησαν, δεν θα υπόκεινται ειμή εις τας νομοθετικάς διατάξεις εκείνας, αίτινες ενδεχομένως θα εφηρμόζοντο γενικώς επί των περιουσιών των αλλοδαπών φυσικών και νομικών προσώπων.

10. Τα πρόσωπα τα οποία θα προβώσιν εις επιλογήν της ιταλικής ιθαγενείας και θα εγκαταστήσωσι την διαμονήν των εν Ιταλία, θα έχωσι την άδειαν μετά την εξόφλησιν των οφειλομένων εν τω Ελευθέρω Εδάφει χρεών ή φόρων, να συναποκομίσωσι την κινητήν αυτών περιουσιών και να μεταφέρωσι τα κεφάλαιά των, υπό τον όρον ότι η περιουσία και τα κεφάλαια ταύτα εκτήθησαν νομίμως. Η μεταφορά των κινητών δεν θα επιβαρύνηται δι' οιουδήποτε εξαγωγικού ή εισαγωγικού δικαιώματος. Τα πρόσωπα ταύτα θα έχωσι προς τούτοις την άδειαν να πωλήσουν την κινητήν αυτών και ακίνητον περιουσίαν υφ' οὓς όρους και οι πολίται του Ελευθέρου Εδάφους. Η μεταφορά των περιουσιών εις Ιταλίαν θα εκτελήται υπό όρους μη αντιβαίνοντας προς το Σύνταγμα του Ελευθέρου Εδάφους και κατά τρόπον ορισθησόμενον διά συμφωνίας μεταξύ της Ιταλίας και του Ελευθέρου Εδάφους. Οι όροι και αι προθεσμίαι εντός των οποίων θα πραγματοποιηθή η μεταφορά των κεφαλαίων, συμπεριλαμβανομένου του προϊόντος των πωλήσεων, θα προσδιορισθώσιν επίσης διά συμφωνίας.

11. Αι περιουσίαι, δικαιώματα και συμφέροντα τα υφιστάμενα εν Ιταλία κατά την ημερομηνίαν της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης και άτινα ανήκον εις πρώην ιταλούς υπηκόους, διαμένοντας εν τω Ελευθέρω Εδάφει και αποκτήσοντας την ιθαγένειαν του Ελευθέρου Εδάφους δυνάμει της παρούσης Συνθήκης, θα είναι σεβαστά υπό της Ιταλίας εν ω μέτρω είναι σεβασταί γενικώς αι περιουσίαι, δικαιώματα και συμφέροντα των ιταλών υπηκόων, κατά την διάρκειαν τριετούς περιόδου από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης. Τα πρόσωπα ταύτα θα έχωσι την άδειαν να προβώσιν εις την μεταφοράν και την εκκαθάρισιν των περιουσιών, δικαιωμάτων και συμφερόντων των υπό τους υπό της ως άνω παραγράφου 10 προβλεπομένους όρους.

12. Αι Εταιρείαι αι συσταθείσαι συμφώνως προς την ιταλικήν νομοθεσίαν και των οποίων η εδρα κείται εν τω Ελευθέρω Εδάφει, αίτινες επιθυμούσι να μεταφέρωσι την εδραν των εν Ιταλία ή Γιουγκοσλαβία, δέον επίσης να τυγχάνωσι της υπό των διατάξεων της παραγράφου 10 του παρόντος Παραρτήματος προβλεπομένης μεταχειρίσεως, υπό τον όρον ότι άνω των πεντήκοντα τοις εκατόν του κεφαλαίου της Εταιρείας ανήκει εις πρόσωπα διαμένοντα κανονικώς έξω του Ελευθέρου Εδάφους ή εις πρόσωπα μεταφέροντα την κατοικίαν των εις Ιταλίαν ή Γιουγκοσλαβίαν.

13. Τα χρέη προσώπων διαμενόντων εν Ιταλία ή επί εδάφους εκχωρηθέντος εις την Γιουγκοσλαβίαν προς πρόσωπα διαμένοντα εν τω Ελευθέρω Εδάφει ή τα χρέη προσώπων διαμενόντων εν τω Ελευθέρω Εδάφει προς πρόσωπα διαμένοντα εν Ιταλία ή επί εκχωρηθέντος εις την Γιουγκοσλαβίαν Εδάφους δεν θίγονται λόγω της εκχωρήσεως. Η Ιταλία, η Γιουγκοσλαβία και το Ελεύθερον Έδαφος αναλαμβάνουσι την υποχρέωσιν να διευκολύνωσι των διακανονισμών των υποχρεώσεων τούτων. Επί τω τέλει της παρούσης παραγράφου, ο όρος «πρόσωπα» εφαρμόζεται επί των νομικών προσώπων.

14. Αι περιουσίαι αι κείμεναι επί του Ελευθέρου Εδάφους και ανήκουσαι εις εν οιονδήποτε εκ των Ηνωμένων Εθνών ή υπηκόους αυτού, τα οποία δεν θα είχον εισέτι ελευθερωθή της μεσεγγυήσεως ή των μέτρων ελέγχου εις αι υπεβλήθησαν υπό της Ιταλίας, ούτε απεδόθησαν εισέτι εις τους ιδιοκτήτας των, θα αποδοθώσιν εις οίαν νυν ευρίσκονται κατάστασιν.

15. Η Ιταλία θα αποδώσῃ τας περιουσίας αίτινες παρανόμως αφηρέθησαν εκ του Ελευθέρου Εδάφους, μετά την 3ην Σεπτεμβρίου 1943 και μετεφέρθησαν εις Ιταλίαν. Η εκτέλεσις της υποχρεώσεως ταύτης θα διέπηται υπό των παραγράφων 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 75, πλὴν των περιουσιών αίτινες είναι αντικείμενον άλλων διατάξεων του παρόντος παραρτήματος.

Αι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 5 και 6 του άρθρου 75 θα εφαρμόζονται επί της αποδόσεως υπό του Ελευθέρου Εδάφους των αποκομισθεισών περιουσιών εκ του εδάφους ενός οιουδήποτε Ηνωμένου Έθνους, κατά την διάρκειαν του πολέμου.

16. Η Ιταλία θα αποδώσῃ εις το Ελεύθερον Έδαφος εντός της βραχυτέρας δυνατής προθεσμίας, άπαντα τα πλοία τα κατακρατούμενα υπό του Ιταλικού Κράτους ή υπό ιταλών υπηκόων, τα οποία, την 3ην Σεπτεμβρίου 1943, ανήκουν είτε εις φυσικά πρόσωπα διαμένοντα εν τω Ελευθέρω Έδαφει και άτινα αποκτώσι την ιθαγένειαν του Ελευθέρου Έδαφους δυνάμει της παρούσης Συνθήκης, είτε εις νομικά πρόσωπα ιταλικής ιθαγενείας τα οποία έχουνται και θα διατηρήσουν την έδραν των εν τω Ελευθέρω Έδαφει, εξαιρουμένων των πλοίων τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενον καλή τη πίστει πωλήσεως.
17. Συμφωνία θα συνομολογηθώσι μεταξύ της Ιταλίας και του Ελευθέρου Έδαφους ως και μεταξύ της Γιουγκοσλαβίας και του Ελευθέρου Έδαφους, προς κατανομήν κατά δίκαιον και ίσον τρόπον της περιουσίας οιασδήποτε τοπικής αρχής της οποίας το έδαφος διαιρείται υπό μεθορίου ορισθείσης δυνάμει της παρούσης Συνθήκης, και προς εξασφάλιστην της διατηρήσεως, προς άφελος των κατοίκων, των κοινοτικών εκείνων υπηρεσιών αίτινες δεν προβλέπονται ρητώς υπό άλλων διατάξεων της παρούσης Συνθήκης.
Ανάλογοι συμφωνίαι θα συνομολογηθώσι προς κατανομήν, κατά δίκαιον και ίσον τρόπον, του τροχαίου και άλλου σιδηροδρομικού υλικού ως και του οπλισμού των δεξαμενών και λιμένων και των σκαφών των εξυπηρετούντων αυτούς: συμφωνίαι θα ρυθμίζωσιν επίσης τα πάσης άλλης φύσεως εκκρεμή οικονομικά ζητήματα άτινα δεν προβλέπονται υπό του παρόντος παραρτήματος.
18. Οι πολίται του Ελευθέρου Έδαφους παρά την μεταβίβασιν της κυριαρχίας και πάσης εκ ταύτης προκυπτούσης αλλαγής ιθαγενείας, θα εξακολουθώσι να απολαύσων εν Ιταλία απάντων των δικαιωμάτων βιομηχανικής, πνευματικής και καλλιτεχνικής ιδιοκτησίας τα οποία ηδύναντο να διεκδικήσωσι υπό το νομοθετικόν καθεστώς το ισχύον εν Ιταλία κατά την μεταβίβασιν της κυριαρχίας.
Το Ελεύθερον Έδαφος θα αναγνωρίσῃ τα δικαιώματα βιομηχανικής, πνευματικής και καλλιτεχνικής ιδιοκτησίας, άτινα υφίσταντο εν τω Ελευθέρω Έδαφει υπό το καθεστώς των εν ισχύι κατά την μεταβίβασιν της κυριαρχίας ιταλικών νόμων ή τα οποία δέοντα να αποκατασταθώσιν ή να αποδοθώσι συμφώνως προς το Μέρος Α' του Παραρτήματος XV της παρούσης Συνθήκης και θα καταστήσῃ σεβαστά τα δικαιώματα ταύτα. Τα εν λόγω δικαιώματα θα ισχύωσιν εν τω Ελευθέρω Έδαφει διά το χρονικόν διάστημα καθ' ο θα παρέμενον εν ισχύι υπό το καθεστώς των ιταλικών νόμων.
19. Πάσα διαφορά ήτις θα προέκυπτεν εξ αφορμής των διατάξεων του παρόντος παραρτήματος θα ρυθμίζηται κατά το εν άρθρω 83 της παρούσης Συνθήκης προβλεπόμενον τρόπον.
20. Αι παράγραφοι 1, 3 και 5 του άρθρου 76, το άρθρον 77, η παράγραφος 3 του άρθρου 78, το άρθρον 81, το Μέρος Α' του παραρτήματος XV, το παράρτημα XVI και το Μέρος Β' του παραρτήματος XVII θα εφαρμόζωνται επί του Ελευθέρου Έδαφους της Τεργέστης καθ' ον τρόπον και επί της Ιταλίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI

**Κοινή δήλωσις των Κυβερνήσεων των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Σοβιετικής Ενώσεως περί των εδαφικών κτήσεων της Ιταλίας εν Αφρική
(ίδε άρθρον 23)**

1. Αι Κυβερνήσεις των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρεττανίας και της Βορείου Ιρλανδίας και της Ενώσεως των Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών, συμφωνούσι να καθορίσωσι, δι' αποφάσεως ληφθομένης από κοινού, εντός προθεσμίας έτους από την ενάρξεως της ισχύος της Συνθήκης Ειρήνης μετά της Ιταλίας της φερούσης την ημερομηνίαν της 10ης Φεβρουαρίου 1947, την οριστικήν τύχην των εδαφικών εν Αφρική κτήσεων της Ιταλίας, επί των οποίων η Ιταλία παραιτείται πάντων των δικαιωμάτων της και τίτλων δυνάμει του άρθρου 23 της παρούσης Συνθήκης.
2. Αι Τέσσαρες Δυνάμεις θα ρυθμίσωσι την οριστικήν τύχην των εν λόγω εδαφών και προβώσιν εις τας ενδεικνυόμενας αναπροσαρμογάς των συνόρων των, λαμβάνονται υπ' όψιν τους πόδους και την ευημερίαν των κατοίκων, τας απαιτήσεις της ειρήνης και της ασφαλείας, ως και τας απόψεις των λοιπών ενδιαφερομένων Κυβερνήσεων.
3. Εάν αι Τέσσαρες Δυνάμεις δεν δύναται να συμφωνήσωσιν επί της τύχης ενός οιουδήποτε εκ των εδαφών τουών εντός προθεσμίας έτους από την ημερομηνία της ενάρξεως της ισχύος της Συνθήκης Ειρήνης μετά της Ιταλίας, το ζήτημα θα υποβληθή εις την γενικήν Συνέλευσιν των Ηνωμένων Εθνών ίνα αύτη προβή εις σύστασιν επί του προκειμένου, και αι Τέσσαρες Δυνάμεις συμφωνούσι να δεχθώσι την σύστασιν ταύτην και να λάβωσι τα ενδεικνυόμενα μέτρα διά να την θέσωσιν εις εφαρμογήν.
4. Οι Αναπληρωταί των Υπουργών Εξωτερικών θα συνεχίσωσι την εξέτασιν του ζητήματος της τύχης των πρώην

ιταλικών αποικιών επί τω σκοπό όπως υποβάλωσιν εις το Συμβούλιον των Υπουργών Εξωτερικών τας επί τούτου συστάσεις των. Εξ άλλου, θα αποστέλλωσιν επιτροπάς ερεύνης εις ταύτην ή εκείνην εκ των πρώην ιταλικών αποικιών, ίνα τοις παράσχωσι τα αναγκαία στοιχεία επί του ζητήματος τούτου και εξακριβώσωσι ποίαι είναι αι απόψεις των κατοίκων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII (ίδε άρθρον 56)

Τα ονόματα των σκαφών τα μνημονευόμενα εν τω παρόντι παραρτήματι είναι τα εν χρήσει εν τω Ιταλικώ Στόλω την 1ην Ιουνίου 1946.

Α) Πίναξ πολεμικών πλοίων άτινα θα διατηρήσῃ η Ιταλία.

Μεγάλα πολεμικά σκάφη.

Θωρηκτό:

Andrea Doria, Caio Duilio.

Καταδρομικό:

Luigi di Savoia, Duca degli Abruzzi, Giuseppe Garibaldi, Raimondo Montecuccoli, Luigi Cadorna.

Αντιτορπιλλικό:

Carabiniere, Granatiere, Grecale, Nicoloso da Recco,

Τορπιλοβόλα:

Giuseppe Cesare Abba, Aretusa, Calliope, Ciacinto Carini, Cassiopea, Clio, Nicola Fabrizi, Ernesto Giovannini, Libra, Monzambano, Antonio Mosto, Orione, Orsa, Rosalino Pilo, Sagittario, Sirio.

Κορβέτται:

Ape, Baionetta, Chimera, Cormorano, Danaide, Driade, Fenice, Flora, Folaga, Gabbiano, Gru, Ibis, Minerva, Pellicano, Pomona, Scimmitta, Sfinge, Sibilla, Urania.

Επιπροσθέτως μία Κορβέττα ανελκυσθησομένη, αποπερατουμένη ή κατασκευασθησομένη.

Μικρά πολεμικά σκάφη.

Ναρκαλιευτικά R. D. No. 20, 32, 34, 38, 40, 41, 102, 103, 104, 105, 113, 114, 129, 131, 133, 134, 148, 149 ως και 16 τύπου ΥΜΣ χορηγηθέντα υπό των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

Άκατοι: VAS No 201, 204, 211, 218, 222, 224, 233, 235.

Βοηθητικά πολεμικά σκάφη.

Πετρελαιοφόρα

Nettuno, Lete,

Υδροφόροι:

Arno, Frigido, Mincio, Ofanto, Oristano, Pescara, Po, Sesia, Simeto, Stura, Tronto, Vipacco.

Ρυμουλκό: (μεγάλα)

Abbazia, Asinara, Atlante, Capraia, Chioggia, Emilio Gagliardo, Gorgona, Licosia, Lilibeo, Linosa, Mestre, Piombino, Porto Embedocle, Porto Fossone, Porto Pisano, Porto Rose, Porto Recanati, San Pietro, San Vito, Ventimiglia.

Ρυμουλκό (μικρά)

Argentario, Astico, Cordevole, Generale Pozzi, Irene, Passero, Porto Rosso, Porto Vecchio, San Bartolomeo, San Benedetto, Tagliamento, N 1, N 4, N 5, N 9, N 22, N 26, N 27, N 32, N 247, N 52, N 53, N 78, N 96, N 104, RLN 1, RLN 3, RLN 9, RLN 10.

Εκπαιδευτικόν πλοίον:

Amerigo Vespucci.

Μεταγωγικό:

Amalia Messina, Montegrappa, Tarantola.

Πλοίον ερεδιοσού:

Giuseppe Miraglia.

Πλωτόν συνεργείον:

Antonio Pacinotti (μετατρεπτέον από συνοδού υποβυρυχίων).

Υδρογραφικά πλοία:

Azio (μετατρεπτέον από ναρκοθέτιδος). Cherso.

Πλοίον εξυπηρετήσεως φάρων:

Buffoluto.

Πλοίον τηλεγρ. καλωδίων:

Rampino.

Β) Πίναξ πολεμικών πλοίων άτινα θα τεθώσιν εις την διάθεσιν των Κυβερνήσεων των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και της Σοβιετικής Ενότητας.

Μεγάλα πολεμικά σκάφη.

Θωρηκτά:

Giulio Cesare, Italia, Victorio Veneto.

Καταδρομικά:

Emmanuele Filiberto Duca d' Aosta, Pompeo Magno, Attilio Regolo, Eugenio di Savoia, Scipione Africano,

Sloop:

Eritrea.

Αντιτορπιλλικά:

Artigliere, Fuciliere, Legionario, Mitragliere, Alfredo Oriani, Augusto Ribotì, Velite.

Τορπιλοβόλα:

Aliseo, Animoso, Ardimentoso, Ariete, Fortunale, Indomito.

Υπερβύχια:

Alagi, Atropo, Dandolo, Giada, Marea, Nichelio, Platino, Vortice.

Μικρά Πολεμικά Σκάφη.

Μ. Τ. Bs (Τορπιλοβόλα μετά κινητήρος).

MS Nos. 11, 24, 31, 35, 52, 53, 54, 55, 61, 65, 72, 73, 74, 75.

MAS Nos. 433, 434, 510, 514, 516, 519, 520, 521, 523, 538, 540, 543, 545, 547, 562.

ME Nos. 38, 40, 41.

Ναρκαλιευτικά:

RD Nos 6, 16, 21, 25, 27, 28, 29.

Κανονιοφόρος:

Illiria.

Άκατοι:

VAS Nos 237, 240, 241, 245, 246, 248.

Αποβατικά:

MZ Nos 713, 717, 722, 726, 728, 729, 737, 744, 758, 776, 778, 78, 781, 784, 800, 831.

Βοηθητικά Πολεμικά Σκάφη.

Πετρελαιοφόρα:

Prometeo, Stige, Tarvisio, Urano.

Υδροφόροι:

Anapo, Aterno, Basento, Bisagno, Dalmazia, Idria, Isarco, Istria, Liri, Metauro, Polcevera, Sprugola, Timavo, Tirso.

Ρυμουλκό: (μεγάλα)

Arsachena, Basiluzzo, Capo d' Istria, Carbonara, Cefalu, Ercole, Gaeta, Lampedusa, Lipari, Liscanera, Marechiaro, Mesco, Molara, Nereo, PortoAdriano, Porto Conte, Porto Quieto, Porto Torres, Porto Tricase, Procida, Promontore, Rapallo Salvore, San Angelo, San Antico, San Remo, Talamone, Toaormina, Teulada, Tifeo, Vado, Vigoroso.

Ρυμουλκό: (μικρά).

Generale Valfre, Licata, Noli, Volosca, N 2, N 3, N 23, N 24, N 28, N 35, N 36, N 37, N 80, N 94.

Πλοίον συνοδών:

Anteo.

Εκπαιδευτικόν πλοίον:

Cristoforo Colombo.

Ναρκοθέτις βοηθητική:

Fasana.

Μεταγωγικό:

Giuseppe Messina, Montecucco, Panigaglia.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIII

Ορισμοί

*Α Ναυτικοί δροις
(ίδε άρθρον 59)*

Εκτόπισμα κατά σύμβασιν.

Το κατά σύμβασιν εκτόπισμα πλοίου επιφανείας είναι το εκτόπισμα του σκάφους, καθ' όλα αρτίου, πλήρως επηγ-
δρωμένου, ετοίμου προς πλουν από απόψεως μηχανών και εξοπλισμού εν γένει, συμπεριλαμβανομένου παντός
οπλισμού και πυρομαχικών, του εξαρτισμού, ειδών ενδιαιτήσεως, τροφίμων και γλυκέος ύδατος διά το πλήρωμα,
διαφόρων προμηθειών, εργαλείων και σκευών πάσης φύσεως άτινα δέον να φέρη επ' αυτού εν καιρώ πολέμου, αλλ'
άνευ καυσίμων και άνευ του εφεδρικού τροφοδοτικού ύδατος των μηχανών και λεβήτων.

Τα κατά σύμβασιν εκτόπισμα είναι εκπεφρασμένον εις τόννους 1.016 χιλιογράμμων (2.240 αγγλικών λιβρών).

ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΣΚΑΦΟΣ

Πολεμικόν σκάφος ανεξαρτήτως του εκτοπίσματός του θεωρείται:

- 1) Είτε πλοίον ειδικώς ναυπηγηθέν ή προσαρμοσθέν ως πολεμική μονάς δι' επιχειρήσεις ναυτικάς, αμφιβίους ή
αεροναυτικάς.
- 2) Είτε πλοίον το οποίον κέκτηται εν των ακολούθων χαρακτηριστικών:
  - α) Φέρει πυροβόλον διαμετρήματος άνω των 4,7 δακτύλων (120 χλιοστά).
  - β) Φέρει περισσότερα των 4 πυροβόλων διαμετρήματος άνω των 3 δακτύλων (76 χλσ.).
  - γ) Είναι κατεσκευασμένον ή εξωπλισμένον δι' εκοφνδόνιον τορπιλών ή διά πόντων ναρκών.
  - δ) Είναι εφωδιασμένον διά μηχανημάτων προωρισμένων δι' εκοφνδόνιον αυτοπροωθουμένων ή οδηγουμένων
βλημάτων.
  - ε) Είναι κατεσκευασμένον ίνα προστατεύεται διά θωρακίσεως πάχους άνευ του 1 δακτύλου (25 χλσ.).
  - στ) Είναι κατεσκευασμένον ή έχει αρχήθεν προσαρμοσθή κυρίως διά να θέτη εν δράσει αεροπλάνα εν θαλάσσῃ.
  - ζ) Φέρει περισσότερα των 2 συσκευών εκοφνδόνισεως αεροπλάνων.
  - η) Είναι κατεσκευασμένον διά να αναπτύσσει ταχύτητα μεγαλειτέραν των 20 κόμβων όταν φέρη πυροβόλον δια-
μετρήματος άνω των 3 δακτύλων. (76 χλσ.).

Πολεμικόν σκάφος της ανωτέρω κατηγορίας 1 παίνει να θεωρήται ως τοιούτον μετά το εικοστόν έτος από της
αποπερατώσεως του εάν αφαιρεθή ολόκληρος ο οπλισμός του.

ΘΩΡΗΚΤΟΝ

Θωρηκτόν είναι το πολεμικό σκάφος, πλην του αεροπλανοφόρου, του οποίου το κατά σύμβασιν εκτόπισμα υπερ-
βαίνει τους 10.000 τόννους ή το οποίον φέρει πυροβόλον διαμετρήματος άνω των 203 χλσ. (8 δακτύλων).

ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΦΟΡΟΝ

Αεροπλανοφόρον είναι πολεμικόν σκάφος το οποίον οιονδήποτε και αν είναι το εκτόπισμά του, είναι κατεσκευα-
σμένον ή κυρίως διαρρυθμισμένον ίνα μεταφέρη και θέτη εν δράσει αεροπλάνα.

ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ

Υποβρύχιον είναι σκάφος σχεδιασμένον προς πλεύσιν υπό την επιφάνειαν της θαλάσσης.

ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ ΤΥΠΟΙ ΣΚΑΦΩΝ ΕΙΣΒΟΛΗΣ

1. Είναι πάντες οι τύποι σκαφών ειδικώς κατασκευασθέντων ή προσαρμοσθέντων δι' αμφιβίους επιχειρήσεις.
2. Πάντες οι τύποι μικρών σκαφών ειδικώς κατασκευασθέντων ή προσαρμοσθέντων ίνα μεταφέρωσιν εκκρηκτι-
κήν ή εμπρηστικήν γόμωσιν διά προσβολήν πλοίων ή λιμένων.

ΤΟΡΠΙΛΑΚΑΤΟΣ

Τορπιλάκατος είναι πλοίον εκτοπίσματος μικροτέρου των 200 τόννων δυνάμενον ν' αναπτύξῃ ταχύτητα άνω των
25 κόμβων και να κάμη χρήσιν τορπιλών.

Β' ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ, ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

(ίδε άρθρα 60, 63, 65)

1. Στρατιωτική εκπαίδευσις καθορίζεται ως: η μελέτη και πρακτική εξάσκησις εις την χρήσιν παντός πολεμικού υλικού ειδικώς προοριζόμενου ή προσηρμοσμένου διά σκοπούς στρατιωτικούς ως και των σχετικών εκπαιδευτικών επινοήσεων, η μελέτη και εκτέλεσις πάσης ασκήσεως ή κινήσεων προς εκπαίδευσιν ή πρακτικήν εφαρμογήν των ελιγμών των εκτελουμένων υπό ενόπλων δυνάμεων εν μάχῃ και η μεθοδική μελέτη της τακτικής, στρατηγικής και επιτελικής εργασίας.
2. Στρατιωτική αεροπορική εκπαίδευσις καθορίζεται ως: η μελέτη και η πρακτική εξάσκησις εν τη χρήσει παντός πολεμικού υλικού ειδικώς προοριζόμενου ή προσηρμοσμένου διά σκοπούς στρατιωτικής αεροπορίας ως και των σχετικών εκπαιδευτικών επινοήσεων: η μελέτη και πρακτική εξάσκησις πάσης ειδικής ασκήσεως συμπεριλαμβανομένης της πτήσεως εν σχηματισμώ εκτελουμένης υπό αεροπλάνων εν τη εκτελέσει αεροπορικής αποστολής και η μεθοδική μελέτη αεροπορικής τακτικής, στρατηγικής και επιτελικής εργασίας.
3. Πολεμική ναυτική εκπαίδευσις καθορίζεται: Ως η γενική οργάνωσις, η μελέτη και η πρακτική εξάσκησις εν τη χρήσει πολεμικών πλοίων ή ναυτικών εγκαταστάσεων, ως και η μελέτη και χρησιμοποίησις πάσης σχετικής συσκευής και εκπαιδευτικής επινοήσεως, αίτινες χρησιμοποιούνται διά την διεξαγωγήν ναυτικού πολέμου, πλην εκείνων αίτινες χρησιμοποιούνται κανονικώς διά πολιτικούς σκοπούς προσέτι η διδασκαλία, η πρακτική εξάσκησις και η μεθοδική μελέτη της ναυτικής τακτικής, στρατηγικής και επιτελικής εργασίας συμπεριλαμβανομένης της εκτελέσεως ποσών των επιχειρήσεων και γυμνασίων τα οποία δεν είναι αναγκαία εις την ειρηνική χρησιμοποίησιν των πλοίων.

Γ' ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΙΝΑΣ ΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

(ίδε άρθρον 67)

Ο όρος «πολεμικόν υλικόν» ως ούτος χρησιμοποιείται, εν τη παρούση συνθήκη περιλαμβάνει άπαντα τα όπλα, πυρομαχικά και συσκευάς ειδικώς επινοηθείσας ή προσηρμοσμένας προς χρήσιν εν πολέμῳ ως απαριθμούνται κατωτέρω.

Αι Σύρραχοι και Συνησιοιμένα Δυνάμεις επιφυλάσσουσιν εαυταίς το δικαίωμα της τροποποιήσεως του καταλόγου περιοδικός, διά μεταβολής ή προσθήκης, υπό το φως των μεταγενεστέρων επιστημονικών εξελίξεων.

Κατηγορία I.

1. Τυφέκια, επαναληπτικά αραβίδες (carabines) περίστροφα και πιστόλια στρατιωτικού τύπου, κάνναι ανταλλακτικοί διά τα όπλα ταύτα και άλλα ανταλλακτικά τεράχια μη αμέσως προσαρμοζόμενα διά πολιτικήν χρήσιν.
2. Πολυβόλα, πολεμικά αυτόματα ή επαναληπτικά τυφέκια και υποπολυβόλα: ανταλλακτικά κάνναι διά τα όπλα ταύτα και άλλα ανταλλακτικά τεράχια μη αμέσως προσαρμοζόμενα διά πολιτικήν χρήσιν κιλλίβαντες διά τα όπλα ταύτα.
3. Πυροβόλα, οβιδοβόλα, ολμοβόλα, ειδικά διά την αεροπορίαν πυροβόλα άνευ κλείστρου ή άνευ οποθοδρομήσεως και φλογοβόλα: ανταλλακτικά κάνναι και άλλα ανταλλακτικά τεράχια μη αμέσως προσαρμοζόμενα διά πολιτικήν χρήσιν: φορεία και κιλλίβαντες διά τα όπλα ταύτα.
4. Πυροβόλα: μηχανήματα εκτοξεύσεως και ελέγχου αυτοπροωθουμένων και κατευθυνομένων βλήμάτων: κιλλίβαντες διά τα ανωτέρω.
5. Αυτοπροωθούμενα και κατευθυνόμενα βλήματα, βλήματα πυροβόλων, πύραυλοι, πυρομαχικά και φυσίγγια, πλήρη ή μη πλήρη, διά τα όπλα τα αναγεγραμμένα εις τα ανωτέρω εδάφια 1 έως 4 ως και πυροσωλήνες, εμπύρια ή συσκευαί χρησιμεύσουσαι προς έκρηξιν ή λειτουργίαν αυτών. Κροτηταί και καψύλια απαιτούμενα διά πολιτικήν χρήσιν δεν περιλαμβάνονται.
6. Βορβίδες, βόμβαι, τορπίλαι, νάρκαι, βόμβαι βυθού και εμπρηστικά υλικά ή γομώσεις πλήρη ή μη πλήρη: άπαντα τα μέσα προς έκρηξιν ή λειτουργίαν αυτών: κροτηταί και καψύλια διά πολιτικήν χρήσιν δεν περιλαμβάνονται.
7. Ξιφολόγχαι.

Κατηγορία II.

1. Τεθωρακισμένα οχήματα μάχης: τεθωρακισμένοι σιδηροδρομικοί συρμοί, μη δυνάμενοι τεχνικώς να μετατραπώσι προς πολιτικήν χρήσιν.
2. Μηχανικά και αυτοκίνητα φορεία δι' οιαδήποτε των εις κατηγορίαν 1 αναγραφούμενων όπλων: πλαίσια ή στρατιωτικά αμαξώματα ειδικών τύπων εκτός των αναφερούμενών εις το ανωτέρω εδάφιον 1.

3. Θώρακες πάχους μεγαλυτέρου των 3 δακτύλων χρησιμοποιούμενοι διά σκοπούς προστίσεως εν πολέμῳ.

Κατηγορία III.

1. Συσκευαί επισημάνσεως και υπολογισμού διά τον έλεγχον της βολής, περιλαμβανομένων και των μηχανημάτων κανονισμού και καταγραφής της βολής· όργανα διευθύνσεως βολής· κλισιοσκόπια πυροβόλου· σκοπευτικά όργανα βομβαρδισμού· ρυθμιστήρες πυροσωλήνων· διαμετρητήρες πυροβόλων και όργανα ελέγχου της βολής.
2. Υλικόν γεφυρωμάτων εφόδου, σκάφη εφόδου και επιθέσεως.
3. Διατάξεις διά πολεμικά τεχνάσματα, συσκευαί παραπλανίσεως και παγίδων.
4. Στρατιωτική εξάρτησις ειδικής φύσεως προσωπικού ενόπλων δυνάμεων μη αμέσως προσαρμοζόμενη διά πολιτικής χρήσιν.

Κατηγορία IV.

1. Πολεμικά πλοία παντός ειδους, συμπεριλαμβανομένων μετατραπέντων σκαφών και σκαφών σχεδιασθέντων ή προορισθέντων διά συνοδείαν ή υποστήριξή των, μη δυναμένων τεχνικώς να επαναμετατραπώσι διά χρήσιν πολιτικής ως και οπλισμός, θωράκησις, πυρομαχικά, αεροπλάνα και πας έτερος εξοπλισμός, υλικόν, μηχαναί και εγκαταστάσεις μη χρησιμοποιούμεναι εν καιρώ ειρήνης επί πλοίων άλλων εκτός πολεμικών.
2. Αποβατικά σκάφη και αμφίβια οχήματα ή εξαρτήματα αυτών πάσης φύσεως· σκάφη εισβολής ή συσκευαί παντός τύπου ως και καταπέλται ή άλλαι συσκευαί καθελκύσεως ή εκοφενδονίσεως αεροπλάνων, πυραύλων, όπλων προωθουμένων ή οιουδήποτε άλλου βλήματος, όργανον ή συσκευή είτε επηνδρωμένη είτε άνευ επανδρώσεως, κατευθυνομένη ή μη κατευθυνομένη.
3. Καταδυόμενα ή ημικαταδυόμενα πλοία, σκάφη, όπλα, συσκευαί ή όργανα πάσης φύσεως συμπεριλαμβανομένων ειδικών σχεδιασθέντων φραγμάτων λιμένων, πλην δώων αναγκαιούσιοι διά χρήσιν ναυαγιαρέσεως, ναυαγοσωστικών εργασιών, ή άλλων ειρηνικών τοιούτων ως και συσκευών εξαρτημάτων, ανταλλακτικών, βοηθημάτων εκπαιδεύσεως ή πειραματισμού, οργάνων ή εγκαταστάσεων αίτινες δυνατιόν να έχωσιν ειδικώς σχεδιασθή διά την κατασκευήν, δοκιμήν, συντήρησιν ή στέγασιν αυτών.

Κατηγορία V.

1. Αεροσκάφη συνηρμολογημένα ή μη συνηρμολογημένα, βαρύτερα ή ελαφρύτερα του αέρος, κατασκευασθέντα ή προσαρμοσθέντα προς αεροπορικήν μάχην διά χρησιμοποιήσεως πολυβόλων, πυραυλοβόλων, πυροβολικού, ή διά την μεταφοράν και ρίψιν βομβών, ή άτινα είναι εφοδιασμένα δι' ενός οιουδήποτε εκ των εν τω κατωτέρῳ εδαφίῳ 2 περιλαμβανομένων μηχανισμών, ή άτινα λόγω του προορισμού ή της κατασκευής των δύνανται ευκόλως να εφοδιασθώσι διά τίνος των μηχανισμών τούτων.
2. Κιλλίβαντες και πλαίσια αεροπορικών πυροβόλων, ενθέμια βομβών, φορείς τορπιλών και μηχανισμών αφέσεως βομβών ή τορπιλών, πύργοι πυροβόλων και θόλοι.
3. Εξαρτισμός ειδικώς κατασκευασθέντες δι' αεραγήματα και χρησιμοποιούμενος μόνον υπ' αυτών.
4. Καταπέλται ή συσκευαί εκοφενδονίσεως, δι' αεροπλάνα επί πλοίου, αεροπλάνα ξηράς ή υδροπλάνα· συσκευαί δι' εκτόξευσιν ιπταμένων βλήμάτων.
5. Αερόστατα φραγμού.

Κατηγορία VI.

1. Όλαι αι ασφυκτικαί ουσίαι, θανατηφόροι, τοξικαί ή ικανοί να θέτωσιν εκτός μάχης, προοριζόμεναι διά πολεμικούς σκοπούς ή κατασκευαζόμεναι εις ποσότητας υπερβαινούσας τας πολιτικάς ανάγκας.

Κατηγορία VII.

1. Πρωστικαί πυρίτιδες, εκκρηκτικαί ύλαι, πυροτεχνικόν υλικόν ή υγροποιημένα αέρια προοριζόμενα διά την προώθησιν, έκκρηξιν, γόμωσιν, πλήρωσιν του πολεμικού υλικού του περιγραφομένου εις τας ανωτέρω κατηγορίας ή διά την χρήσιν εν ουνδυασμώ προς το υλικόν τούτο, μη δυνάμενα να χρησιμοποιηθώσι διά πολιτικούς σκοπούς ή κατασκευαζόμενα εις ποσότητας υπερβαινούσας τας πολιτικάς ανάγκας.

Κατηγορία VIII.

1. Εγκαταστάσεις και βιομηχανικά συγκροτήματα προοριζόμενα ειδικώς διά την κατασκευήν και συντήρησιν του ως άνω αποριθμηθέντος υλικού και μη δυνάμενα τεχνικώς να μετατραπώσι διά πολιτικήν χρήσιν.

Δ' ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΟΡΩΝ

«ΑΠΟΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΙΣ» και «ΑΠΟΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ»

(Ίδε άρθρα 11, 14, 49 και άρθρον 3 του παραρήματος VI)

Εν τη παρούσῃ Συνθήκη οι όροι «αποστρατιωτικοποίησις» και «αποστρατιωτικοποιημένο» θα θεωρώνται ως απαγορεύοντες επί του εν λόγω εδάφους και των συναφών χωρικών υδάτων, πάσον ναυτικήν, στρατιωτικήν ή πολεμικής αεροπορίας εγκατάστασιν, οχύρωσιν και των σχετικών οπλισμών αυτών, τεχνητά, στρατιωτικά, ναυτικά και αεροπορικά εμπόδια· την χρησιμοποίησιν βάσεων υπό στρατιωτικών, ναυτικών ή της πολεμικής αεροπορίας μονάδων ή την μόνιμον ή προσωρινήν στάθμευσιν των αυτών μονάδων· την στρατιωτικήν εκπαίδευσιν πάσης μορφής και την κατασκευήν πολεμικού υλικού. Η απαγόρευσις αύτη δεν αφορά το προσωπικόν εσωτερικής ασφαλείας περιωρισμένου αριθμού διά την εκπλήρωσιν ασφαλείας περιωρισμένου αριθμού διά την εκπλήρωσιν καθηκόντων εσωτερικού χαρακτήρος και εφωδιασμένον με όπλα άτινα δύναται να φέρονται και να χειρίζονται υφ' ενός ατόμου ως και την αναγκαιούσαν στρατιωτικήν εκπαίδευσιν τοιούτου προσωπικού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XIV

Δημοσιονομικά και οικονομικά διατάξεις σχετικά προς τα εκχωρούμενα εδάφη

1. Το διάδοχον κράτος θα λάβη άνευ πληρωμής τας ιταλικάς κρατικάς ή παρακρατικάς περιουσίας τας κειμένας επί του εκχωρουμένου δυνάμει της παρούσης Συνθήκης εδάφους, ως και άπαντα τα αρχεία και άπαντα τα οικεία έγγραφα διοικητικής φύσεως ή ιστορικού ενδιαφέροντος τα αφορώντα το εν λόγω εδάφος ή τα σχετιζόμενα προς περιουσίας μεταβιβασθείσας εις εκτέλεσην της παρούσης παραγράφου.
Κατά την έννοιαν του παρόντος παραρήματος, θεωρούνται ως κρατικά ή παρακρατικά περιουσίαι: η κινητή και η ακίνητος περιουσία του Ιταλικού Κράτους, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως, των νομικών προσώπων Δημοσίου Δικαίου και των εταιρειών και σωματείων, άτινα είναι δημοσία ιδιοκτησία, ως και η κινητή και ακίνητος περιουσία ήτις ανήκεν εις το Φασιστικόν Κόμμα ή εις βοηθητικάς του Κόμματος τούτου οργανώσεις.
2. Πάσαι αι μεταβιβάσεις κρατικών ή παρακρατικών ιταλικών περιουσιών κατά την έννοιαν της ως άνω παραγράφου 1, αίτινες εγένοντο μετά την 3ην Σεπτεμβρίου 1943, θα θεωρώνται ως άκυροι και μη γενόμεναι. Εν τούτοις η διάταξης αύτη δεν θα εφαρμόζηται επί των νομίμων πράξεων των σχετικών προς την συνήθη λειτουργίαν των κρατικών ή παρακρατικών οργανισμών, εν ω μέτρῳ πρόκειται περί πωλήσεως, υπό ομαλάς συνθήκας, εμπορευμάτων τα οποία οι οργανισμοί ούτοι παράγουσιν ή πωλούσι συνήθως εις εκτέλεσην συντήθων εμπορικών συμφωνιών, ή κατά την συνήθη διεξαγωγήν διοικητικών ενεργειών δημοσίας φύσεως.
3. Τα υποβρύχια ιταλικά καλώδια τα συνδέοντα σημεία του εκχωρουμένου εδάφους, ή τα συνδέοντα σημείον του εκχωρουμένου εδάφους μετά σημείου άλλου εδάφους του διαδόχου Κράτους, θα θεωρώνται ως ιταλική περιουσία κειμένη επί του εκχωρουμένου εδάφους παρά το γεγονός ότι ωρισμένα τμήματα των καλωδίων τούτων δυνατόν να ευρίσκονται έξω των χωρικών υδάτων. Τα ιταλικά υποβρύχια καλώδια τα συνδέοντα σημείον του εκχωρουμένου εδάφους μετά σημείου κειμένου έξω της δικαιοδοσίας του διαδόχου Κράτους, θα θεωρώνται ως ιταλικά περιουσίαι κείμεναι επί του εκχωρουμένου εδάφους, δούν αφορά τας ακραίας εγκαταστάσεις και τα τμήματα των καλωδίων τα κείμενα εντός των χωρικών υδάτων του εκχωρουμένου εδάφους.
4. Η Ιταλική Κυβέρνησις θα παραδώσῃ εις το διάδοχον Κράτος άπαντα τα αντικείμενα τα έχοντα καλλιτεχνικόν, ιστορικόν ή αρχαιολογικόν ενδιαφέρον και αποτελούντα μέρος της πνευματικής περιουσίας του εκχωρουμένου εδάφους και τα οποία καθ' ον χρόνον το περί ου ο λόγος έδαφος ευρίσκετο υπό την ιταλικήν κυριαρχίαν διηρόπαγησαν άνευ πληρωμής και κρατούνται υπό της Ιταλικής Κυβερνήσεως ή υπό δημοσίου ιταλικών ιδρυμάτων.
5. Το διάδοχον Κράτος θα ανταλλάξῃ διά του ιδίου αυτού νομίσματος τα ιταλικά νομίσματα τα κατεχόμενα επί του εκχωρουμένου εδάφους υπό φυσικών προσώπων διατηρούντων την διαμονήν των ή υπό νομικών προσώπων άτινα θα συνεχίσωσι την λειτουργίαν των εν τω εδάφει τούτω. Απαντα τα δικαιολογητικά θα είναι δυνατόν να ζητηθώσι παρά των κατόχων νομισμάτων, άτινα παρουσιάζονται προς μετατροπήν, περί της προελεύσεως των κεφαλαίων.
6. Η Κυβέρνησις του διαδόχου Κράτους δεν θα έχῃ υποχρέωσιν να παρέχῃ οιανδήποτε συνεισφοράν διά την υπηρεσίαν του ιταλικού Δημοσίου Χρέους, αλλά θα οφείλη να αναλάβῃ τας υποχρεώσεις του Ιταλικού Κράτους έναντι των κομιστών τίτλων του Χρέους τούτου, οίτινες θα είναι είτε φυσικά πρόσωπα διατηρούντα την διαμονήν των εις το εκχωρούμενον έδαφος, είτε νομικά πρόσωπα διατηρούντα εν αυτώ την έδραν των ή το κύριον κατάστημα αυτών, εφ' δούν αι εν λόγω υποχρεώσεις θα ανταποκρίνωται εις το μέρος του Χρέους τούτου του οποίου οι τίτλοι εξεδόθησαν προ της 10ης Ιουνίου 1940 και αφορά δημόσια έργα και διοικητικά ή πολιτικά υπηρεσίας

εκ των οποίων το ρηθέν εδαφος επωφελήθη, αλλά δεν αφορά ούτε αμέσως ούτε εμμέσως στρατιωτικούς σκοπούς.

Άπαντα τα δικαιολογητικά θα δύναται να ζητηθώσι παρά των κομιστών περί της προελεύσεως των τίτλων.

Το διάδοχον Κράτος και η Ιταλία θα προσδιορίσωσι διά συμφωνιών το μέρος του Δημοσίου Ιταλικού Χρέους το οποίον προβλέπει η παρόύσα παράγραφος και τας εφαρμοστέας μεθόδους διά την εκτέλεσην των διατάξεων του των.

7. Το διάδοχον Κράτος και η Ιταλία θα ρυθμίσωσι δι' ειδικών συμφωνιών τους όρους υφ' οὓς θα μεταβιβασθώσιν εις αναλόγους οργανισμούς του διαδόχου Κράτους αι υποχρεώσεις των ιταλικών οργανισμών κοινωνικών ασφαλίσεων, δημοσίων ή ιδιωτικών, έναντι των κατοίκων του εκχωρουμένου εδάφους, ως και ανάλογον μέρος των συγκεντρωθέντων αποθεματικών των εν λόγω οργανισμών.

Το διάδοχον Κράτος και η Ιταλία θα ρυθμίσωσιν επίσης δι' αναλόγων συμφωνιών τας υποχρεώσεις των οργανισμών κοινωνικών ασφαλίσεων, δημοσίων ή ιδιωτικών, των οποίων η έδρα κείται επί του εκχωρουμένου εδάφους, έναντι των δικαιούχων συμβολαίων ασφαλίσεων ή συνεισφερόντων διαμενόντων εν Ιταλία.

8. Η Ιταλία θα παραμείνη υπόχρεως να εξασφαλίζῃ την καταβολήν των πολιτικών ή στρατιωτικών συντάξεων των κεκτημένων, κατά την ημερομηνίαν της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, εν τη υπηρεσίᾳ του Ιταλικού Κράτους, των δημοτικών ή άλλων τοπικών αρχών, υπό προσώπων αποκτώντων την ιθαγένειαν του διαδόχου Κράτους δυνάμει της παρούσης Συνθήκης η υποχρέωσις αύτη εκτείνεται επί των μη απαιτητών εισέτι δικαιωμάτων συντάξεως. Το διάδοχον Κράτος και η Ιταλία θα ρυθμίσωσι διά συμφωνιών τους όρους υφ' οὓς η Ιταλία θα εκπληρώσῃ την υποχρέωσην ταύτην.

9. Αι περιουσίαι, δικαιώματα και συμφέροντα των ιταλών υπηκόων των κατοικούντων κατά τρόπον διαρκή εις τα εκχωρούμενα εδάφη κατά την ημερομηνίαν της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, θα είναι σεβαστά εν ω μέτρῳ και τα των υπηκόων του διαδόχου Κράτους, υπό τον όρον ότι εκτήθησαν νομίμως.

Αι περιουσίαι, δικαιώματα και συμφέροντα των λοιπών ιταλών υπηκόων και των νομικών προσώπων ιταλικής ιθαγενείας, άτινα κείνται επί του εκχωρουμένου εδάφους, εφ' όσον εκτήθησαν νομίμως, δεν θα υποβάλλονται ειμήν εις εκείνας τας νομοθετικάς διατάξεις αίτινες ενδεχομένως θα εφηρμόζοντο κατά γενικόν τρόπον επί των περιουσιών των φυσικών ή νομικών προσώπων ξένης ιθαγενείας.

Αι εν λόγω περιουσίαι, δικαιώματα και συμφέροντα δεν θα υπόκεινται ούτε εις παρακράτησιν ούτε εις εκκαθαρίσιες δυνάμει του άρθρου 79 της παρούσης Συνθήκης θα αποδοθώσιν εις τους ιδιοκτήτας των ελεύθερα των συνεπειών τοιαύτης φύσεως και παντός άλλου μέτρου μεταβιβάσεως, αναγκαστικής διαχειρίσεως ή μεσογγυήσεως ληφθέντος κατά το μεταξύ της 3ης Σεπτεμβρίου 1943 και της ημερομηνίας της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης διάστημα.

10. Εις τα πρόσωπα άτινα θα κάμωσιν επιλογήν της ιταλικής ιθαγενείας και τα οποία θα εγκαταστήσωσι την διαμονήν των εν Ιταλία θα επιτρέπηται, μετά την εξόφλησην των χρεών και των φόρων τους οποίους θα ώφειλον ενδεχομένως επί του εκχωρουμένου εδάφους, να συναποκομίσωσι την κινητήν αυτών περιουσιών και να μεταφέρωσι τα κεφάλαια άτινα κατέχουσιν υπό τον όρον ότι η περιουσία και τα κεφάλαια τούτα εκτήθησαν νομίμως. Η μεταφορά των περιουσιών δεν θα υπόκειται εις ουδέν τέλος εξαγωγής ή εισαγωγής. Προς τούτοις εις τα πρόσωπα ταύτα θα επιτρέπηται να πωλώσι την κινητήν και την ακίνητον περιουσίαν των υφ' οὓς και οι υπήκοοι του διαδόχου κράτους όρους.

Η μεταφορά των περιουσιών εις Ιταλίαν θα πραγματοποιηθή υφ' οὓς όρους και εντός των ορίων των συμφωνηθέντων μεταξύ του διαδόχου κράτους και της Ιταλίας. Οι όροι και αι προθεσμίαι εντός των οποίων θα πραγματοποιηθή η μεταφορά των κεφαλαίων, συμπεριλαμβανομένου και του προϊόντος των πωλήσεων, θα ορισθώσιν επίσης διά συμφωνίας.

11. Αι εν Ιταλία υφιστάμεναι περιουσίαι, δικαιώματα και συμφέροντα κατά την ημερομηνίαν της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, αι οποίαι ανήκον εις πρώην ιταλούς υπηκόους, διαμένοντας εις τα εκχωρούμενα εδάφη και αποκτήσαντας την ιθαγένειαν άλλης χώρας δυνάμει της παρούσης Συνθήκης, θα είναι σεβαστά υπό της Ιταλίας εν ω μέτρῳ και αι περιουσίαι, δικαιώματα και συμφέροντα των υπηκόων των Ηνωμένων Εθνών γενικώς.

Εις τα πρόσωπα ταύτα θα επιτρέπηται να προβαίνωσιν εις την μεταφοράν και την εκκαθάρισην των περιουσιών, δικαιωμάτων και συμφερόντων αυτών υφ' οὓς όρους προβλέπεται εν τη ως άνω παραγράφῳ 10.

12. Αι κατά την ιταλικήν νομοθεσίαν ουσιασθείσαι εταιρείαι των οποίων η έδρα κείται επί του εκχωρουμένου εδάφους, αίτινες επιθυμούσι να μεταφέρωσι την έδραν των εις Ιταλίαν, δέον επίσης να τυγχάνωσι μεταχειρίσεως συμφώνου προς τας διατάξεις της παραγράφου 10 του παρόντος παραρτήματος, υπό τον όρον ότι άνω των

πεντήκοντα τοις εκατόν του κεφαλαίου της εταιρείας ανήκει εις πρόσωπα κατοικούντα κανονικώς εκτός του εκχωρουμένου εδάφους, ή εις πρόσωπα, τα οποία, δυνάμει της παρούσης Συνθήκης, ποιούνται επιλογήν της ιταλικής ιθαγενείας και μεταφέρων την κατοικίαν των εις Ιταλίαν, υπό τον όρο ότι η δράσις της εταιρείας ασκείται κατά το μεγαλείτερον μέρος εκτός του εκχωρουμένου εδάφους.

13. Τα χρέη προσώπων κατοικούντων εν Ιταλία προς πρόσωπα κατοικούντα επί του εκχωρουμένου εδάφους ή τα χρέη προσώπων κατοικούντων επί του εκχωρουμένου εδάφους προς πρόσωπα κατοικούντα εν Ιταλία δεν θα θιγόσιν εκ της εκχωρήσεως. Το διάδοχον Κράτος και η Ιταλία αναλαμβάνουν την υποχρέωσιν να διευκολύνωσι τον διακανονισμόν των υποχρεώσεων τούτων. Επί το τέλει της παρούσης παραγράφου ο όρος «πρόσωπα» εφαρμόζεται επί των νομικών προσώπων.
14. Αι περιουσίαι αι κείμεναι επί του εκχωρουμένου εδάφους και ανήκουσαι εις οιονδήποτε των Ηνωμένων Εθνών ή εις υπηκόους του, αι οποίαι δεν ηλευθερώθησαν εισέτι της μεσεγγυήσεως ή των μέτρων ελέγχου εις τα οποία υπεβλήθησαν υπό της Ιταλίας, ούτε απεδόθησαν εις τους ιδιοκτήτας των, θέλουσιν αποδοθή εις οίαν νυν ευρίσκονται κατάστασιν.
15. Η Ιταλική Κυβέρνησις αναγνωρίζει ότι η συμφωνία του Brioni της 10ης Αυγούστου 1942 είναι άκυρος και μη γενομένη. Αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να συμμετάσχη μετά των λοιπών συμβαλλομένων της συμφωνίας της Ρώμης της 29ης Μαΐου 1923, εις οιασδήπτε διαπραγματεύσεις αποβλεπούσας να εισαγάγωσιν εις τας διατάξεις της τας αναγκαίας τροπολογίας προς εξασφάλισιν δικαίου διακανονισμού των ετησίων δόσεων τας οποίας προβλέπει.
16. Η Ιταλία θα αποδώσῃ τας περιουσίας αίτινες αφηρέθησαν παρανόμως από των εκχωρουμένων εδαφών μετά την 3ην Σεπτεμβρίου 1943 και μετεφέρθησαν εις Ιταλίαν. Πλην αντιθέτου διατάξεως του παρόντος παραρτήματος, η εκτέλεσις της υποχρεώσεως ταύτης θα διέπηται υπό των παραγράφων 2, 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 75.
17. Η Ιταλία θα αποδώσῃ εις το διάδοχον Κράτος εντός των βραχυτάτων δυνατών προθεσμιών, άπαντα τα πλοία τα κατακρατούμενα υπό του ιταλικού Κράτους ή υπό ιταλών υπηκόων, άτινα την 3ην Σεπτεμβρίου 1943, ανήκον είτε εις φυσικά πρόσωπα κατοικούντα επί του εκχωρουμένου εδάφους και αποκτώντα την ιθαγένειαν του διαδόχου Κράτους δυνάμει της παρούσης Συνθήκης, είτε εις νομικά πρόσωπα ιταλικής ιθαγενείας, έχοντα και διατηρούντα την εδραν αυτών επί του εκχωρουμένου εδάφους, εξαιρουμένων των πλοίων άτινα απετέλεσαν αντικείμενον καλή τη πίστει πωλήσεως.
18. Τα διάδοχα Κράτη και η Ιταλία θα συνάψωσι συμφωνίας κατανεμούσας κατά δίκαιον και ίσον τρόπον τας περιουσίας οιουδήποτε υφισταμένου οργανισμού τοπικής αυτοδιοικήσεως ούτινος το εδαφος διαιρείται υπό συνοριακής γραμμής οριοθείσης υπό της παρούσης Συνθήκης και εξασφαλιζόντος την διατήρησην των κοινοτικών περιουσιών εκείνων αίτινες είναι αναγκαία εις τους κατοίκους και δεν προβλέπονται ρυτώς υπ' άλλων διατάξεων της παρούσης Συνθήκης.
Ανάλογοι συμφωνίαι θα συναφθώσι προς κατανομήν κατά τρόπον δίκαιον και ίσον, του τροχαίου και λοιπού σιδηροδρομικού υλικού ως και του οπλισμού των δεξαμενών και των λιμένων και των εξυπηρετούντων αυτοίς πλοίων συμφωνίαι θα ρυθμίσωσιν επίσης πάντα τα λοιπά εκκρεμή ζητήματα οικονομικής φύσεως άτινα δεν προβλέπονται υπό του παρόντος παραρτήματος.
19. Αι διατάξεις του παρόντος παραρτήματος δεν εφαρμόζονται επί των παλαιών ιταλικών αποικιών. Αι οικονομικά και δημοσιονομικά διατάξεις αίτινες θα εφαρμοσθώσιν επ' αυτών, θέλουσι συμπεριληφθή εις τας συμφωνίας αίτινες συμφώνων προς το άρθρο 23 της παρούσης Συνθήκης θα ρυθμίσωσι των τύχην των εδαφών τουών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XV

Ειδικαί διατάξεις αφορώσαι ωρισμένας κατηγορίας περιουσιών

Α' Βιομηχανική, πνευματική και καλλιτεχνική ιδιοκτησία.

1. a) Ετησία προθεσμία από της ενάρξεως της ιοχύος της παρούσης Συνθήκης θα παρασχεθή εις τας Συμμάχους και Συνησπομένας Δυνάμεις και τους υπηκόους αυτών, άνευ καταβολής δικαιωμάτων παρατάσεως ή άλλων οιονδήποτε κυρώσεων ίνα καταστή εις τούτους δυνατόν να εκπληρώσωσι τας αναγκαίας πράξεις διά την απόκτησιν και την συντήρησην εν Ιταλία δικαιωμάτων βιομηχανικής, πνευματικής ή καλλιτεχνικής ιδιοκτησίας, ών η εκτέλεσις δεν κατέστη δυνατή συνεπεία της υπάρξεως καταστάσεως πολέμου.
β) Αι Σύμμαχοι και Συνησπομέναι Δυνάμεις ή οι υπήκοοι των, αίτινες θα είχον υποβάλλει, επί του εδάφους μιας

οιαοδήποτε Συμμάχου ή Συνηστιομένης Δυνάμεως, αίτησιν είτε διά την απόκτησιν διπλώματος ή την κατάθεσιν υποδείγματος χρησιμότητος δώδεκα μήνας το ενωρίτερον προ της ενάρξεως των εχθροπραξιών μετά της Ιταλίας ή κατά την διάρκειαν αυτών, είτε διά την κατάθεσιν βιομηχανικού σχεδίου, προτύπου ή σήματος βιομηχανικού το ενωρίτερον εξ μήνας προ της ενάρξεως των εχθροπραξιών μετά της Ιταλίας ή κατά την διάρκειαν αυτών, θα έχωσι το δικαίωμα, κατά την διάρκειαν δωδεκαμήνου περιόδου από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, να ζητήσωσιν αντίστοιχα δικαιώματα εν Ιταλία μετά δικαιώματος προτεραιότητος στηριζόμενου επί της προηγουμένης καταθέσεως της αιτήσεως αυτών επί του εδάφους της εν λόγω Συμμάχου ή Συνηστιομένης Δυνάμεως.

- γ) Θα παρασχεθή εις εκάστην των Συμμάχων ή Συνηστιομένων Δυνάμεων και τους υπηκόους αυτής ετησία προθεσμία από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, κατά την διάρκειαν της οποίας θα δύνανται να προβώσιν εν Ιταλία εις δίωξιν κατά φυσικών ή νομικών προσώπων βαρυνομένων διά παράνομον προσβολήν των δικαιωμάτων βιομηχανικής, πνευματικής ή καλλιτεχνικής ιδιοκτησίας αυτών μεταξύ της ημερομηνίας της ενάρξεως των εχθροπραξιών και της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης.
2. Δεν θα λαμβάνηται υπ' όψιν το χρονικόν διάστημα το μεταξύ της ενάρξεως των εχθροπραξιών και της εκπνοής του δεκάτου ογδόου μηνός από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης διά τον προσδιορισμόν της περιόδου καθ' ην δίπλωμά τι ευρεσιτεχνίας δέον να έχῃ τύχει εκματαλλεύσεως ή πρότυπον ή βιομηχανικόν σήμα να έχῃ χρησιμοποιηθή.
3. Δεν θα λαμβάνηται υπ' όψιν το μεταξύ της ενάρξεως των εχθροπραξιών και της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης διάστημα εις τον υπολογισμόν της κανονικής Συνθήκης διάστημα εις τον υπολογισμόν της κανονικής διαρκείας ισχύος των δικαιωμάτων βιομηχανικής, πνευματικής και καλλιτεχνικής ιδιοκτησίας άτινα ίσχυον εν Ιταλία κατά την έναρξην των εχθροπραξιών η θέλουσιν αναγνωρισθή η κιηθή υπό τους προβλεπομένους εις το μέρος Α του παρόντος παραρτήματος όρους, και τα οποία ανήκουσιν εις μίαν των Συμμάχων ή Συνηστιομένων Δυνάμεων ή εις τους υπηκόους αυτής. Η κανονική διάρκεια ισχύος των δικαιωμάτων τούτων θα θεωρήται, συνεπώς, ότι παρετάθη αυτομάτως εν Ιταλία διά νέας περιόδου αντιστοιχούσης προς την περίοδον ήτις θα έχῃ αποκλεισθή ούτω του υπολογισμού.
4. Αι προηγούμεναι διατάξεις αι αφορώσαι τα εν Ιταλία δικαιώματα των Συμμάχων και Συνηστιομένων Δυνάμεων και των υπηκόων αυτών, δέον να εφαρμόζωνται επίσης επί των δικαιωμάτων της Ιταλίας και των υπηκόων αυτής εις τα εδάφη των Συμμάχων και Συνηστιομένων Δυνάμεων. Εν τούτοις ουδεμία των διατάξεων τούτων θα παρέχη εις την Ιταλίαν ή τους υπηκόους της το δικαίωμα ευνοϊκωτέρας μεταχειρίσεως ειπώ του εδάφους οιασδήποτε των Συμμάχων ή Συνηστιομένων Δυνάμεων εκείνης ήτις παρέχεται, εις ομοίας περιπτώσεις, υπό της Δυνάμεως ταύτης, εις οιονδήποτε των Ήνωμένων Εθνών ή τους υπηκόους αυτού. Η Ιταλία επίσης δέν θα υποχρεούται, δυνάμει των διατάξεων τούτων, να παρέχη εις οιανδήποτε των Συμμάχων ή Συνηστιομένων Δυνάμεων ή τους υπηκόους αυτής ευνοϊκωτέραν μεταχειρίσιν εκείνης της οποίας η Ιταλία ή οι υπήκοοι της απολαύωσιν επί του εδάφους της Δυνάμεως ταύτης εν σχέσει προς τα θέματα εις τα οποία εφαρμόζονται αι προηγούμεναι διατάξεις.
5. Τρίτα πρόσωπα διαμένοντα επί του εδάφους μιας οιασδήποτε εκ των Συμμάχων ή Συνηστιομένων Δυνάμεων ή επί του Ιταλικού εδάφους, άτινα, προ της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, απέκτησαν καλή τη πίστει δικαιώματα βιομηχανικής, πνευματικής ή καλλιτεχνικής ιδιοκτησίας ευρισκόμενα εις αντίθεσιν προς δικαιώματα αποκατασταθέντα δυνάμει του μέρους Α του παρόντος παραρτήματος ή προς δικαιώματα αποκτηθέντα χάρις εις την προτεραιότητα ήτις τοις παρεσχέθη δυνάμει των παρουσών διατάξεων, ή άτινα, καλή τη πίστει, κατεσκεύασαν, εδημοσίευσαν, ανετύπωσαν, εχρησιμοποίησαν ή επώλησαν το αντικείμενον των δικαιωμάτων τούτων, θα έχωσι την άξειν να συνεχίζωσι την άσκησιν των δικαιωμάτων τα οποία απέκτησαν καλή τη πίστη και να εξακολουθήσωσιν ή αναλάβωσιν, την χρησιμοποίησιν ή την πώλησιν εις τας οποίας καλή τη πίστει προέβησαν, χωρίς να εκτίθενται εις δίωξιν επί σφετερισμώ.
- Η εξουσιοδότησις θα δοθή εν Ιταλία υπό μορφήν αδείας άνευ αποκλειστικότητος ήτις θα παρασχεθή υπό όρους καθορισθησομένους διά συμφωνίας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, ή, ελλείψει συμφωνίας, υπό της επιτροπής συνδιαλλαγής της συνιστωμένης δυνάμει του άρθρου 83 της παρούσης Συνθήκης. Εν τούτοις, επί των εδάφων εκάστης των Συμμάχων ή Συνηστιομένων Δυνάμεων, τρίτα πρόσωπα καλής πίστεως θα επωφελούνται της παρεχομένης εις αναλόγους περιπτώσεις προστασίας εις καλής πίστεως τρίτους, των οποίων τα δικαιώματα ευρίσκονται εις αντίθεσιν προς τα των υπηκόων των λοιπών Συμμάχων και Συνηστιομένων Δυνάμεων.
6. Ουδεμία διάταξις του μέρους Α του παρόντος παραρτήματος θα δύναται να ερμηνευθή ως παρέχουσα εις την Ιταλίαν ή τους υπηκόους αυτής, επί του εδάφους μιας οιασδήποτε Συμμάχου ή Συνηστιομένης Δυνάμεως,

- δικαιώματα επί διπλωμάτων ή επί υποδειγμάτων χρησιμότητος δι' εφευρέσεις σχετικάς προς οιονδήποτε είδος ρητώς αναφερόμενον εν τῷ υπό του παραρτήματος XIII τῆς παρούσης Συνθήκης αναφερομένω ορισμῶν του υλικού πολέμου, εφευρέσεις αίτινες εγένοντο ή εν σχέσει προς τας οποίας αιτήσεις καταχωρήσεως υπεβλήθησαν υπό της Ιταλίας ή υπό τίνος υπηκόου αυτής, εν Ιταλίᾳ, ή επί του εδάφους ἄλλης Δυνάμεως του Άξονος, ή επί εδάφους κατεχομένου υπό των Δυνάμεων του Άξονος, κατά την περίοδον καθ' ην το εν λόγω εδαφος ευρίσκετο υπό την ἐλεγχον των στρατιωτικών δυνάμεων ή των αρχών των Δυνάμεων του Άξονος.
7. Η Ιταλία θα παρέχῃ επίσης το πλεονέκτημα των ανωτέρω διατάξεων του παρόντος παραρτήματος εις τα λοιπά Ήνωμένα Έθνη, πλην των Συμμάχων και Συνησπομένων Δυνάμεων, των οποίων αι διπλωματικά σχέσεις μετά της Ιταλίας διεκόπησαν κατά την διάρκειαν του πολέμου και τα οποία θα αναλάβωσι να παράσχωσιν εις την Ιταλίαν τα πλεονεκτήματα τα παρεχόμενα εις την χώραν ταύτην δυνάμει των παρουσιών διατάξεων.
  8. Ουδεμία διάταξις του μέρους Α του παρόντος παραρτήματος δύναται να ερμηνευθῇ ως αντιβαίνουσα εις τα ἀρθρα 78, 79 και 81 τῆς παρούσης Συνθήκης.

B Ασφάλεια.

1. Εξαιρέσει των περιορισμών οίτινες εφαρμόζοντα επί των ασφαλιστών εν γένει, ουδέν πρόσκομμα θα παρεμιβάλληται εις την εκ νέου ανάληψιν υπό των ασφαλιστών οίτινες είναι υπήκοοι των Ήνωμένων Έθνών, των παλαιών χαρτοφυλακίων της επιχειρήσεως των.
2. Εάν ασφαλιστής θα είναι υπήκοος ενός εκ των Ήνωμένων Έθνών, επιθυμεῖ να επαναλάβῃ την επαγγέλματικήν του δράσιν εν Ιταλίᾳ και εάν η αξία των καταθέσεων εγγυήσεως ή των απαιτουμένων εν Ιταλίᾳ αποθεματικών παρά των επιχειρήσεων ασφαλίσεων διά την ἀσκησιν της λειτουργίας των εμειώθη λόγω της απωλείας ή της υποτιμήσεως των αποτελούντων αυτά τίτλων, η Ιταλική Κυβέρνησις αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να δεχθῇ, κατά το διάστημα περιόδου δέκα οκτώ μηνών, δι' απομένει εκ των τίτλων τούτων ως ανταποκρινόμενον πλήρως εις τας νομικάς διατάξεις τας αφορώντας τας καταθέσεις εγγυήσεως και τα αποθεματικά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVI

Συμβόλαια, παραγραφή, πιστωτικοί τίτλοι

A Συμβόλαια.

1. Υπό την επιφύλαξιν των εξαιρέσεων των αναφερομένων εις τας κατωτέρω παραγράφους 2 και 3, παν συμβόλαιον όπερ απήτει διά την εκτέλεσίν του σχέσεις μεταξύ συμβληθέντων οίτινες κατέστησαν εχθροί κατά την ἐννοιαν του μέρους Δ' του παρόντος παραρτήματος, θα θεωρήται ως ακυρωθέν αφ' ης στιγμής εν οιονδήποτε των συμβληθέντων μερών κατέστη εχθρός. Εν τούτοις η ακύρωσης αύτη θα νοηθῇ ως μη θιγούσα τας διατάξεις του ἀρθρου 81 τῆς παρούσης Συνθήκης, ούτε θα απαλλάσσῃ οιονδήποτε των συμβληθέντων της υποχρεώσεως να αποδώσῃ τα υπ' αυτού εισπραχθέντα ποσά υπό τύπον προκαταβολών και διά τα οποία το ενδιαφερόμενον μέρος δεν παρέσχεν αντάλλαγμα.
2. Παρά τας διατάξεις της ως ἀνω παραγράφου 1, α διατάξεις παντός συμβολαίου αίτινες δύνανται να αποχωρισθῶσι και των οποίων η εκτέλεση δεν απήτει σχέσεις μεταξύ των μερών ἀτίνα κατέστησαν εχθροί κατά την ἐννοιαν του μέρους Δ' του παρόντος παραρτήματος, δεν θα ακυρωθῶσι και θα παραμείνωσιν εν ισχύι μη θιγομένων των εις το ἀρθρον 79 τῆς παρούσης Συνθήκης αναφερομένων δικαιωμάτων. Εάν αι διατάξεις συμβολαίου τινός δεν δύνανται ούτω να αποχωρισθῶσι, και εκ των οποίων η εκτέλεση δεν απήτει σχέσεις μεταξύ των μερών ἀτίνα κατέστησαν εχθροί κατά την ἐννοιαν του μέρους Δ' του παρόντος παραρτήματος, δεν θα ακυρωθῶσι και θα παραμείνωσιν εν ισχύει μη θιγμένων των εις το ἀρθρον 79 τῆς παρούσης Συνθήκης αναφερομένων δικαιωμάτων. Εάν αι διατάξεις συμβολαίου τινός δεν δύνανται ούτω να αποχωρισθῶσι, το συμβόλαιον θα θεωρήται ως ακυρωθέν καθ' ολοκληρώμα.
3. Ουδεμία διάταξις του μέρους Α του παρόντος παραρτήματος θα θεωρήται ως καταργούσα τας νομίμως εκτελεσθείσας συναλλαγάς συμφώνως προς συμβόλαιον συναφθέν μεταξύ εχθρών, εάν αι συναλλαγάι αύται εξετελέσθησαν κατόπιν αδείας της Κυβερνήσεως μιας των Συμμάχων ή Συνησπομένων Δυνάμεων.
4. Παρά τας ανωτέρω διατάξεις, τα συμβόλαια ασφαλίσεως και αντασφαλίσεως θα αποτελέσωσιν αντικείμενον ιδι-

αιτέρων συμφωνιών μεταξύ της Κυβερνήσεως της ενδιαφερομένης Συμμάχου ή Συνησπομένης Δυνάμεως και της Ιταλικής Κυβερνήσεως.

Β' Παραγγαρί.

1. Άπαιδαι αι προθεσμία παραγραφής ή περιορισμού του δικαιώματος ασκήσεως ή συνεχίσεως δικαστικής αγωγής ή του δικαιώματος λήψεως συντηρητικών μέτρων αι αναφερόμεναι εις εννόμους σχέσεις αφορώσας πρόσωπα ή περιουσίας, και θίγουσαι συμφέροντα των υπηκόων των Ηνωμένων Εθνών και των ιταλών υπηκόων των Ηνιωμένων Εθνών και των ιταλών υπηκόων, οίτινες λόγω της εμπολέμου καταστάσεως δεν ηδυνήθησαν να ασκήσωσιν τας αναγκαίας διατυπώσεις προς διαφύλαξιν των δικαιωμάτων των, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι αι εν λόγω προθεσμίαι ήρξαντο τρέχουσαι προ ή μετά την έναρξην των εχθροπραξιών, θεωρούνται ως ανασταλέσσαι κατά την διάρκειαν του πολέμου επί του ιταλικού εδάφους αφ' ενός, και αφ' ετέρου επί του εδάφους των Ηνωμένων Εθνών εκείνων τα οποία συμφώνως προς την αρχήν της αμοιβαιότητος, παρέχουσιν εις την Ιταλίαν το πλεονέκτημα των διατάξεων της παρούσης παραγράφου. Αι ανωτέρω προθεσμίαι θα αρχίσωσιν τρέχουσαι από της ημερομηνίας της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης. Αι διατάξεις της παρούσης παραγράφου θα εφαρμόζωνται επί των ορισθεισών προθεσμιών διά την κατάθεσιν τοκομεριδίων ή μερισμάτων, ή διά την κατάθεσιν προς πληρωμήν, κληρωθεισών αξιών, ή πληρωτέων δι' οιονδήποτε άλλον λόγον.
2. Όταν λόγω της μη εκτελέσεως πράξεως τινος ή της παραλείψεως οιαδήποτε διατυπώσεως κατά την διάρκειαν του πολέμου, ελήφθησαν επί του ιταλικού εδάφους μέτρα εκτελέσεως εις βάρος υπηκόου Ηνωμένου Έθνους, η Ιταλική Κυβέρνησις θα αποκαταστήσῃ τα παραβλαβέντα δικαιώματα. Εάν η αποκατάστασις των δικαιωμάτων τούτων είναι αδύνατος ή ήθελεν αποβή άδικος, η Ιταλική Κυβέρνησις θα πράξῃ ότι δει ίνα ο ενδιαφερόμενος λάβῃ το αντιστάθμισμα όπερ εν τη προκειμένη περιπτώσει θα αντεπεκρίνετο εις το δίκαιον και την ισότητα.

Γ' Πιστωτικοί Τίτλοι.

1. Εις τας μεταξύ εχθρών σχέσεις, ουδείς πιστωτικός τίτλος υπογραφείς προ του πολέμου θα θεωρήται ως μη αν πλέον έγκυρος διά μόνον τον λόγον ότι δεν ενεφανίσθη εντός των απαιτουμένων προθεσμιών προς αποδοχήν η πληρωμήν, ή διότι εντός των προθεσμιών τούτων δεν ειδοποιήθη ο εκδότης ή ο οπισθογράφος περί της μη αποδοχής ή της μη πληρωμής, ή διότι δεν εγένετο διαμαρτυρικόν εντός των ρηθεισών προθεσμιών, ή διότι οιαδήποτε διατύπωσις παρελείφθη κατά την διάρκειαν του πολέμου.
2. Εάν η προθεσμία εντός της οποίας πιστωτικός τις τίτλος ώφειλε να εμφανισθή προς αποδοχήν η πληρωμήν, ή εντός της οποίας έδει να γίνη εις τον εκδότην ή τον οπισθογράφον αναγγελία περί της μη αποδοχής ή της μη πληρωμής, ή διαρκούσης της οποίας ο πιστωτικός τίτλος έδει να διαμαρτυρηθή, έλληξε κατά την διάρκειαν του πολέμου και εάν ο οφειλων να εμφανίση ή να διαμαρτυρηθή τον τίτλον ή να κάμη την αναγγελίαν περί μη αποδοχής ή μη πληρωμής, παρέλειψε να το πράξῃ διαρκούντος του πολέμου, θα παρασχεθή προθεσμία τριών τουλάχιστον μηνών από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης κατά την οποίαν θα είναι δυνατόν να εμφανίση τον ρηθέντα τίτλον, να συντάξῃ το διαμαρτυρικόν ή να κάμη την αγγελίαν περί της μη αποδοχής ή της μη πληρωμής.
3. Εάν πρόσωπόν τι ανέλαβε την υποχρέωσιν, είτε προ είτε κατά τον πόλεμον να πληρώσῃ πιστωτικόν τίτλον κατόπιν αναληφθείσης έναντι αυτού υποχρεώσεως υφ', ετέρου προσώπου καταστάντος μεταγενεστέρως εχθρού το τελευταίον παραμένει υπόχρεων, παρά την έναρξην των εχθροπραξιών, να εγγυηθή εις το πρώτον διά τας συνεπείας της υποχρεώσεώς του.

Δ' Ειδικαί διατάξεις.

1. Επί τω τέλει του παρόντος παραρτήματος, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα θα θεωρώνται ότι κατέστησαν εχθροί, από της ημερομηνίας καθ' ην πάσα εμπορική συναλλαγή μεταξύ των απέβη παράνομος, συμφώνως προς τους νόμους, διατάγματα και κανονισμούς εις τους οποίους τα πρόσωπα ταύτα ή το συμβόλαιον υπήγοντο.
2. Λαμβανομένου υπ' όψιν του νομικού συτήματος των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, αι διατάξεις του παρόντος παραρτήματος δεν εφαρμόζονται επί των σχέσεων μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και της Ιταλίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XVII

Δικαστήρια λειών και δικαστικά αποφάσεις

A' Δικαστήρια λειών.

1. Εκάστη των Συμμάχων ή Συνηστιούμένων Δυνάμεων επιφυλάσσει εαυτῇ το δικαίωμα να εξετάσῃ συμφώνως προς διαδικασίαν υπ' αυτής καθορισθησομένην, απάσας τας αποφάσεις ή πράξεις των Ιταλικών Δικαστηρίων Λειών αίτινες εξεδόθησαν κατόπιν δίκης θετούσης υπό αμφισβήτησιν τα δικαιώματα ιδιοκτησίας των υπηκόων αυτής και να συστήσῃ εις την Ιταλικήν Κυβέρνησιν να μεριμνήσῃ διά την αναθεώρησιν των αποφάσεων ή πράξεων εκείνων αίτινες δεν θα ήσαν ενδεχομένως σύμφωνοι προς το διεθνές δίκαιον.
2. Η Ιταλική Κυβέρνησις αναλαμβάνει την υποχρέωσιν να κοινοποιήσῃ αντίγραφον όλων των εγγράφων και στοιχείων των δικών τουών, συμπεριλαμβανομένων των εκδοθεισών αποφάσεων και πράξεων, να δεχθή απάσας τας συστάσεις τας διατυπωθείσας κατόπιν της εξετάσεως των δικών τουών και να πραγματοποιήσῃ τας συστάσεις ταύτας.

B' Αποφάσεις.

Η Ιταλική Κυβέρνησις θα λάβῃ τα αναγκαία μέτρα ίνα, επιτρέψῃ εις τους υπηκόους οιουδήποτε Ήνωμένου Έθνους, εις πάσαν στιγμήν κατά την διάρκειαν ετησίας προθεσμίας από της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, να ασκήσῃ ενωπίον των αρμοδίων Ιταλικών αρχών αγωγήν αναθεωρήσεως πάσης αποφάσεως εκδοθείσης υπό ιταλικού δικαστηρίου μεταξύ της 10ης Ιουνίου 1940 και της ημερομηνίας της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης Συνθήκης, επί πάσης δίκης κατά την οποίαν ο υπήκοος ενός εκ των Ήνωμένων Εθνών δεν ήτο εις θέσην να εκθέσῃ την υπόθεσίν του κατά τρόπον ικανοποιητικόν, είτε υπό την ιδιότητα του ενάγοντος είτε υπό την ιδιότητα του εναγομένου. Η Ιταλική Κυβέρνησις θα λάβῃ τα αναγκαία μέτρα ίνα, εν η περιπτώσει υπήκοος ενός εκ των Ήνωμένων Εθνών υπέστη ζημίαν λόγω οιασδήποτε ταύτης φύσεως αποφάσεως, αποκατασταθή ο υπήκοος ούτος εις την ευρίσκετο κατάστασιν προ της εκδόσεως της αποφάσεως, ή λάβῃ επανόρθωσιν ανταποκρινομένην, κατά την περίστασιν, εις το δίκαιον και την ισότητα. Ο όρος «υπήκοοι των Ήνωμένων Εθνών» περιλαμβάνει τας εταιρείας και σωματεία τας οργανωθείσας ή συσταθείσας συμφώνως προς την νομοθεσίαν ενός οιουδήποτε Ήνωμένου Έθνους.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Περί ανακοινώσεως υπογραφείσης εν Λονδίνω πανηγυρικής δηλώσεως των Ήνωμένων Εθνών.

Ο μόνιμος επί των Εξωτερικών Υφυπουργός

Ανακοίνωσις κατωτέρω το κείμενον και την εις την ελληνικήν μετάφρασιν της εν Λονδίνω και υπό της Ελλάδος υπογραφείσης την 5ην Ιανουαρίου 1943 πανηγυρικής δηλώσεως των Ήνωμένων Εθνών της αναφερομένης εις το άρθρον 75 της Ιταλίας Συνθήκης Ειρήνης της 10ης Φεβρουαρίου 1947 και εις τα αντίστοιχα άρθρα των περί Ειρήνης Συνθηκών μετά της Βουλγαρίας, Ρουμανίας και Ουγγαρίας.

«The Governments of the Union of South Africa; the United States of America; Australia; Belgium; China; the Czechoslovak Republic; the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland; Greece; India; Luxemburg; the Netherlands; New Zealand; Norway; Poland; the Union of Soviet Socialist Republics; Yugoslavia and the French National Committee;

Hereby issue a formal warning to all concerned, and in particular to persons in neutral countries, that they intend to do their utmost to defeat the methods of dispossession practised by the Governments with which they are at war against the countries and peoples who have been so wantonly, assaulted and despoiled. Accordingly the Governments making this declaration and the French National Committee reserve all their rights to declare invalid any transfers of or dealings with, property, rights and interests of any description what soever which are, or have been situated in the territories which have come under the occupation or control, direct or indirect, of the Governments with which they are at war, or which belong, or have belonged, to persons (including juridical persons) resident in such territories. This warning applies whether such transfers or dealings have taken the form of open looting or plunder, or of transactions apparently legal in form even when they purport to be voluntarily effected.

The Governments making this declaration and the French National Committee solemnly record their solidarity in this matter».

Πανηγυρική Δήλωσις υπογραφείσα εν Λονδίνω την 5ην Ιανουαρίου 1943.

«Αι Κυβερνήσεις της Νοτιοαφρικανικής Ενώσεως, των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Αυστραλίας, του Βελγίου, του Καναδά, της Κίνας, της Τσεχοσολοβακικής Δημοκρατίας, του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας, της Ελλάδος, των Ινδιών, του Λουξεμβούργου, των Κάτω Χωρών, της Νέας Ζηλανδίας, της Νορβηγίας, της Πολωνίας, της Ε.Σ.Σ.Δ., της Γιουγκοσλαβίας και η Γαλλική Εθνική Επιτροπή.

Διά της παρούσης δηλώσεως προβαίνουν εις επίσημον προειδοποίησιν προς πάντας τους ενδιαφερομένους, και ιδιαιτέρως προς τα πρόσωπα τα διαμένοντα εις ουδετέρας χώρας, ότι προτείθενται να πράξουν ότι εξαρτάται από αυτάς διά να καταστήσουν ανενεργούς τας μεθόδους τας εφαρμοζομένας υπό των Κυβερνήσεων μεθ' αν ευρίσκονται εις εμπόλεμον κατάστασιν, εναντίον των Χωρών και των πληθυσμών, οίτινες υπέστησαν σκληράν επίθεσιν και λεηλασίαν.

Συνεπώς αι υπογράφουσαι την παρούσαν δήλωσιν Κυβερνήσεις και η Γαλλική Εθνική Επιτροπή επιφυλάσσουν εις εαυτάς παν δικαίωμα όπως κηρύξουν ακύρους πάσας τας μεταβιβάσεις συναλλαγάς τας σχετικάς με την περιουσίαν, τα δικαιώματα και τα συμφέροντα οιασδήποτε φύσεως άτινα κείνται ή έκειντο εις τα εδάφη άτινα περιήλθον υπό την κατοχήν ή υπό τον άμεσον ή έμμεσον έλεγχον των Κυβερνήσεως μεθ' αν ευρίσκονται εις εμπόλεμον κατάστασιν ή άτινα ανήκουν ή ανήκον εις πρόσωπα (συμπεριλαμβανομένων και των Νομικών προσώπων) διαμένοντα εις τα διάφορα εδάφη.

Η προειδοποίησις αύτη εφαρμόζεται είτε αι τοιαύται μεταβιβάσεις ή συναλλαγαί έλαβον την μορφήν διαρπαγής ή δηλώσεως, είτε έλαβον αύται την μορφήν νομιμοφανών συναλλαγών ακόμη και όταν αύται εμφανίζονται ως εκουσίως πραγματοποιηθείσαι.

Αι προβαίνουσαι εις την Δήλωσιν ταύτην, Κυβερνήσεις και η Γαλλική Εθνική Επιτροπή λαμβάνουσι πανηγυρικώς οημείωσιν της εν προκειμένω αλληλεγγύης αυτών.

Ο Μόνιμος επί των Εξωτερικών Υφυπουργός.

Π. ΠΙΠΙΝΕΛΗΣ

Αθήναι τη 14η Οκτωβρίου 1947.